

Adequació de l'oferta formativa de l'FP a les necessitats del sistema productiu de Terrassa

Observatori de l'FP

Fundació BCN Formació Professional

Estudi elaborat per l'Observatori de l'FP de la Fundació BCN Formació Professional pel Consell de l'FP de Terrassa.

octubre 2018

Índex

1.	INTRODUCCIÓ	7
2.	INDICADORS DE CONTEXT	9
I.	Europa en matèria d'FP	9
II.	La població de Terrassa	13
3.	LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A TERRASSA.....	15
III.	La Formació Professional inicial.....	16
IV.	La Formació professional per a l'ocupació	36
V.	Idees clau de la Formació Professional a Terrassa	59
4.	EL MERCAT DE TREBALL I L'ACTIVITAT ECONÒMICA A TERRASSA.....	60
VI.	El capital humà i empresarial: població activa i dimensió dels centres de cotització	60
VII.	Atur registrat	67
VIII.	Contractació	70
IX.	Idees claus del mercat de treball i l'activitat econòmica a Terrassa	76
5.	ADEQUACIÓ I REPTES DE L'FP DE TERRASSA.....	77
X.	Reptes per millorar l'adequació	78
XI.	Perfils professionals requerits	80
6.	CONCLUSIONS	100
7.	RECOMANACIONS	102
8.	ANNEX.....	105

Índex de figures

Figura 1. Distribució de l'assoliment educatiu de la població d'entre 25 i 64 anys. 2016	10
Figura 2. Evolució de la distribució de l'assoliment educatiu de la població d'entre 25 i 64 anys. 2000,2005, 2010, 2015 i 2016	10
Figura 3. Distribució de les persones que estudien educació secundària superior professional. ISCED 3. 2017.....	11
Figura 4. Distribució de les persones de 30 a 34 amb estudis superiors . ISCED 5-8. 2017	11
Figura 5. Abandonament escolar prematur dels estudis. 2016 i evolució	12
Figura 6. Formació permanent de la població de 25 a 64 anys. 2016 i evolució.....	13
Figura 7. Piràmide de població per sexe i edat. 2016. Terrassa	14
Figura 8. Piràmide de població per sexe, edat i nivell d'estudis. 2001. Terrassa	15
Figura 9. Distribució de la població segons els nivells educatius assolits. 2001-2016. Terrassa i Catalunya	15
Figura 10. Llistat de Centres amb oferta d'FP inicial de règim general segons l'oferta, la naturalesa i la titularitat. Curs 2017-2018. Terrassa.....	17
Figura 11. Distribució dels centres segons la titularitat. Curs 2017-2018. Terrassa.....	17
Figura 12. Nombre de centres segons l'oferta formativa que ofereix. Curs 2016-2017. Terrassa.....	18
Figura 13. Evolució de l'alumnat d'FP inicial. Cursos 2010-11/2016-17. Terrassa	20
Figura 14. Evolució de l'alumnat d'FP inicial segons el grau formatiu. Cursos 2010-11/2016-16. Terrassa	20
Figura 15. Evolució del pes de l'alumnat d'FP inicial segons el sexe i el grau formatiu. 2010-11/2016-17. Terrassa	21
Figura 16. Estructura de l'alumnat segons el sexe i l'edat. Terrassa	21
Figura 17. Pes de l'alumnat segons la nacionalitat i el grau formatiu. Curs 2016-2017. Terrassa	21
Figura 18. Via d'accés segons els graus professionals. Curs 2016-2017. Terrassa	22
Figura 19. Evolució de la matriculació d'alumnat d'FP inicial segons a família professional. Cursos 2013-14/2016-17. Terrassa	23
Figura 20. Distribució de la matriculació de l'alumnat d'FP inicial segons la família professional i el grau formatiu. Curs 2016-2017. Terrassa	24
Figura 21. Distribució de la matriculació per famílies professionals i sexe de l'alumnat. Curs 2016-2017. Terrassa	24
Figura 22. Evolució de l'alumnat d'FP inicial segons la titularitat del centre i grau formatiu. Cursos 2013-14/2016-17. Terrassa	25
Figura 23. Distribució de la matriculació segons el cicle i la titularitat del centre. Curs 2016-2017. Terrassa	25

Figura 24. Indicadors de mobilitat per motius d'estudis d'FP inicial. Curs 2016-2017. Terrassa	28
Figura 25. Destinació de l'alumnat de CFGM. Curs 2016-2017. Terrassa.....	28
Figura 26. Destinació de l'alumnat de CFGS. Curs 2016-2017. Terrassa	29
Figura 27. Procedència de l'alumnat de CFGM. Curs 2016-2017. Terrassa.....	30
Figura 28. Procedència de l'alumnat de CFGS. Curs 2016-2017.Terrassa	31
Figura 29. Procedència de l'alumnat d'FP segons viu a Terrassa o fora i el centre de formació. Curs 2016-2017. Terrassa	31
Figura 30. Llistat de cicles que ofereixen la modalitat dual. Curs 2016-2017. Terrassa.....	33
Figura 31. Matriculació en els estudis d'ensenyaments d'Arts plàstiques i disseny. Curs 2016-2017. Terrassa	34
Figura 32. Evolució de la matriculació en els PQPI/PFI. Cursos 2010-11/206-17. Terrassa	35
Figura 33. Distribució de l'alumnat segons el sexe i el perfil professional. Curs 2016-2017. Terrassa	36
Figura 34. Evolució de l'oferta de cursos ofertats per Foment de Terrassa. 2010-2016. Terrassa	38
Figura 35. Evolució de l'oferta de cursos ofertats per Foment de Terrassa segons la convocatòria. 2010-2016.Terrassa	38
Figura 36. Evolució de l'oferta de cursos ofertats per Foment de Terrassa segons la família professional. 2010-2016. Terrassa	39
Figura 37. Evolució de l'alumnat de formació ocupacional a l'Escola PIA de Terrassa. 2012-2016	39
Figura 38. Evolució de les persones beneficiàries dels programes del SOC. 2011-2016. Terrassa	41
Figura 39. Evolució de les persones beneficiàries dels programes del SOC per sexe. 2011-2016. Terrassa	41
Figura 40. Persones beneficiàries dels programes del SOC segons la tipologia. 2016. Terrassa.....	42
Figura 41. Convocatòries segons programes. 2016. Terrassa	42
Figura 42. Persones beneficiàries dels programes del SOC segons el sexe. 2016. Terrassa	43
Figura 43. Persones beneficiàries dels programes del SOC segons l'edat. 2016. Terrassa	43
Figura 44. Persones beneficiàries dels programes del SOC segons els nivells educatius. 2016. Terrassa..	44
Figura 45. Distribució de les persones beneficiàries dels programes del SOC segons la família professional. 2016.Terrassa	45
Figura 46. Percentatge de la formació vinculada a un certificat de professionalitat segons el programa. 2016. Terrassa	45
Figura 47. Relació de l'oferta de formació per l'ocupació. 2017. Terrassa	46
Figura 48. Relació de centres de formació adreçada a persones ocupades. 2017. Terrassa	47
Figura 49. Oferta formativa adreçada a persones ocupades. 2017. Terrassa	48
Figura 50. Persones residents beneficiàries dels programes del Consorci segons el sexe i l'edat. 2017 ...	51
Figura 51. Persones residents beneficiàries dels programes del Consorci segons el nivell educatiu. 2017. Terrassa	51

Figura 52. Persones residents beneficiàries dels programes del Consorci segons el sexe i la família professional. 2017. Terrassa.....	52
Figura 53. Especialitat formativa cursada per les persones residents a Terrassa i beneficiàries de la formació dels programes del Consorci. 2017. Terrassa	52
Figura 54. Evolució de la població activa per sexe. Terrassa, 2008-2017.....	60
Figura 55. Evolució de la població activa per sexe. Terrassa, 2008-2017.....	61
Figura 56. Evolució de la població afiliada a la Seguretat Social segons el tipus de règim. Terrassa, 2008-2017.....	62
Figura 57. Evolució de la població assalariada per sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017	62
Figura 58. Evolució de la població autònoma per sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017.....	65
Figura 59. Evolució dels centres de cotització per sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017	65
Figura 60. Evolució dels centres de cotització segons la grandària. Terrassa, 2008-2017	66
Figura 61. Evolució de la població aturada. Terrassa, 2008-2017	67
Figura 62. Evolució de l'atur registrat per sexe. Terrassa, 2008-2017	68
Figura 63. Evolució de l'atur registrat segons l'edat. Terrassa, 2008-2017	68
Figura 64. Evolució de l'atur registrat per el nivell d'estudis. Terrassa, 2008-2017	69
Figura 65. Evolució de l'atur registrat segons la durada de la demanda (en mesos). Terrassa, 2008-2017	69
Figura 66. Evolució de l'atur registrat segons el sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017	70
Figura 67. Evolució del nombre de contractacions segons la seva modalitat. Terrassa, 2008-2017	71
Figura 68. Evolució del nombre de contractacions segons la seva modalitat i el sexe. Terrassa, 2008-2017	72
Figura 69. Evolució del nombre de contractacions segons l'edat. Terrassa, 2008-2017.....	72
Figura 70. Evolució del nombre de contractacions segons el sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017	73
Figura 71. Evolució del nombre de contractacions temporals segons la durada (en mesos). Terrassa, 2008-2017	73
Figura 72. Evolució del nombre de contractacions segons el nivell d'estudis. Terrassa, 2008-2017	74
Figura 73. Evolució del nombre de contractacions segons el sector d'ocupació. Terrassa, 2008-2017	75
Figura 74. Reptes identificats i prioritzats a la primera sessió de treball	78
Figura 75. Adequació oferta, demanda i sector empresarial. 2016	80
Figura 76. Interaccions entre els diferents actors locals	104

1. Introducció

El present estudi pretén aportar llum sobre l'ajust de la formació professional (en endavant FP) al teixit productiu de la ciutat de Terrassa per a la presa de decisions en matèria educativa i formativa. L'estudi està estructurat en tres grans blocs: els dos primers se centren en l'anàlisi quantitativa i descriptiva i el tercer en la construcció del coneixement que els diferents agents educatius i econòmics han aportat durant la dinàmica participativa donant resposta al requeriment fet des del Consell de l'FP de Terrassa.

El primer capítol mostra l'oferta d'FP, s'aporten dades de l'FP inicial i per a l'ocupació tant des del punt de vista de l'oferta, la de la demanda i la de la mobilitat dels i les estudiants que cursen aquests estudis. Alhora, es mostren les dades de la formació per a l'ocupació adreçada a les persones en situació d'atur i ocupades. Cal esmentar que les dades aportades en aquest estudi fan referència majoritàriament al curs 2016-2017, que són les dades del Departament d'Ensenyament disponibles en el moment de l'estudi, el darrer trimestre de l'any 2017. De forma puntual s'incorporen dades referent al curs 2017-2018 procedents del Consell de l'FP de Terrassa.

No obstant això, cal esmentar que a data del tancament de l'estudi (octubre de 2018) l'oferta pel curs 2018-2019 a la ciutat de Terrassa ha variat de forma significativa perquè s'ha incrementat en 8 cicles (més una adaptació curricular). Aquests són cicles reubicats d'altres municipis de la comarca del Vallès Occidental per tal de poder garantir una major accessibilitat i diversitat a l'alumnat de Terrassa i rodalies. En el cas del cicle d'ensenyaments i animació socioesportius no podem parlar d'un nou cicle sinó d'un canvi de marc educatiu de LOGSE a LOE.

A continuació, es detallen els cicles de nova oferta a la ciutat:

1. Activitats físiques i esportives
 - a. CFGM Conducció d'activitats físicoesportives en el medi ambient (Novetat a l'Ins Santa Eulàlia, ja hi ha oferta a la ciutat)
 - b. CFGM Tècnic/a esport en futbol (Nou)
 - c. CFGS Ensenyaments i animació socioesportius (Canvia a LOE)
 - d. CFGS Ensenyaments i animació socioesportius en doble titulació salvament i socorrisme
2. Hoteleria i turisme
 - a. CFGS Guia, informació i assistència turística i agències de viatges i gestió d'esdeveniment (Nou com a 3x2)
3. Informàtica i comunicació
 - a. CFGM Sistemes microinformàtics i xarxes i bases de robòtica (Novetat amb base de robòtica)
4. Sanitat
 - a. CFGM Cures auxiliars d'infermeria (Novetat a l'Ins. Investigador Blanxart, ja hi ha oferta a la ciutat)
 - b. CFGS Documentació Sanitària (Nou)
 - c. CFGS Imatge per al diagnòstic i medicina nuclear (Nou)

El segon capítol té com objectiu realitzar un breu repàs a quina ha estat l'evolució en termes econòmics de la ciutat els darrers deu anys (2008-2017). Aquest s'ha elaborat a partir dels estudis que ha elaborat el Servei d'Estudis i Observatori de la ciutat de l'Ajuntament de Terrassa.

Per últim, el tercer capítol mostra l'ajust que hi ha entre l'FP i el teixit productiu. És en aquest apartat on es presenten els reptes i els perfils professionals requerits que s'han identificat durant la dinàmica participativa conjuntament amb els actors implicats.

Finalment, és important agrair la participació de totes les persones que han fet possible aquest estudi, des de tots i totes les participants a les dinàmiques col·laborativa a les enquestades. Especialment volem agrair a la Sònia Moreno del Serveis d'estudis i Observatori de la ciutat de l'Ajuntament de Terrassa per la seva implicació.

2. Indicadors de context

Abans de presentar la informació entorn a l'FP de Terrassa s'inclouen dos subapartats de context per tal d'aportar informació que permet complementar l'anàlisi i la interpretació de la dinàmica local. Aquests apartats complementaris són el del context educatiu i formatiu a nivell europeu i el de la informació demogràfica i sobre la població de la ciutat.

I. Europa en matèria d'FP

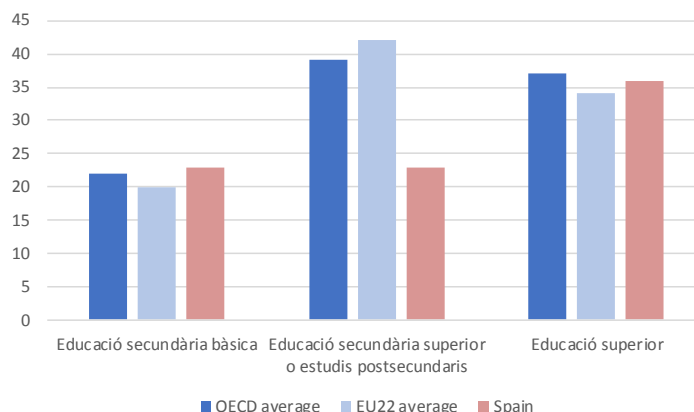
A la majoria de països de la Unió europea (en endavant UE) existeix una gran tradició i aposta pels estudis professionalitzadors: les dades que faciliten entitats com Eurostat —organisme oficial en matèria estadística de la UE— o l'OCDE —Organisme per a la cooperació i desenvolupament econòmic— a través de la seva publicació de referència en matèria d'educació, *Education at a glance*, així ho evidencien.

Les dades presentades a continuació pretenen ser un referent de partida per a l'anàlisi de l'estat de la formació professional a Terrassa. No hem d'oblidar que la ciutat està contextualitzada en unes dinàmiques de país que condicionen directament la seva realitat. És per aquest motiu que a continuació s'aporten dos indicadors que permeten visualitzar la situació de l'FP a Europa, a l'Estat espanyol i a Catalunya. Cal esmentar que s'aporten les dades disponibles segons l'àmbit territorial.

Si observem la figura 1 on es mostra la distribució dels nivells educatius que assolix la població d'entre 25 i 64 anys, apreciem, com ja és conegut, diferències significatives que cal recordar: el percentatge de les persones que han assolit estudis postsecundaris és notablement inferior a l'Estat espanyol que a la mitjana de països membres de l'UE22 o de l'OCDE, concretament 16 i 19 punts percentuals menys. Al mateix temps, l'Estat espanyol presenta un percentatge de població amb nivells formatius baixos lleugerament superiors a l'UE22 i a l'OCDE. Ara bé, aquest percentatge s'ha reduït notablement en els darrers anys com a conseqüència del fet que la població jove està més ben formada que les generacions més envellides, les quals presentaven majoritàriament uns nivells formatius bàsics. Un aspecte positiu és la dada de les persones que han assolit estudis superiors: l'Estat espanyol presenta uns volums equiparables a la mitjana europea i, per tant, podem pensar que presenta uns nivells de qualificació superior òptims per a donar resposta al futur mercat de treball.

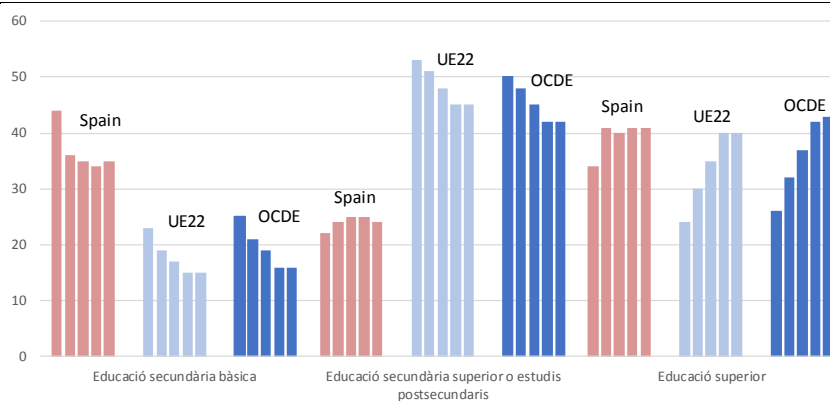
En termes d'FP, apreciem que també hi ha diferències rellevants segons el grau professional. La figura 3 mostra el volum d'estudiants que cursa estudis professionals de nivell ISCED 3 —cicles formatius de grau mitjà i certificats de professionalitat de nivell 3— i en ella s'evidencia la manca de vocacions professionals i d'elecció de les persones per cursar estudis professionalitzadors a l'Estat espanyol i també a Catalunya. Alhora, si observem la figura 4 que mostra el percentatge de població que ha assolit estudis superior —cicles formatius de grau superior, estudis universitaris i postuniversitaris i certificats de professionalitat de nivell 5-8—apreciem que els percentatges són més favorables que en nivells educatius previs. Ara bé, caldria preguntar-se quin és el pes dels cicles de grau superior respecte el total dels estudis superiors. Aquesta dada no la tenim disponible però les dades generals ens fan inferir que, tot i que segurament hi ha una major aposta pels estudis universitaris, el pes dels cicles professionals superiors presentaria uns nivells més equiparables als de la mitjana europea que els mitjans.

Figura 1. Distribució de l'assoliment educatiu de la població d'entre 25 i 64 anys. 2016

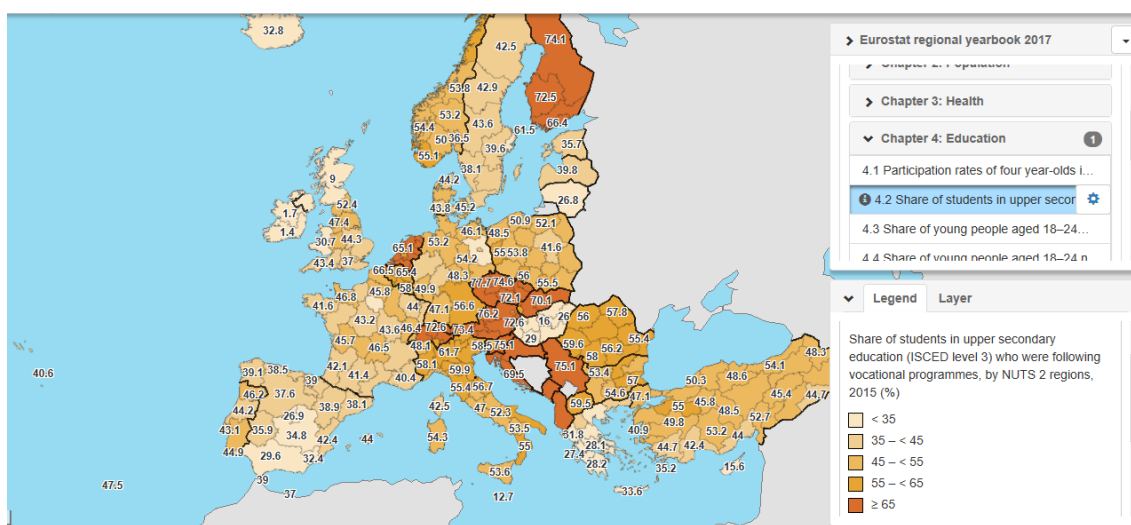
Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'Education at a glance 2017. OCDE

Figura 2. Evolució de la distribució de l'assoliment educatiu de la població d'entre 25 i 64 anys. 2000,2005, 2010, 2015 i 2016

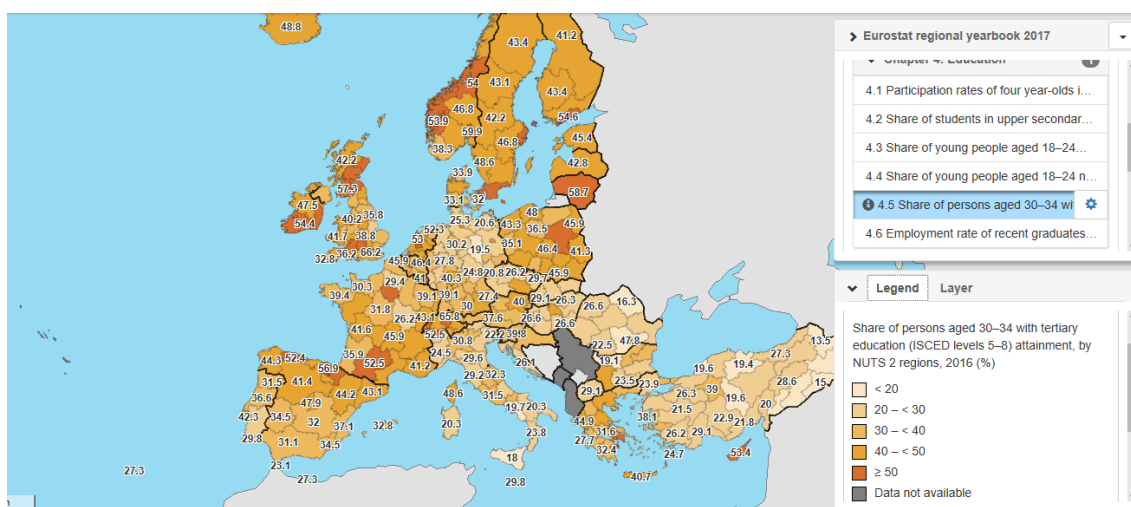
Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'Education at a glance 2017. OCDE

Figura 3. Distribució de les persones que estudien educació secundària superior professional. ISCED 3. 2017

Font: Eurostat

Figura 4. Distribució de les persones de 30 a 34 amb estudis superiors . ISCED 5-8. 2017

Font: Eurostat

Ara bé, l'indicador de l'abandonament escolar prematur dels estudis mostra una realitat preocupant: el 18% de la població catalana de 18 i 24 declara no haver assolit els estudis secundaris obligatoris i no estar en procés de formació en el moment de l'enquesta. Una xifra que tot i experimentar una davallada important en els últims anys, encara presenta uns nivells força distants als de la mitjana dels països de l'UE22 i l'OCDE. Per tant, no només un volum de la població no opta per cursar estudis postobligatoris sinó que un percentatge rellevant no assoleixen els estudis de l'ESO.

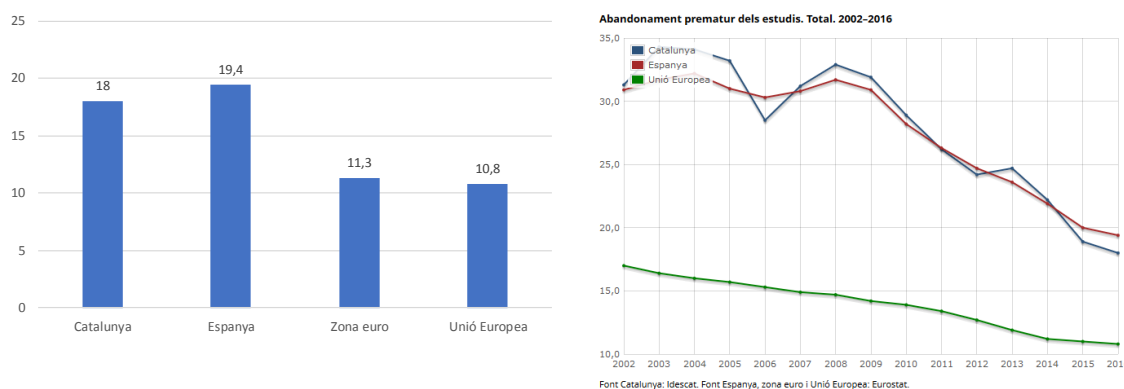
Un altre indicador que creiem que és important de destacar és el percentatge de formació permanent que la població d'entre 25 i 64 anys declara realitzar en el moment de l'enquesta. Aquesta és una dada important perquè mostra els nivells de reciclatge i d'aprenentatge continu de la població. En un context

on la societat, la tecnologia i el mercat de treball cada cop és més dinàmic i canviant la formació permanent juga un paper clau en la competitivitat dels territoris i la seva cohesió social. Les dades ens mostren que a Catalunya no hi ha una aposta clara per a la formació permanent de la població, ja que només el 7,4% de la població d'entre 25 i 64 opta per a realitzar una formació que millori el seu coneixement. Si observem la tendència de la Unió Europea d'aquest indicador apreciem una tendència clarament a l'alça, en contraposició observem la tendència a la baixa de l'Estat espanyol i de Catalunya.

Així doncs, i en síntesi, el context europeu i les dades de l'Estat espanyol i de Catalunya ens mostren la importància que té el paper de l'FP en el procés de qualificació de les persones: tant des del punt de vista del sistema educatiu —a través de l'FP inicial— com des del mercat laboral —a partir de la formació per a l'ocupació ja sigui adreçada a persones aturades o ocupades. Encara tenim el repte de millorar els nivells de població que assoleix els estudis postobligatoris, de reduir l'abandonament escolar prematur i apostar clarament per una formació permanent de la població. En aquesta línia, el CEDEFOP (European centre for the Development of Vocational Training) l'organisme europeu encarregat de promoure i impulsar l'FP a Europa, està revisant el rol de l'FP en la societat i en el mercat de treball: esmenta la importància de concebre l'FP com una formació que permeti donar resposta a totes les necessitats formatives al llarg de la vida de les persones, que capaciti en ocupacions que estan en canvi continua i que estigui reconeguda a qualsevol estat membre de la UE¹.

Davant aquest escenari el present estudi no pot deixar d'analitzar l'FP des del punt de vista del sistema educatiu i del laboral o dit d'una altra manera de la capacitació per a la realització d'una ocupació.

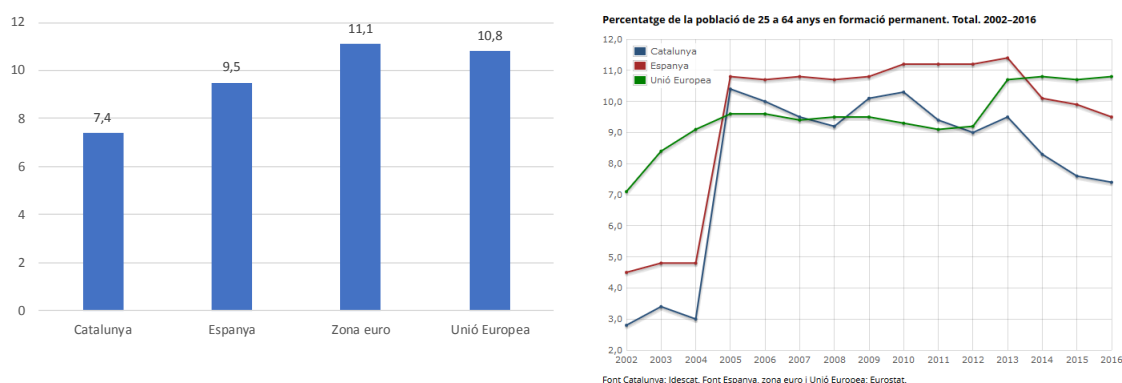
Figura 5. Abandonament escolar prematur dels estudis. 2016 i evolució

Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat

¹ CEDEFOP: The changing nature and role of VET <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/5563>

Figura 6. Formació permanent de la població de 25 a 64 anys. 2016 i evolució

Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'Idescat

II. La població de Terrassa

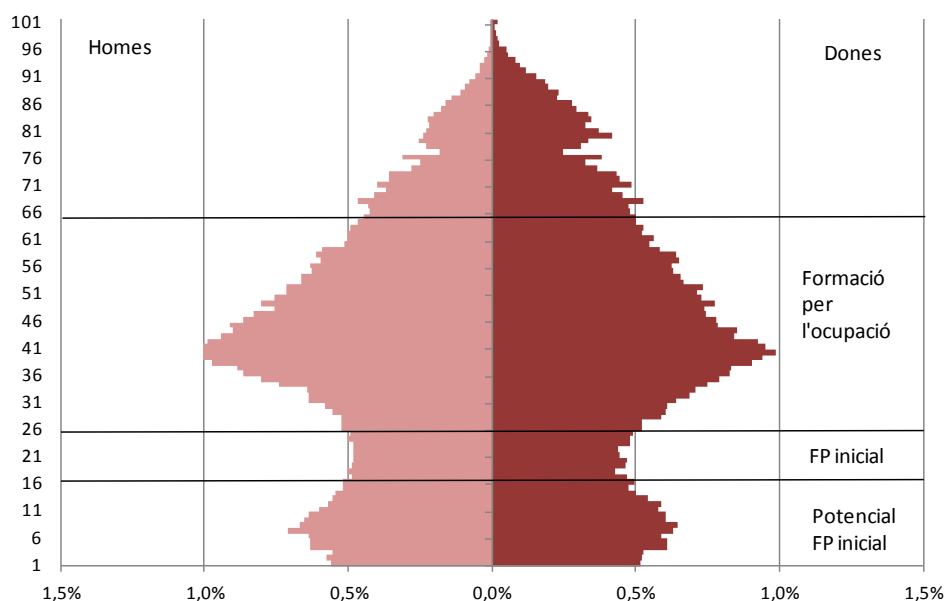
Per poder fer una anàlisi sobre els sistemes de l'FP inicial i per l'ocupació primer és rellevant conèixer quines són les característiques de la població de Terrassa. A continuació s'aporten les dades facilitades pel Servei d'Estudis i Observatori de la ciutat (en endavant l'Observatori) i l'Institut d'Estadística de Catalunya (en endavant Idescat) sobre la població de la ciutat.

Terrassa se situa a la comarca del Vallès Occidental, té una superfície de 70,16Km² i una densitat de població de 3.066,2 habitants per km². A data 1 de gener de 2016 hi ha un total de 215.469 persones empadronades a la ciutat segons l'Observatori². Aquesta representa el 23,8% de la població de la seva comarca. Si observem les dades per grups d'edat apreciem que el 9% té entre 16 i 25 anys i el 55% està en edat activa. Per sexe la distribució d'homes i de dones és equitativa 49% i 51%, respectivament. Aquesta distribució també s'observa en la població en edat activa. En canvi, les dades per sexe de la població jove amb edat entre 16 i 25 anys la distribució s'inverteix: el 51% són homes davant del 49% de dones. Aquestes dades ens mostren el volum de la població resident (sense tenir en compte la mobilitat) susceptible de cursar FP inicial i per l'ocupació. Una altra dada interessant de tenir present és el percentatge de població menor de 16 anys ja que aquesta serà la població potencial de cursar estudis d'FP inicial: aquesta representa gairebé el 19% de la població total, xifra superior que la resta de la Demarcació de Barcelona. Ara bé, és important destacar que el gran gruix de la població susceptible a cursar FP és la població major de 25 anys en primer lloc perquè representa un major nombre com és lògic i en segon lloc perquè és una població que requereix d'un reciclatge continu en termes de qualificació tant socials com laborals.

En termes generals la població de Terrassa presenta una estructura de població més jove que la resta de la Demarcació de Barcelona. La mitjana d'edat de la seva població és de 40 anys aproximadament.

² OESST. Informe de conjuntura de Terrassa. 2016 pàg. 19
<http://www2.terrassa.cat/laciutat/xifres/mostra.php?go=ZG9jPWljMTYmbnVtPTU>

Figura 7. Piràmide de població per sexe i edat. 2016. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori.

En termes de qualificació de la població cal observar els nivells educatius. Per aquest motiu a continuació s'aporta l'estructura de la població per sexe i edat segons els nivells formatius a partir de les dades del Cens de població i habitatge 2001³ que elabora l'INE i la distribució dels nivells d'instrucció també a partir de l'*Anuari estadístic. Terrassa 2016* elaborat per l'Observatori.

Les figures 8 i 9 mostren que la població de Terrassa té uns nivells educatius inferiors que la resta de Catalunya. En termes d'FP inicial apreciem que el volum de persones que cursa un cicle formatiu de grau mitjà (en endavant CFGM) és equiparable a la resta de Catalunya, en canvi, presenta uns nivells inferior de la població que cursa estudis de grau superior (en endavant CFGS). Així doncs, les dades ens mostren que a Terrassa la tendència general de la població que cursa estudis postobligatoris és la via del batxillerat pels estudis secundaris superiors i els universitaris pels estudis superiors i, per tant, la població no contempla tant la via dels CFGM i CFGS respectivament. Ara bé, les dades més recents mostren que la ciutat de Terrassa fa un major ús d'aquests estudis si els comparem amb la resta de municipis de la seva comarca.⁴

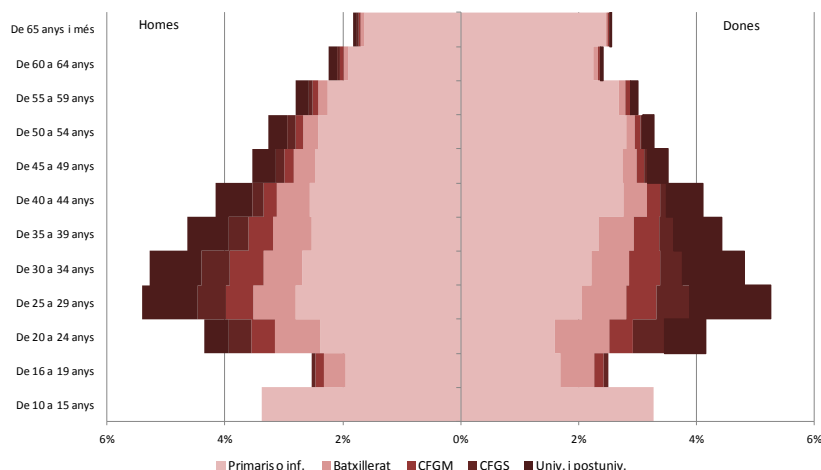
Tot i aquests resultats s'ha de tenir present l'efecte d'estructura de la població ja que és d'esperar que les generacions més joves cursin nivells educatius superiors a les generacions anteriors. Aquesta dada no la podem conèixer perquè a data d'avui no hi ha un registre demogràfic que permeti conèixer quin nivell educatiu –amb el detall de l'FP inicial– està cursant les persones menors de 35 anys. En aquest sentit la font del Padró municipal d'habitants és l'única existent però presenta un biaix important ja que

³ És del darrer Cens de població i habitatge que permet obtenir el nivell d'estudis de la població de Terrassa segons el sexe i edat. El Cens posterior al tractar-se d'una enquesta només permet obtenir la informació pels tres grans nivells educatius: primer grau, segon grau i tercer grau.

⁴ Consell comarcal del Vallès Occidental (2017): *Quadern de dades de la Formació Professional, 2016. Mesa de la formació pel treball del Vallès Occidental*

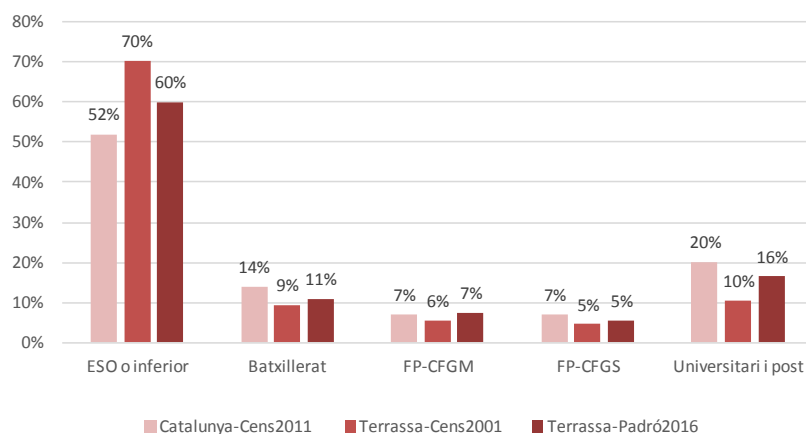
la persona declara els seus nivells d'estudis en el moment que s'empadrona en el municipi i no és torna a consultar més a la persona mentre viu al mateix municipi. Esperem que amb la posada en vigor l'identificador de l'alumne permeti observar trajectòries educatives i, al mateix temps, conèixer la incidència real de l'FP en la població.

Figura 8. Piràmide de població per sexe, edat i nivell d'estudis. 2001. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de població i habitatges de l'IDESCAT

Figura 9. Distribució de la població segons els nivells educatius assolits. 2001-2016. Terrassa i Catalunya

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de població i habitatges de l'IDESCAT i les de l'Anuari estadístic. Terrassa 2016 Padró municipal d'habitants facilitades per l'Observatori.

3. La Formació Professional a Terrassa

La formació professional són els estudis que permeten professionalitzar-se en una ocupació o professió. Aquests estudis estan adreçats a totes les persones al llarg de la vida. El sistema de la formació professional s'organitza en diferents subsistemes, el sistema de l'FP inicial i de l'FP per a l'ocupació, tant adreçades a persones en situació d'atur com d'ocupació. Aquesta mateixa estructura és la que es presenta a continuació. Malgrat que per fer més amable la lectura s'analitzen els dos subsistemes per

separats és important recordar que l'anàlisi resultant pretén contemplar la complementarietat dels dos sistemes.

III. La Formació Professional inicial

L'FP inicial integra els estudis professionalitzadors que capaciten per a l'exercici qualificat de diverses ocupacions i proporciona la formació necessària per adquirir les competències professionals i el coneixement propi de cada professió. L'FP s'organitza per famílies professionals que ordenen els ensenyaments en cicles de grau mitjà o de grau superior amb la superació dels primers s'obté el títol de tècnic i amb la superació dels segons el de tècnic superior. Aquests poden ser de règim general, on hi trobem els estudis d'FP tradicionalment analitzats, i els de règim específics, que ofereixen una especialització en les professionals de disseny, arts aplicades i oficis artístics, d'una banda i en les esportives de l'altra. Finalment, trobem els Programes de Formació i Inserció (en endavant PFI) que són els programes que a Catalunya equipararia a l'FP bàsica del marc de la *Ley Orgánica para la mejora de la calidad educativa* (LOMCE) 8/2013. Cal esmentar que actualment, Catalunya només ha desplegat l'FP bàsica a mode inicial i en localitats puntuals com és el cas de Terrassa.

Segons de Consell de l'FP de Terrassa pel curs 2017-2018 a la ciutat de Terrassa hi ha un total de 31 centres que ofereixen estudis postobligatoris no universitaris⁵: 20 imparteixen estudis de batxillerat i 16 realitzen estudis d'FP inicial. D'aquests, 13 ofereixen estudis de règim general, 2 de règim especial d'Arts plàstiques i disseny i 1 de necessitats especials.

Hi ha 7 centres de Programes de Formació i Inserció, 1 d'FP inicial bàsica i, finalment, 1 centre d'FP de necessitats especials (PFI). Tots ells estan situats de forma disseminada en el centre de la ciutat i presenten una representació territorial força òptima.

— Estudis de règim general. Els cicles formatius de grau mitjà i superior

Tal com ja s'ha avançat, a la ciutat de Terrassa hi ha 14 centres que ofereixen estudis d'FP inicial de règim general, ja siguin de CFGM com de CFGS. Els primers equivalen al nivell 3 de qualificació segons la classificació europea ISCED⁶ amb caràcter d'estudis secundaris superior, i els segons al nivell 5 considerats estudis superiors juntament amb els universitaris. Aquesta és una classificació important de tenir en compte a l'hora d'analitzar les dades i la tendència de la matriculació, del perfil de l'alumnat i la seva inserció.

Dels 14 centres de la ciutat tots oferten estudis de CFGM i 13 de CFGS. El centre Edgar és l'únic que només ofereix cicles de grau mitjà. En termes de titularitat, n'hi ha 5 de titularitat pública i els 9 restants són privats dels quals 5 reben concert econòmic.

⁵ En aquest recompte no es té en compte els centres que imparteixen estudis de música, dansa, teatre o idiomes.

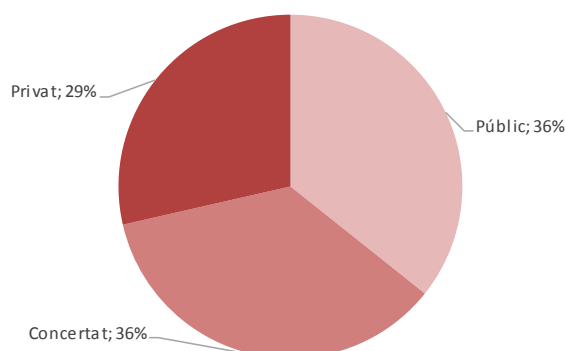
⁶ *International Standard Classification of Education*

Figura 10. Llistat de Centres amb oferta d'FP inicial de règim general segons l'oferta, la naturalesa i la titularitat. Curs 2017-2018. Terrassa

Nom del centre	Oferta	Titularitat	Naturalesa
Anna Vilamanyà	CFGM/CFGS	Privat	Persones Físiques
C.E.T Segle XX	CFGM/CFGS	Privat	Societats Mercantils
Cingle	CFGM/CFGS	Concertat	Societats Mercantils
Cultura Pràctica	CFGM/CFGS	Concertat	Societats Mercantils
Edgar	CFGM	Concertat	Cooperatives
Institut Cavall Bernat	CFGM/CFGS	Públic	Departament d' ensenyament
Institut de Terrassa	CFGM/CFGS	Públic	Departament d' ensenyament
Institut Montserrat Roig	CFGM/CFGS	Públic	Departament d'Ensenyament
Institut Nicolau Copèrnic	CFGM/CFGS	Públic	Departament d'Ensenyament
Institut Santa Eulàlia	CFGM/CFGS	Públic	Departament d'Ensenyament
Joaquima de Vedruna	CFGM/CFGS	Concertat	Fundacions
Sant Domènec Savio - Salesians de Terrassa	CFGM/CFGS	Concertat	Ordres i Congregacions Catòlics

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del mapa escolar del Departament d'Ensenyament i l'Informe del Consell escolar municipal de Terrassa

Figura 11. Distribució dels centres segons la titularitat. Curs 2017-2018. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del mapa escolar del Departament d'Ensenyament i l'Informe del Consell escolar municipal de Terrassa

De les 24 famílies professionals que s'ofereixen a Catalunya, a Terrassa se'n poden cursar 15⁷. Aquestes són: *Activitats físicoesportives, Administració i gestió, Comerç i màrqueting, Electricitat i electrònica, Fabricació mecànica, Hoteleria i turisme, Imatge i so, Imatge personal, Informàtica i comunicacions, Instal·lació i manteniment, Química, Sanitat, Serveis socioculturals i a la comunitat, Tèxtil, confecció i pell i Transport i manteniment de vehicles*. En canvi, no hi ha oferta de les famílies *Agràries, Arts gràfiques, Edificació i obra civil, Energia i aigua, Fusta, moble i suro, Indústries alimentàries, Indústries extractives, Marítimopesquera i Seguretat i medi ambient*. En termes de cicles es poden cursar 28 de grau mitjà i 32 de grau superior i en gairebé totes les especialitats hi ha l'opció de construir un itinerari formatiu

⁷ Les famílies que no s'ofereixen són: *Agrària, Arts gràfiques, Energia i aigua, Fusta, moble i suro, Indústries alimentàries, Indústries extractives, Marítimopesquera, Seguretat i medi ambient*.

professionalitzador: després d'haver cursat un CFGM la persona pot continuar estudiant un CFGS de la mateixa família professional. Aquest fet és positiu perquè permet a l'alumnat continuar amb la seva trajectòria formativa en el municipi.

Ara bé, no és tant fàcil poder construir un itinerari professionalitzador si no has assolit l'ESO tal com veurem en el proper capítol sobre l'oferta de Programes de formació i inserció. En aquesta línia integradora també és important esmentar que no es pot cursar un itinerari per la família de fabricació mecànica ja que només hi ha l'oferta d'un cicle mitjà a la ciutat.

Figura 12. Nombre de centres segons l'oferta formativa que ofereix. Curs 2016-2017. Terrassa

Oferta formativa	CFGM	CFGS	Total
Activitats físiques i esportives			
CFGM - Conducció d'activitats físicoesportives en el medi natural	1		1
CFGS - Animació d'activitats físiques i esportives		1	1
Administració i gestió			
CFGM - Gestió administrativa	2		2
CFGS - Administració i finances		2	2
Comerç i màrqueting			
CFGM - Activitats comercials	2		2
CFGS - Comerç internacional		1	1
CFGS - Gestió de vendes i espais comercials		2	2
Electricitat i electrònica			
CFGM - Instal·lacions de telecomunicacions	1		1
CFGM - Instal·lacions elèctriques i automàtiques	2		2
CFGS - Manteniment electrònic		1	1
CFGS - Sistemes electrotècnics i automatitzats		1	1
Fabricació mecànica			
CFGM - Mecanització	1		1
Hoteleria i turisme			
CFGM - Cuina i gastronomia	1		1
CFGM - Serveis en restauració	2		2
CFGS - Agències de viatges i gestió d'esdeveniments		1	1
CFGS - Direcció de cuina		1	1
CFGS - Direcció de serveis en restauració		1	1
CFGS - Guia, informació i assistència turístiques		1	1
Imatge i so			
CFGM - Vídeo discjòquei i so	1		1
CFGS - Il·luminació, captació i tractament d'imatge		1	1
CFGS - Producció d'audiovisuals i espectacles		1	1
CFGS - Realització de projectes audiovisuals i espectacles		1	1
Imatge personal			
CFGM - Caracterització	1		1
CFGM - Estètica i bellesa	2		2
CFGM - Perruqueria i cosmètica capil·lar	1		1
CFGS - Assessoria d'imatge personal i corporativa		1	1
CFGS - Caracterització i maquillatge professional		1	1
CFGS - Estètica integral i benestar		2	2
Informàtica i comunicacions			
CFGM - Sistemes microinformàtics i xarxes	2		2
CFGS - Administració de sistemes informàtics en xarxa		1	1
CFGS - Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma		1	1
CFGS - Desenvolupament d'aplicacions web		1	1
Instal·lació i manteniment			

CFGM - Instal·lacions de producció de calor	1	1
CFGM - Instal·lacions frigorífiques i de climatització	1	1
CFGM - Manteniment electromecànic	1	1
CFGS - Manteniment d'instal·lacions tèrmiques i de fluids		1
CFGS - Mecatrònica industrial		1
CFGS - Prevenció de riscos professionals		1
Química		
CFGM - Operacions de laboratori	1	1
CFGM - Planta química (productes farmacèutics i cosmètics)	1	1
CFGS - Fabricació de productes farmacèutics i afins		1
CFGS - Laboratori d'anàlisi i control de qualitat		1
CFGS - Química industrial		1
Sanitat		
CFGM - Cures auxiliars d'infermeria	2	2
CFGS - Higiene bucodental		2
Serveis socioculturals i a la comunitat		
CFGM - Atenció a persones en situació de dependència	2	2
CFGS - Educació infantil		1
CFGS - Integració social		1
Tèxtil, confecció i pell		
CFGM - Confecció i moda	1	1
CFGM - Fabricació i ennobliment de productes tèxtils	1	1
CFGS - Disseny tècnic en tèxtil i pell		1
Transport i manteniment de vehicles		
CFGM - Carrosseria	1	1
CFGM - Electromecànica de vehicles	1	1
CFGS - Automoció		1

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

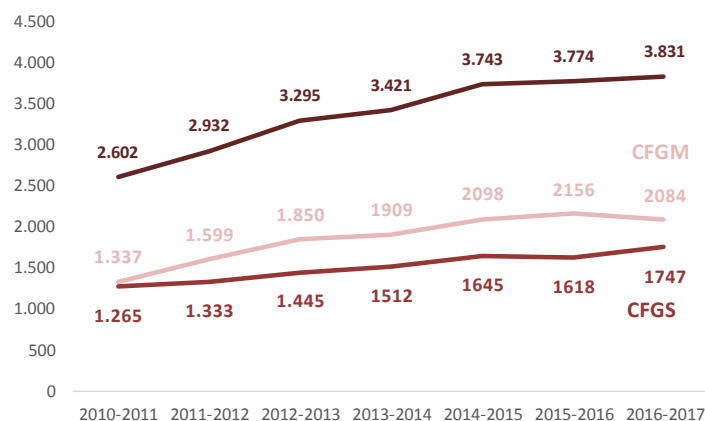
La matriculació d'alumnat d'FP a Terrassa pel curs 2016-2017 segons les dades del Departament d'Ensenyament ha estat de 3.831 persones de les quals el 54% ho han fet en un CFGM i el 46% restant en un CFGS. Ara bé, segons les dades de l'*Anuari estadístic. Terrassa 2016*⁸ el total de persones matriculades és de 3.644 i presenta una distribució del 53% en els CFGM i del 47% en els CFGS. Aquesta diferència és una conseqüència dels diferents criteris a l'hora de fer la recollida de dades. Podem pensar que les dades provinents de l'Anuari són dades recollides directament dels centres a inici de curs un cop tancat el període de matriculació, mentre que les dades del Departament d'Ensenyament fan referència al nombre màxim de persones matriculades durant aquell curs acadèmic al marge de si abandonen durant el curs o si només es matriculen en una unitat formativa. Aquesta metodologia també explicaria la diferència del punt percentual en els cicles mitjans on trobem uns nivells d'abandonaments més elevats. En aquest informe s'analitzaran les dades del Departament d'Ensenyament ja que ens permet obtenir una anàlisi més acurada del perfil de l'alumne així com de la seva mobilitat.

En els darrers 7 cursos la matriculació a la ciutat no ha deixat d'augmentar: des del curs 2010-11 fins al 2016-17 el nombre de persones ha crescut en 1.299 que representa un increment del 47% i si observem les dades segons el grau professional apreciem que els CFGM han doblat la seva matrícula (augment del 56%) mentre que els CFGS han augmentat en un 38%. Aquesta dada es pot observar en la figura 13 on

⁸ OESST (2017). Anuari estadístic. Terrassa 2016.
<http://www2.terrassa.cat/laciutat/xifres/A2016/index.php>

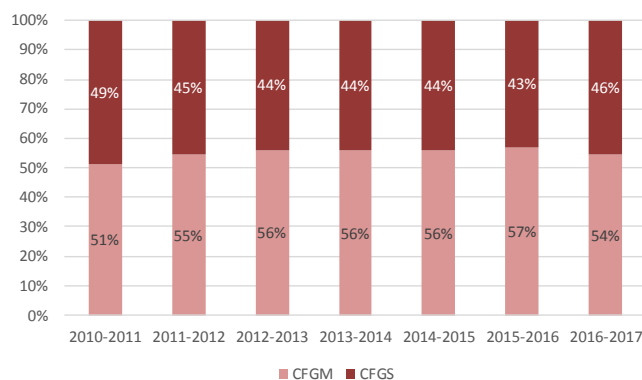
es mostra l'evolució dels cicles formatius i la tendència evidencia l'increment del pes relatiu de la matriculació en CFGM davant dels CFGS.

Figura 13. Evolució de l'alumnat d'FP inicial. Cursos 2010-11/2016-17. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Figura 14. Evolució de l'alumnat d'FP inicial segons el grau formatiu. Cursos 2010-11/2016-16. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

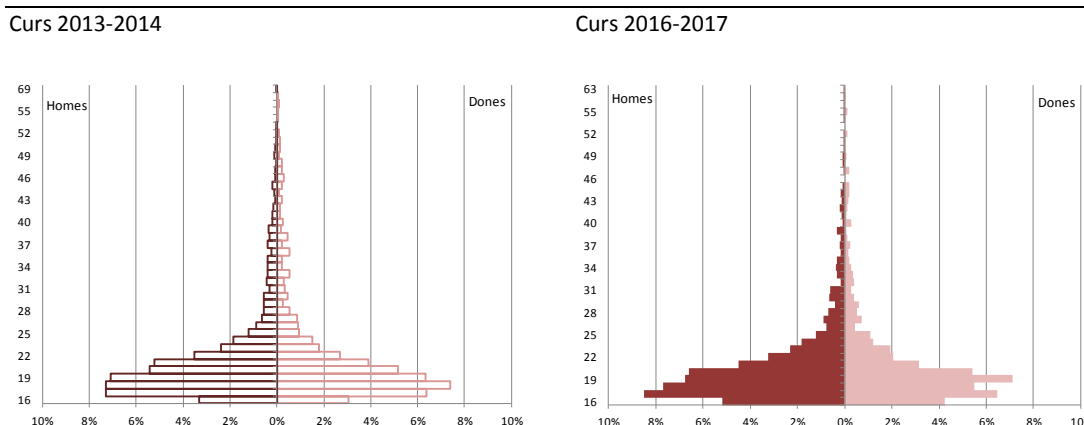
El perfil de l'alumnat ha anat variant. Per sexe apreciem que la representació dels homes en els cicles tant de grau mitjà com superior ha pujat des del curs 2010-2011: trobem més homes que dones en l'FP inicial de Terrassa. El 56% de les persones matriculades en un CFGM i un 54% en un CFGS són homes. Ara bé, l'augment de la presència d'homes ha estat en els CFGS. Si observem l'estructura per edat apreciem que no ha variat gaire: el gran gruix de l'alumnat de l'FP inicial té entre 16 i 25 anys. Concretament al curs 2013-2014 representaven el 84% i en el darrer curs analitzat, 2016-2017, són el 86%. Així doncs, no trobem un volum gaire rellevant de perfil de persona major de 30 anys que cerqui una requalificació professional a través de l'FP inicial. Quant a la nacionalitat de les persones matriculades a un CFGM o bé a un CFGS apreciem que més de tres quartes parts són de nacionalitat espanyola. Ara bé, per cicles formatius observem una major presència d'alumnat de nacionalitat estrangera en els CFGM que en els CFGS, i per tant, s'aprecia una major diversitat a l'aula que cal tenir present a l'hora de gestionar i impulsar estratègies de promoció en els CFGM.

Figura 15. Evolució del pes de l'alumnat d'FP inicial segons el sexe i el grau formatiu. 2010-11/2016-17. Terrassa

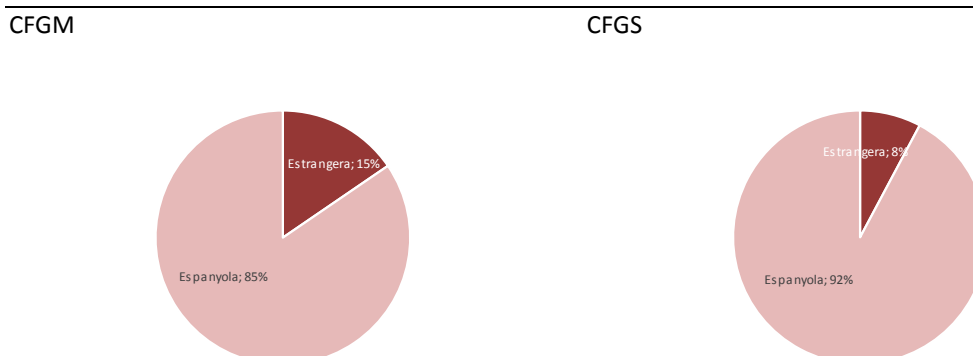
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Figura 16. Estructura de l'alumnat segons el sexe i l'edat. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

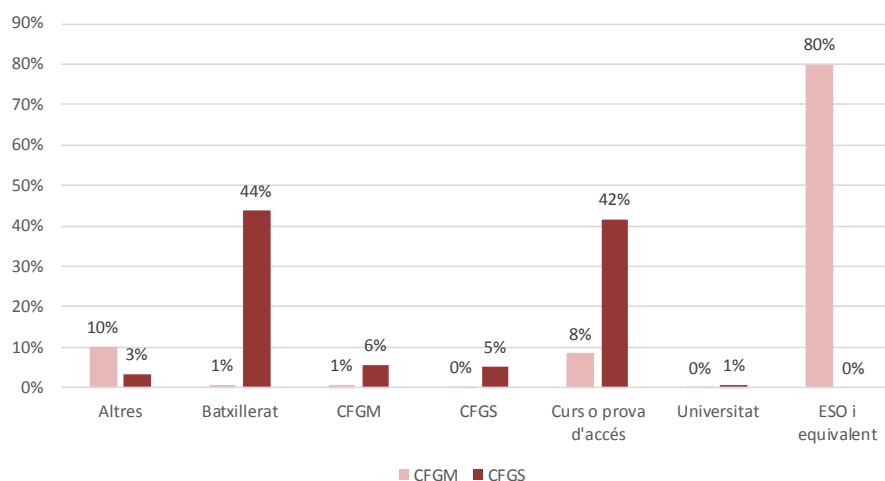
Figura 17. Pes de l'alumnat segons la nacionalitat i el grau formatiu. Curs 2016-2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Per finalitzar el perfil de l'alumnat s'aporten dades de les vies d'accés als cicles formatius. El 80% de l'alumnat d'un CFGM prové de l'ESO o d'estudis equivalents mentre que l'alumnat d'un CFGS hi accedeix a través del batxillerat (44%) o bé d'un curs o prova d'accés (42%). Cal observar que el camí de l'itinerari professionalitzador no és una via d'accés consolidada: només el 6% de l'alumnat que accedeix a un CFGS ha estudiat prèviament un CFGM.

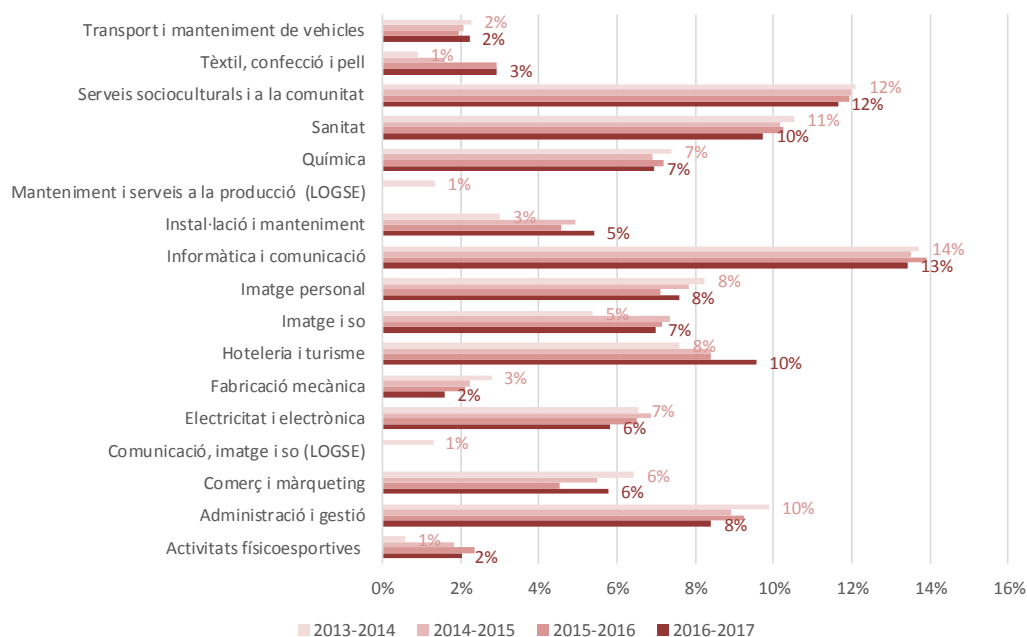
Figura 18. Via d'accés segons els graus professionals. Curs 2016-2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

L'especialitat amb més matriculació a la ciutat és la família d'*Informàtica i comunicació* (13%). Les tres que la segueixen són *Serveis sociocultural i a la comunitat* (12%), *Sanitat i Hoteleria i Turisme* (10%). En termes d'evolució veiem que la família que més ha augmentat amb diferència la seva matriculació és *Hoteleria i turisme* que en quatre cursos s'ha incrementat en dos punt percentuals. A la figura 19 s'aprecia dos aspectes que cal comentar: el primer és l'existència de cicles del marc educatiu LOGSE en el curs 2013-2014 i que disminueixen en els cursos successius i per tant mostren la tendència a desaparèixer. I el segon aspecte a esmentar és la reducció en termes relatius d'algunes famílies professionals però no en termes absoluts. Aquests són per exemple: *Informàtica i comunicació* o *Sanitat*. En canvi, sí hi ha especialitats que mostren una tendència negativa i per tant de disminució del seu alumnat. Aquestes són: *Administració i gestió*, *Fabricació mecànica* i *Electricitat i electrònica* (aquesta darrera només presenta la disminució d'una persona, caldrà esperar als cursos vinents per observar quina tendència presenta si d'estabilitat o de recessió).

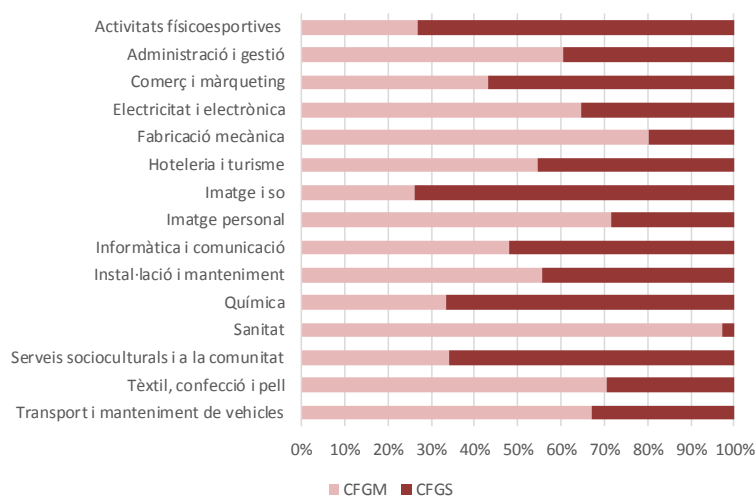
Figura 19. Evolució de la matriculació d'alumnat d'FP inicial segons a família professional. Cursos 2013-14/2016-17. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

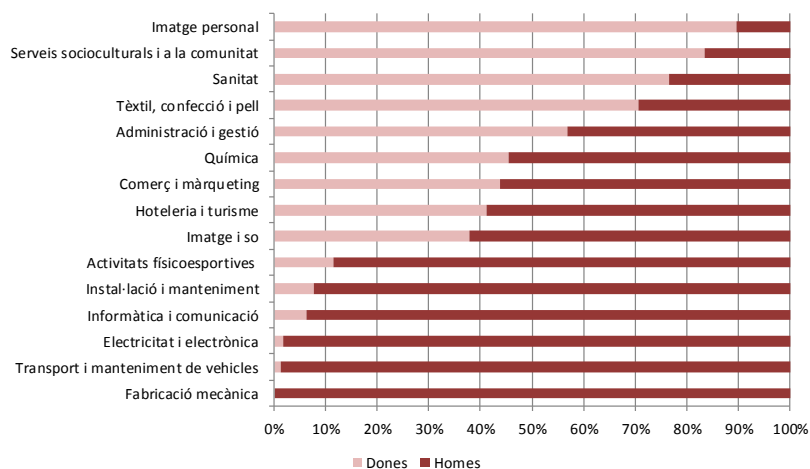
La distribució de les especialitats per cicles o grau formatiu és força equilibrada a excepció de la d'*Activitats físicoesportives* o la de *Sanitat* on bona part de l'oferta se centra en els CFGM. Per sexe de l'alumnat que cursa aquestes especialitats veiem que hi ha una correlació directa entre la tipologia d'estudis i el sexe de la persona. Les famílies professionals tradicionalment relacionades amb professions femenines trobem un percentatge significatiu de dones, i el mateix succeeix en el cas dels homes. A *Imatge persona*, *Serveis socioculturals i a la comunitat* o *Sanitat* més de tres quartes parts són dones. En el cas de les famílies de *Fabricació mecànica*, *Instal·lació i manteniment*, *Transport i manteniment de vehicles*, *Informàtica i comunicació* i *Instal·lacions i manteniment* més del 90% són homes. Aquest és un aspecte s'ha observat en altres territoris i per tant podem pensar que és un fet sistèmic que cal evidenciar per tal d'incidir en la promoció de l'equitat en termes de gènere de les ocupacions i les formacions relacionades.

Figura 20. Distribució de la matriculació de l'alumnat d'FP inicial segons la família professional i el grau formatiu. Curs 2016-2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

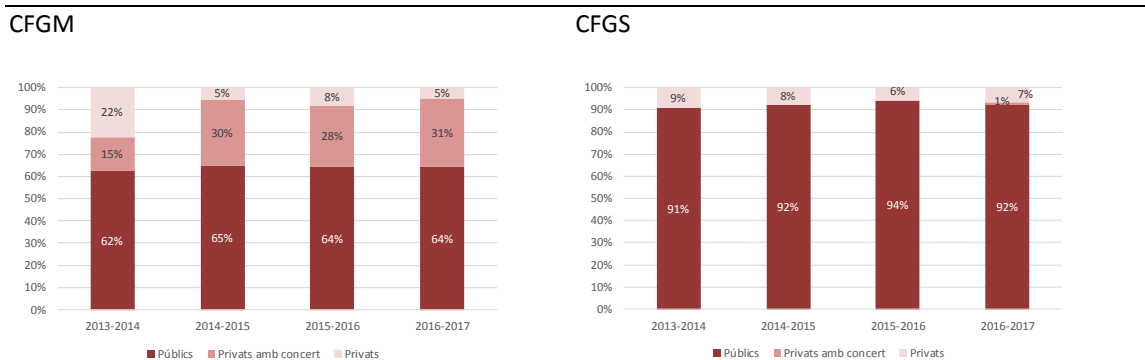
Figura 21. Distribució de la matriculació per famílies professionals i sexe de l'alumnat. Curs 2016-2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

A continuació, a la figura 22 s'aporten les dades de la matriculació de l'alumnat segons la titularitat del centre i el grau formatiu. El primer que s'observa és una tendència positiva a l'increment de l'oferta pública a la ciutat. Aquesta dada és positiva perquè ens indica que en els darrers quatre cursos l'FP inicial ha esdevingut més accessible, en termes econòmics, que en cursos anteriors. Segurament aquesta tendència ha estat fruit de l'augment de les places públiques a la ciutat que ha fet incrementar el seu pes relatiu. Aquesta dinàmica s'observa tant en els cicles mitjans com superiors. En termes de concertació econòmica veiem clarament que hi ha una tendència a la concertació dels CFGM i en canvi aqueta no hi és en els CFGS.

Figura 22. Evolució de l'alumnat d'FP inicial segons la titularitat del centre i grau formatiu. Cursos 2013-14/2016-17. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Si analitzem les dades en més detall sobre l'accés a l'FP inicial en termes econòmics apreciem que hi ha 8 cicles formatius el 100% privats, 4 de CFGM i 4 de CFGS. Aquests són cicles que el mercat de treball requereix de persones qualificades i que des del sistema d'educació públic no s'ofereix a la ciutat cap tipus de formació, l'exemple més clar és el *CFGM- Caracterització* o *CFGS - Higiene bucodental*.

Figura 23. Distribució de la matriculació segons el cicle i la titularitat del centre. Curs 2016-2017. Terrassa

Titularitat	Públic	Privat	Privat amb concert
CFGM - Activitats comercials	52%	0%	48%
CFGM - Atenció a persones en situació de dependència	74%	0%	26%
CFGM - Caracterització	0%	100%	0%
CFGM - Carrosseria	0%	100%	0%
CFGM - Comerç	100%	0%	0%
CFGM - Conducció d'activitats físicoesportives en el medi natural	0%	100%	0%
CFGM - Confecció i moda	100%	0%	0%
CFGM - Cuina i gastronomia	100%	0%	0%
CFGM - Cures auxiliars d'infermeria	0%	0%	100%
CFGM - Electromecànica de vehicles	0%	100%	0%
CFGM - Estètica i bellesa	90%	10%	0%
CFGM - Estètica personal decorativa	100%	0%	0%
CFGM - Fabricació i ennobliment de productes tèxtils	100%	0%	0%
CFGM - Gestió administrativa	91%	0%	9%
CFGM - Instal·lacions de producció de calor	100%	0%	0%
CFGM - Instal·lacions de telecomunicacions	100%	0%	0%
CFGM - Instal·lacions elèctriques i automàtiques	62%	0%	38%
CFGM - Instal·lacions frigorífiques i de climatització	100%	0%	0%
CFGM - Laboratori	100%	0%	0%
CFGM - Manteniment electromecànic	100%	0%	0%
CFGM - Mecanització	0%	0%	100%
CFGM - Operacions de fabricació de productes	100%	0%	0%

farmacèutics

CFGM - Operacions de laboratori	100%	0%	0%
CFGM - Perruqueria i cosmètica capil·lar	100%	0%	0%
CFGM - Planta química (productes farmacèutics i cosmètics)	100%	0%	0%
CFGM - Serveis en restauració	64%	0%	36%
CFGM - Sistemes microinformàtics i xarxes	76%	0%	24%
CFGM - Vídeo discjòquei i so	100%	0%	0%
CFGS - Administració i finances	100%	0%	0%
CFGS - Administració de sistemes informàtics en xarxa	100%	0%	0%
CFGS - Agències de viatges i gestió d'esdeveniments	100%	0%	0%
CFGS - Animació d'activitats físiques i esportives	0%	100%	0%
CFGS - Assessoria d'imatge personal i corporativa	0%	100%	0%
CFGS - Automoció	0%	100%	0%
CFGS - Comerç internacional	100%	0%	0%
CFGS - Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma	100%	0%	0%
CFGS - Desenvolupament d'aplicacions web	100%	0%	0%
CFGS - Direcció de cuina	100%	0%	0%
CFGS - Direcció de serveis en restauració	100%	0%	0%
CFGS - Disseny en fabricació mecànica	100%	0%	0%
CFGS - Disseny tècnic en tèxtil i pell	100%	0%	0%
CFGS - Educació infantil	100%	0%	0%
CFGS - Estètica integral i benestar	81%	19%	0%
CFGS - Fabricació de productes farmacèutics i afins	100%	0%	0%
CFGS - Fabricació de productes farmacèutics, biotecnològics i afins	100%	0%	0%
CFGS - Gestió comercial i màrqueting	100%	0%	0%
CFGS - Gestió de vendes i espais comercials	73%	0%	27%
CFGS - Guia, informació i assistència turístiques	100%	0%	0%
CFGS - Higiene bucodental	0%	100%	0%
CFGS - Il·luminació, captació i tractament d'imatge	100%	0%	0%
CFGS - Integració social	100%	0%	0%
CFGS - Laboratori d'anàlisi i control de qualitat	100%	0%	0%
CFGS - Manteniment d'instal·lacions tèrmiques i de fluids	100%	0%	0%
CFGS - Manteniment electrònic	100%	0%	0%
CFGS - Mecatrònica industrial	100%	0%	0%
CFGS - Prevenció de riscos professionals	100%	0%	0%
CFGS - Producció d'audiovisuals i espectacles	100%	0%	0%
CFGS - Química industrial	100%	0%	0%
CFGS - Realització de projectes audiovisuals i espectacles	100%	0%	0%
CFGS - Sistemes electrotècnics i automatitzats	100%	0%	0%
Total general	77%	6%	17%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Un altre aspecte a tenir en compte del sistema de l'FP inicial del règim general és la mobilitat habitual. Aquest és un element clau per conèixer les dinàmiques del sistema d'FP des del punt de vista territorial i de la capacitat d'atracció que té el municipi en matèria d'FP. Fins el moment s'ha realitzat una diagnosi prenent com a base l'escala municipal a partir de les dades sobre on s'ubica l'oferta (centres) i on es distribueix la demanda (l'alumnat matriculat), però sense que s'hagi analitzat quina és la relació territorial que s'estableix entre ambdues. Aquest apartat pretén complementar l'anàlisi de l'oferta d'FP inicial en el municipi aportant el coneixement de fluxos de mobilitat que s'hi determina entre els municipis. Així doncs, a continuació es presenten els indicadors sobre la mobilitat de l'alumnat d'FP des de la destinació –que marxa de Terrassa a estudiar a una altra localitat– i des de la procedència –que vénen d'altres localitats a estudiar a Terrassa. S'han calculat els tres principals indicadors: l'autocontenció, l'autosuficiència i l'especialització. El primer es calcula a partir del nombre d'alumnat resident del municipi i s'analitzen les destinacions, en tant que es calcula el percentatge d'alumnat que estudia al propi municipi (en aquest cas Terrassa) respecte del total de l'alumnat resident que estudia FP del municipi. El segon, l'autosuficiència, calcula quelcom similar, però en relació a l'oferta de places que ofereix el municipi. I, finalment, el tercer permet mesurar fins a un cert punt el grau d'atracció del municipi, en tant que relaciona el total de places d'FP ofertades al municipi en relació al total d'alumnat resident.

Les dades ens mostren diversos aspectes rellevants: el primer és el comportament diferenciat en termes de mobilitat de l'alumnat de CFGM respecte de CFGS. Tant els valors de l'autocontenció com de l'autosuficiència són superiors en el primer tipus de cicle; entre l'alumnat de CFGM gairebé tres de cada quatre estudia al municipi (72%). I, alhora, des del punt de vista de les places ofertades al municipi, un 75% és ocupat per població resident a Terrassa. Per altra banda, entre l'alumnat de CFGS la meitat estudia al propi municipi i un 62% de les places són ocupades per residents.

Un segon aspecte a comentar és l'autocontenció i l'autosuficiència en termes de ciutat en què apreciem que Terrassa reté el seu 61% de l'alumnat resident total i que bona part de l'oferta de places que ofereix és ocupada per alumnat resident, gairebé tres de cada quatre estudiants d'FP inicial.

El tercer i darrer punt a destacar és l'indicador d'especialització funcional. Aquest ens indica que hi ha un cert equilibri entre l'oferta de places ofertades i l'alumnat d'FP inicial resident. Si recordem la interpretació de l'indicador gira al voltant del valor 1, que mostraria, només, que el municipi disposa del mateix nombre d'alumnes residents que de places ofertades. En tot cas, això no necessàriament implicaria que hi hagi una mobilitat nul·la, ja que podria ser que el total de places ofertades fossin ocupades per estudiants residents d'un altre municipi i que tots els alumnes residents estudiïn fora. Per tant, l'índex només mesura si el municipi està «especialitzat» en tenir places ofertants i no pas d'alumnes residents, o viceversa. En síntesi, a la ciutat de Terrassa s'hi observa un cert equilibri entre alumnes residents i ofertes de places, també cal esmentar que aquesta tendència és més accentuada en el cas dels CFGM que en els del CFGS, on apreciem un major nombre de persones que estudien FP inicial resident a Terrassa que nombre de places ofereix la ciutat.

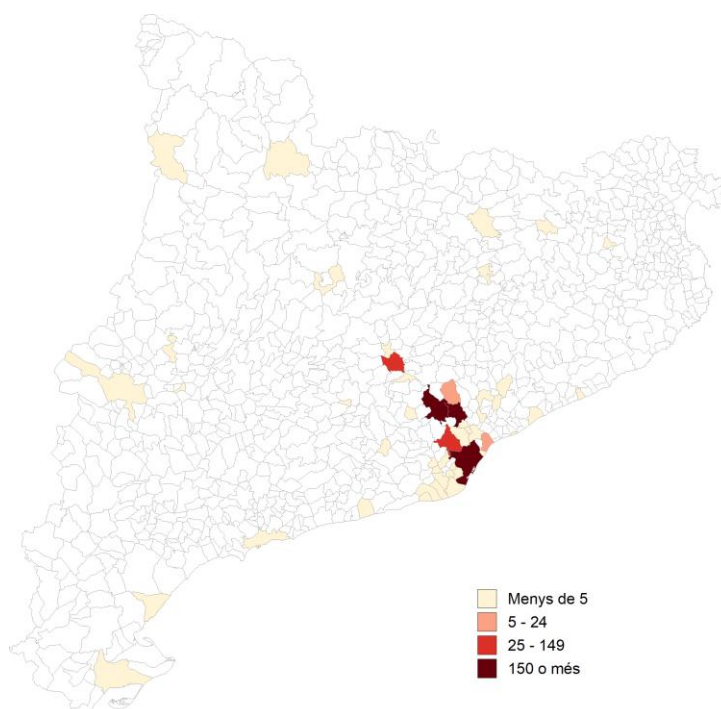
Figura 24. Indicadors de mobilitat per motius d'estudis d'FP inicial. Curs 2016-2017. Terrassa

Indicadors	CFGM	CFGS	Total
Autocontenció	72%	50%	61%
Autosuficiència	75%	62%	72%
Especialització	1,04	1,25	1,13

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Si observem les dades de la destinació de l'alumnat de CFGM resident a Terrassa apreciem molt clarament en la figura 25 que són els municipis amb una major oferta els que més volum d'alumnat atrauen i al mateix temps una bona comunicació ferroviària o de carreteres. És el cas de Sabadell (313, 13% sobre el total) i Barcelona (157, 7% sobre el total). La resta de municipis atrauen un volum relativament petit d'alumnat resident a la ciutat. No obstant això, cal destacar Manresa i Sant Cugat del Vallés com a destinacions que també atrauen alumnat de CFGM resident a Terrassa. En termes de la demanda d'estudis d'aquest alumnat de CFGM que marxa a estudiar un altre municipi apreciem que els cinc cicles més sol·licitats (més de 30 persones) són: *Cures auxiliars d'infermeria, Electromecànica de vehicles, Emergències sanitàries, Carrosseria i Farmàcia o parafarmàcia*. Si comparem aquest llistat de cicles amb l'oferta de cicles de la ciutat apreciem, d'una banda, que tot i que tres d'aquests cicles es poden cursar a la ciutat, no amb caràcter públic sinó privat o concertat, i de l'altra, que els cicles vinculats a l'especialitat més sanitària no s'ofereixen a la ciutat. El mateix suggereix en bona part de la resta de municipis on hi ha una oferta molt concreta i que Terrassa no ofereix. Per tant, podem pensar que existeix un bon coneixement de l'oferta de famílies professionals de l'FP inicial.

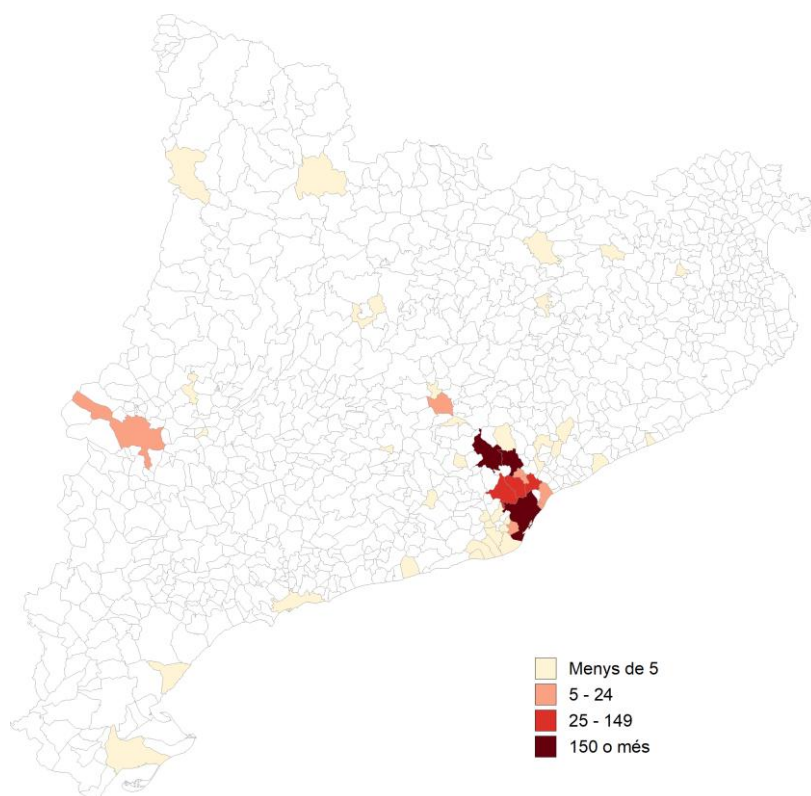
Figura 25. Destinació de l'alumnat de CFGM. Curs 2016-2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

La figura 26 ens mostra la destinació de les persones que cursen un CFGS fora de Terrassa. Barcelona és la ciutat amb més estudiants de Terrassa de CFGS (517, 24% sobre el total). Aquesta dada és explicable per l'àmplia oferta de la ciutat comtal i la bona comunicació entre ambdues ciutats. La segueix Sabadell (235, 10% sobre el total) i Sant Cugat (109, 5% sobre el total). Ara bé si tornem a fer l'exercici d'identificar els cicles més sol·licitats en la resta de municipis apreciem que els cinc primers s'ofereixen a Terrassa i per tant, podem pensar que són persones que no han pogut accedir a l'oferta de la ciutat i han hagut de marxar a altres municipis on han obtingut plaça. Aquests són: *Educació infantil, Administració i finances, Animació d'activitats físiques i esportives, Integració social i Automoció*.

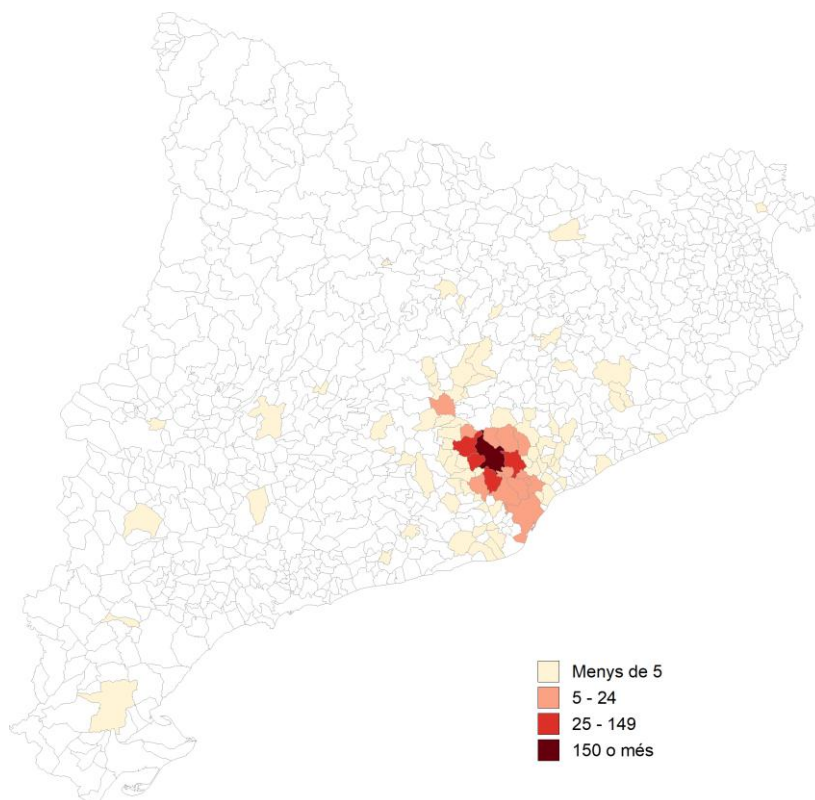
Figura 26. Destinació de l'alumnat de CFGS. Curs 2016-2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

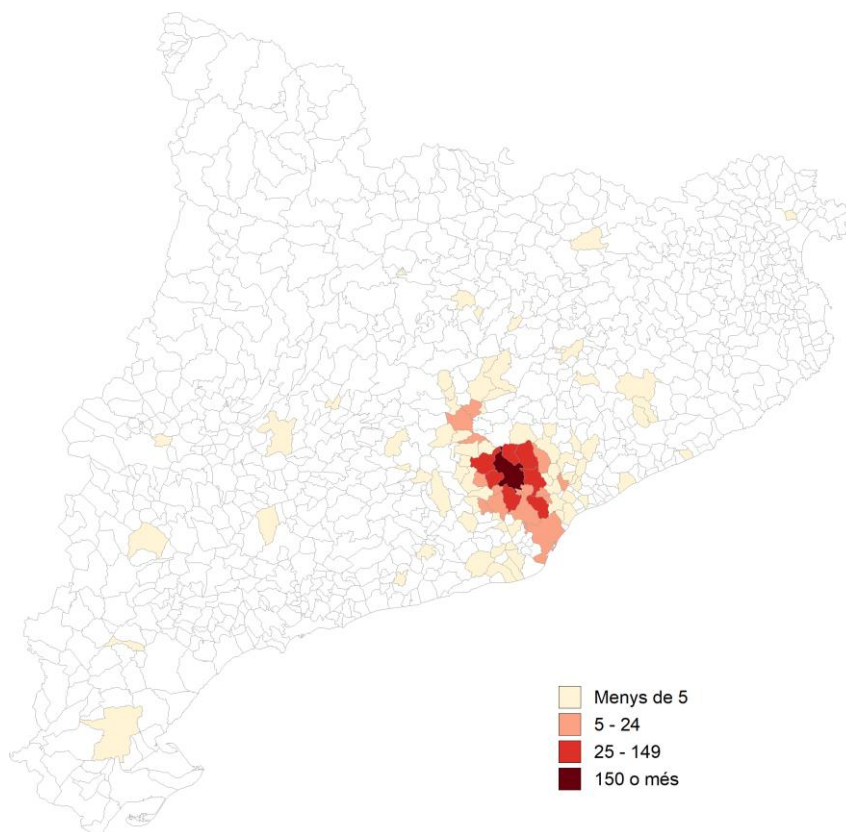
Tot seguit es presenten els municipis de procedència de l'alumnat que cursa un cicle a Terrassa. La figura 27 mostra l'origen de CFGM i la figura 28 el de CFGS. Sabadell i Rubí són els dos municipis de procedència de l'alumnat de CFGM i CFGS amb més persones desplaçades a Terrassa: 262 persones procedents de Sabadell i 222 persones de Rubí. A diferència dels mapes de destinació, els mapes de procedència ens mostren la influència que la ciutat de Terrassa té en la seva àrea d'influència i especialment en aquell municipis de la seva corona que tenen una poca o nul·la oferta d'FP inicial. En aquests casos la ciutat exerceix de pol d'atracció dels estudiants d'FP inicial.

Figura 27. Procedència de l'alumnat de CFGM. Curs 2016-2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Figura 28. Procedència de l'alumnat de CFGS. Curs 2016-2017. Terrassa

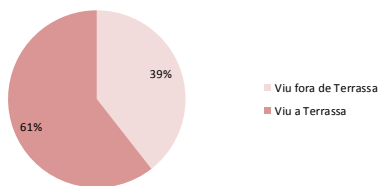
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Per acabar aquesta secció de mobilitat s'aporten dades del volum de persones que cursen estudis d'FP inicial segons siguin residents a Terrassa o no i el centre on el cursen. L'Institut Cavall Bernat i Anna Vilamanyà són els dos centres on la meitat del seu alumnat procedeix de fora de Terrassa. Els Salesians de Terrassa i el Cingle són els dos centres on l'alumnat majoritàriament resideix a la ciutat, tots dos de titularitat privada amb concert econòmic.

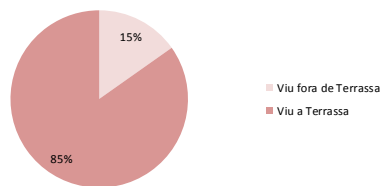
Figura 29. Procedència de l'alumnat d'FP segons viu a Terrassa o fora i el centre de formació. Curs 2016-2017. Terrassa

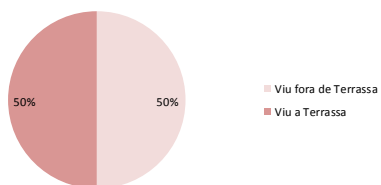
CULTURA PRÀCTICA

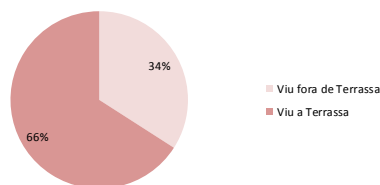
EDGAR

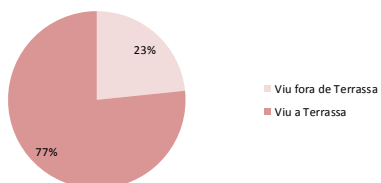
INSTITUT CAVALL BERNAT

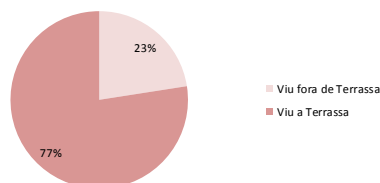
INSTITUT DE TERRASSA

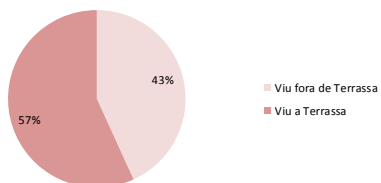
INSTITUT MONTSERRAT ROIG

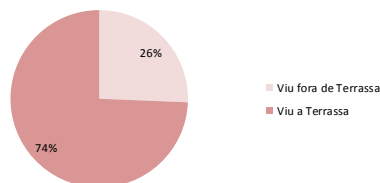
INSTITUT NICOLAU COPÈRNIC

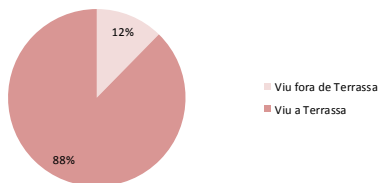
INSTITUT SANTA EULÀLIA

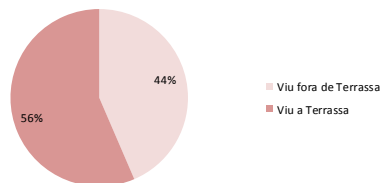
JOAQUINA DE VEDRUNA

SANT DOMÈNEC SAVIO

SEGLE XX

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

A continuació s'esmenta quatre elements que aporten un valor afegit a l'FP inicial: la formació en alternança modalitat dual, la mobilitat internacional, l'acreditació de competències i la innovació en els centres.

Cal esmentar que en el moment de l'elaboració d'aquesta primera part encara no es disposen de les dades numèriques per a poder fer una anàlisi més detallada. No obstant això, creiem que aquests elements són prou importants per fer-ne esment.

En primer lloc cal dir que a la ciutat de Terrassa hi ha cinc centres que ofereixen la modalitat d'FP dual. Aquests són *Institut Cavall Bernat*, *Institut de Terrassa*, *Institut Nicolau Copèrnic*, *Institut Santa Eulàlia i Salecians - Sant Domènec Savio*. A continuació es presenta el llistat de cicles que segons el Departament d'Ensenyament es pot cursar la modalitat dual. Tot i que no disposem de les dades de matriculació podem fer l'exercici teòric d'estimar el nombre d'alumnes beneficiats: si hi ha 26 cicles amb 30 alumnes per classe, el nombre d'alumnat que cursa la modalitat dual gira entorn a les 780 persones.

Figura 30. Llistat de cicles que ofereixen la modalitat dual. Curs 2016-2017. Terrassa

Cicles formatius	Núm. de centres
CFGM CM10 - Activitats comercials	1
CFGM EE10 - Instal·lacions elèctriques i automàtiques	1
CFGM FM20 - Mecanització	1
CFGM HT10 - Cuina i gastronomia	1
CFGM HT30 - Serveis en restauració	1
CFGM IC10 - Sistemes microinformàtics i xarxes	1
CFGM IM20 - Instal·lacions de producció de calor	1
CFGM IM30 - Instal·lacions frigorífiques i de climatització	1
CFGM TX10 - Fabricació i ennobliment de productes tèxtils	1
CFGM TX50 - Confecció i moda	1
CFGS HTD0 - Direcció de cuina	1
CFGS TXA0 - Disseny tècnic en tèxtil i pell	1
Total cicles amb modalitat dual	12

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Un altre element que contribueix a la millora de les competències professionals és la mobilitat internacional de l'alumnat, en aquest sentit cal esmentar que ja existeix un informe detallat *Estudi d'impacte de les mobilitats de pràctiques internacionals de la ciutat de Terrassa 2004-2016*⁹. Aquest aporta la quantificació de la mobilitat internacional i la valoració que el propi alumnat fa respecte l'estada i la incidència que aquesta ha tingut en la inserció laboral.

Durant el període 2004-2016 s'han gestionat un total de 64 beques de mobilitat en diferents programes:

- 19 beques de l'Ajuntament d'un més (2004-2014)
- 28 beques Leonardo da Vinci de dos mesos (període 2013-2014)
- 8 beques de dos mesos Erasmus+ per a estudiants i recent graduats de CFGS (període 2015-2016)

⁹ Cambra de Comerç de Terrassa (2016). *Estudi d'Impacte de les mobilitats de pràctiques Internacionals de la ciutat de Terrassa 2004-2016*
http://www.terrassa.cat/documents/12006/135992/Estudi_Impacte_mobilitat_2016.pdf/1ae4a043-a193-45e1-8a69-3589c5f997f6

- 9 beques de dos mesos Erasmus+ per a estudiants i recent graduats de CFGM (Període 2015-2016)

Si observem les dades disponibles, el perfil de les persones que s'han beneficiat d'una beca el 76% tenen entre 18 i 25 anys, tres quartes parts han cursat un CFGS i la família professional més representada és la d'*Hoteleria i turisme* amb el 23% dels participants, seguida de Comerç i Màrqueting amb el 17%). És interessant esmentar que aquestes dues especialitats no són les que presenten un volum de matriculació més elevada i, per tant, mostra una motivació per part de l'alumnat i el professorat rellevant. Ara bé, aquestes dades cal esmentar que els centres d'FP gestionen directament, amb el suport del Departament d'Ensenyament, beques de mobilitat i, per tant, a la ciutat hi ha més mobilitats que les presentades anteriorment.

Pel que fa al la incidència de l'estada a l'estranger en els nivells d'inserció bona part dels participants esmenten que no està *ni en d'acord ni en desacord* en l'afirmació de que *l'experiència de les pràctiques internacionals han fet atractiu el meu currículum*. Cal dir que oferir l'oportunitat a l'alumnat d'FP a realitzar una estada de mobilitat internacional està demostrat que aporta valor afegit al currículum i contribueix a desenvolupar les competències transversals i lingüístiques que els futurs treballadors i treballadores requeriran en un futur.

— Estudis d'ensenyament de règim especial

En aquest apartat s'han agrupat els ensenyaments artístics superiors, els d'arts plàstica i disseny i els esportius. A Terrassa hi ha tres centres que ofereixen aquesta formació l'Escola Municipal d'art i disseny de Terrassa que oferta estudis artístics i l'Escola Superior de tècniques de les Arts de l'Espectacle.

A la ciutat de Terrassa el curs 2016-2017 es van matricular d'ensenyaments artístics un total de 150 persones de les quals el 66% eren dones. El cicle de *Projectes i direcció d'obres de decoració* és el que presenta un major nombre de persones matriculades.

Figura 31. Matriculació en els estudis d'ensenyaments d'Arts plàstiques i disseny. Curs 2016-2017. Terrassa

Cicles	Dones	Homes	Total
CFAS – Arquitectura efímera	10	7	17
CFAS – Disseny d'elements per a l'espectacle	9	2	11
CFAS- Gràfica interactiva	8	5	13
CFAS - Gràfica publicitària	28	27	55
CFAS - Projectes i direcció d'obres de decoració	44	10	54
Total general	99	51	150

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell de l'FP de Terrassa

— Programes de formació i inserció

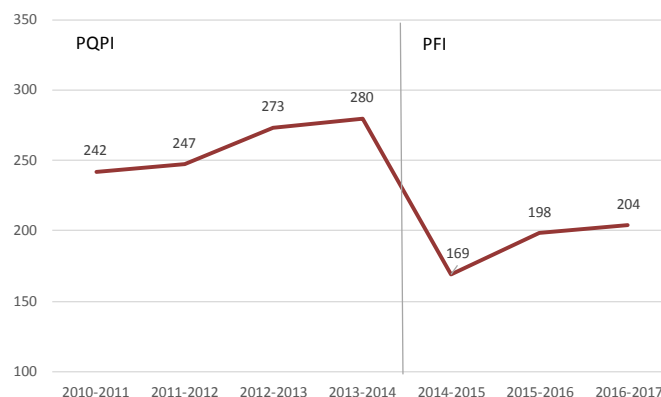
A la ciutat hi ha 8 centres que ofereixen els Programes de formació i inserció (en endavant PFI). Aquests van adreçats a les persones joves d'entre 16 i 21 anys que no han graduat en educació secundària obligatòria i no segueixen estudis en el sistema educatiu ni participen en cap altre acció formativa. L'objectiu d'aquests programes és oferir l'oportunitat de retornar al sistema educatiu, i al mateix temps, adquirir competències bàsiques per accedir al mercat de treball. Aquests programes són els que precedeixen als Programes de Qualificació Professional Inicial (en endavant PQPI).

Cal esmentar que en el marc de la *Llei Orgànica per a la Millora de Qualitat educativa* (LOMCE) els PQPI han estat substituïts per l'FP bàsica (en endavant FPB). Són els cicles formatius de dos anys de durada destinats a persones que no han finalitzat l'ESO i volen continuar els seus estudis professionalitzadors. L'FPB permet obtenir el títol de tècnic/a professional bàsic i la qualificació de nivell 1 del Catàleg Nacional de les Qualificacions Professionals. A Catalunya l'FPB s'està aplicant com a prova pilot en alguns centres des del curs 2014-2015. A la ciutat el centre que oferta l'FPB és l'Institut de Terrassa a l'especialització d'*imatge personal: perruqueria i estètica*.

Les estadístiques del Departament d'Ensenyament agrupa els PFI i l'FPB i, per tant, les dades presentades a continuació integra aquests dues formacions. Abans, però cal esmentar que tant les dades del Consell escolar municipal de Terrassa com l'Observatori parlen de 32 persones matriculades durant el curs 2016-2017 al cicle d'FPB ofertat a la ciutat, 16 per cada curs acadèmic.

En els darrers set cursos acadèmics l'evolució del nombre de matriculats ha variat, tot i que cal esmentar que en termes de valors absoluts no estem parlant de valors elevats. Les dades referents als cursos previs al 2014-2015 són dades dels PQPI i s'impulsen els PFI. Aquests presenten tres grans novetats respecte els programes anteriors: l'edat de participació passa dels 16 als 25 anys a ser dels 16 als 21 anys, el nombre d'hores de 800 a 1000, i l'obtenció de la certificació de nivell 1 un cop assolit el programa cursat amb satisfacció. Si observem les dades apreciem que és just en aquest canvi de programa que es produeix una reducció del nombre de persones que cursen aquests estudis passant de 280 persones matriculades a 169.

Figura 32. Evolució de la matriculació en els PQPI/PFI. Cursos 2010-11/206-17. Terrassa

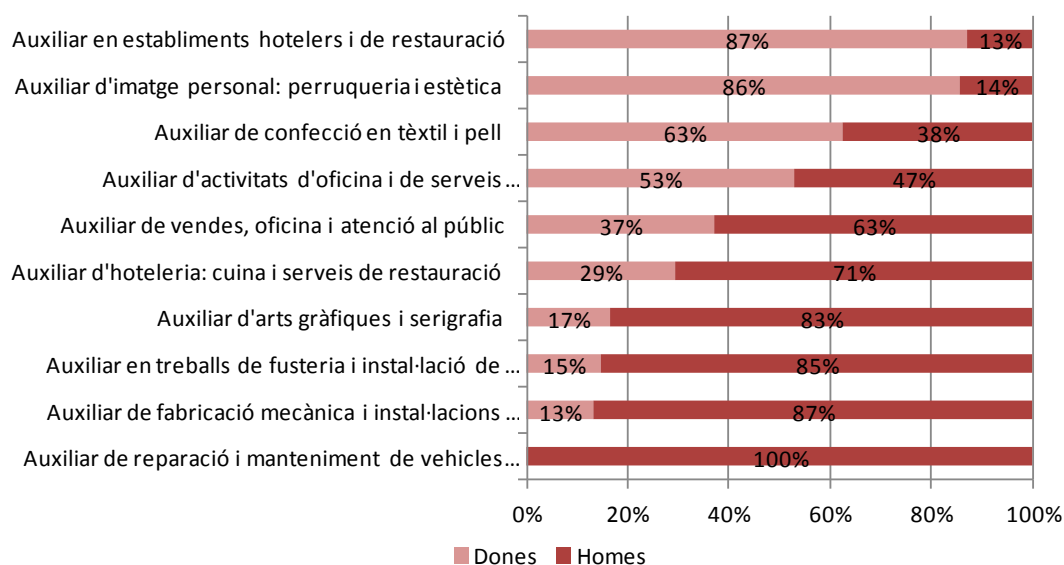
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

El perfil de l'alumnat dels PFI és majoritàriament home (61% i 39% dones) i el 68% dels matriculats no tenen més de 18 anys. Pel que fa a la nacionalitat el 79% té l'espanyola i el 21% restant estrangera. El 52% es matricula en un centre privat i el 48% restant en un de públic.

Les modalitats que s'ofereixen corresponen a 9 famílies professional: *Administració i gestió, Arts gràfiques, Comerç i màrqueting, Fabricació mecànica, Fusta, moble i suro, Hoteleria i turisme, Imatge personal, Tèxtil, confecció i pell i Transport i manteniment de vehicles*. Les que presenten un major nombre de matriculacions són les especialitats d'*Hoteleria i Turisme* (28%), *Comerç i màrqueting* (21%) i *Fusta, moble i suro* (13%).

Si observem la figura 33 apreciem un cop més aquesta correlació entre el cicle cursat i el sexe de l'alumnat: entre els PFI d'*Auxiliar en establiments hotelers i de restauració* i d'*Auxiliar d'imatge personal: perruqueria i estètica* més del 80% són dones i entre els d'*Auxiliar de fabricació mecànica i instal·lacions electrotècniques* i d'*Auxiliar de reparació i manteniment de vehicles lleugers* més del 85% són homes. Aquesta tendència també s'observa en els ensenyaments de règim general tal com s'ha mostrat en l'apartat anterior.

Figura 33. Distribució de l'alumnat segons el sexe i el perfil professional. Curs 2016-2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

IV. La Formació professional per a l'ocupació

L'FP per a l'ocupació s'adreça a les persones en edat activa (entre els 16 i els 65 anys), és a dir, en edat de treballar amb independència de la seva situació concreta, ja sigui aturada o ocupada, és una eina clau per donar resposta a les necessitats del mercat de treball, facilitar l'aprenentatge d'ocupacions, millorar la probabilitats d'inserció laboral, augmentar el nivell de qualificació de la població i afavorir l'aprenentatge al llarg de la vida.

Actualment hi ha dues entitats públiques a Catalunya que són les encarregades d'impulsar programes d'FP per a l'ocupació a través de convocatòries de subvencions: el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (en endavant SOC) i el Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya (en endavant Consorci), ambdues sota el paraigües de la Generalitat de Catalunya.

El SOC és l'organisme autònom adscrit al Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat que té, entre d'altres, la funció d'oferir serveis a totes les persones que busquen feina, independentment que la seva situació laboral sigui en actiu o en atur i també a les empreses. Ara bé, centra la seva actuació principal en les persones en situació d'atur i, entre elles aquelles que pertanyen als col·lectius amb més dificultats d'inserció laboral. En canvi, el Consorci és l'organisme que disposa de

les competències en matèria de formació contínua i està centrada en gestionar i executar aquesta formació.

Tant el Consorci com el SOC imparteixen la formació adreçada a l'obtenció dels certificats de professionalitat a través de les entitats de formació, públiques o privades, acreditades en el registre d'entitats de formació del SOC. Aquests certificats responen a la necessitat d'afavorir i impulsar la qualificació professional a través del reconeixement de les competències professionals en el marc del *Sistema Integrat de Qualificacions i Formació Professional* català.

Aquesta distribució organitzacional comporta analitzar la informació des d'aquests dos enfocaments: d'una banda, des de l'FP per a l'ocupació adreçada majoritàriament a persones aturades i, de l'altra, a persones treballadores ja que cada organisme recull la informació de forma separada i autònoma. Aquestes són les dues entitats que faciliten la informació estadística oficial en matèria de formació per l'ocupació.

Ara bé, són les administracions i les entitats locals les que despleguen aquesta formació finançada pel SOC o pel Consorci i per tant les que tenen un coneixement directe de la formació per l'ocupació que s'imparteix a la ciutat. Per aquest motiu s'aporten les dades de dos dels organismes que han facilitat informació per l'elaboració del present estudi. No obstant això, no es disposa de la informació sistematitzada i estandarditzada de totes les entitats gestores de formació ocupacional a la ciutat i per aquest motiu també s'ha considerat rellevant aportat les dades facilitades pel SOC i el Consorci. Quant a aquestes dues fonts d'informació és interessant tenir present que la informació obtinguda està condicionada a l'objectiu dels programes i, per tant, les dades presentades tot seguit responen a la lògica de les subvencions públiques que s'atorguen anualment. Tot i això, aquest és un bon inici per a poder elaborar una bona radiografia de l'FP ocupacional a la ciutat.

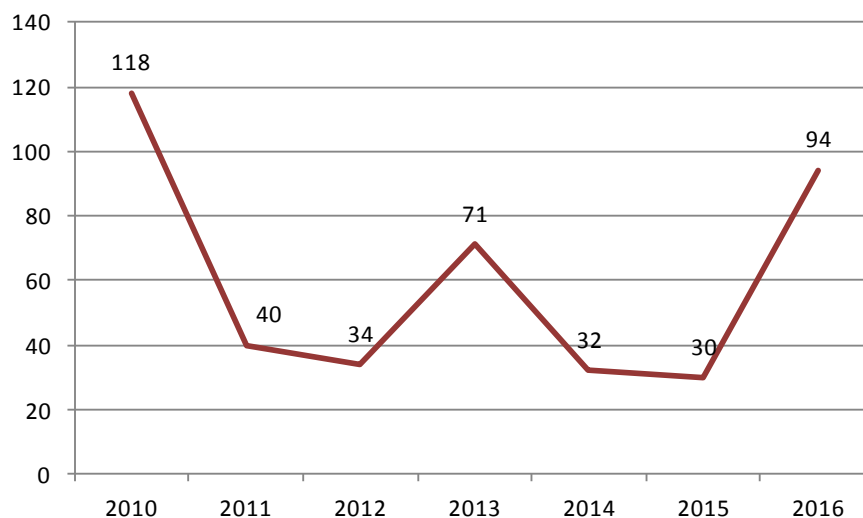
— **Formació per l'ocupació. Agents locals**

A Terrassa la formació per a l'ocupació l'imparteixen diferents entitats. Abans d'analitzar les dades oficials del SOC i del Consorci s'aporten les dades facilitades per l'Escola PIA de Terrassa i Foment de Terrassa.

Tot seguit es faciliten les dades de Foment de Terrassa. Concretament, en la figura 34 es pot observar l'evolució del nombre de cursos que ha realitzat al llarg d'aquests darrers set anys. El primer que s'hi observa és la disminució del nombre de cursos ofertats entre l'any 2010 i l'any 2016. Aquest període central correspon al de la reducció del finançament públic en matèria de formació fruit de la crisi econòmica i, per tant, és d'esperar aquesta disminució de l'oferta en aquests anys. El segon aspecte a comentar és la gran diversitat de convocatòries que existents al llarg d'aquests 7 anys. El Programa FOAP¹⁰ és l'únic que presenta una continuïtat en el temps. La resta de programes mostren una discontinuïtat temporal tot i que el col·lectiu a qui va destinat acostuma a ser una variable constant: persones joves, persones majors de 50 anys o persones amb atur de llarga durada. En tercer lloc, cal esmentar que la formació vinculada a la família professional *Serveis socioculturals i a la comunitat* és la que presenta una major oferta a la ciutat al llarg del període. De fet és l'especialitat que més incrementa en els darrers anys. L'oferta de la resta de famílies professionals es manté constant o bé decreix.

¹⁰ Accions formatives adreçades prioritàriament a persones treballadores desocupades

Figura 34. Evolució de l'oferta de cursos ofertats per Foment de Terrassa. 2010-2016. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de Foment de Terrassa

Figura 35. Evolució de l'oferta de cursos ofertats per Foment de Terrassa segons la convocatòria. 2010-2016. Terrassa

Convocatòries	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aportació MPAL	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Acord marc	0%	0%	0%	0%	0%	3%	2%
Casa d'oficis rehabilitació i digitalització	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Escola taller antic poble St. Pere	7%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
FEAG	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Fem ocupació per a joves	0%	0%	0%	0%	16%	0%	3%
Fent xarxa	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%
FOAP	58%	63%	100%	90%	25%	70%	62%
Iloquid	1%	5%	0%	0%	0%	0%	0%
Plans d'ocupació	28%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Treball i formació_1	0%	0%	0%	0%	22%	0%	7%
Treball i formació_2	0%	0%	0%	0%	19%	0%	0%
Suma't	0%	25%	0%	0%	0%	0%	0%
Taller d'ocupació treball als barris	1%	8%	0%	0%	0%	0%	0%
Joves per l'ocupació	0%	0%	0%	6%	19%	17%	5%
Treball als barris	0%	0%	0%	3%	0%	10%	6%
Projecte integral majors de 30	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%
Projecte integral menors de 30	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
Projectes singulars	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%
POIL	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
Terrassa aposta per l'ocupació	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%
Total general	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de Foment de Terrassa

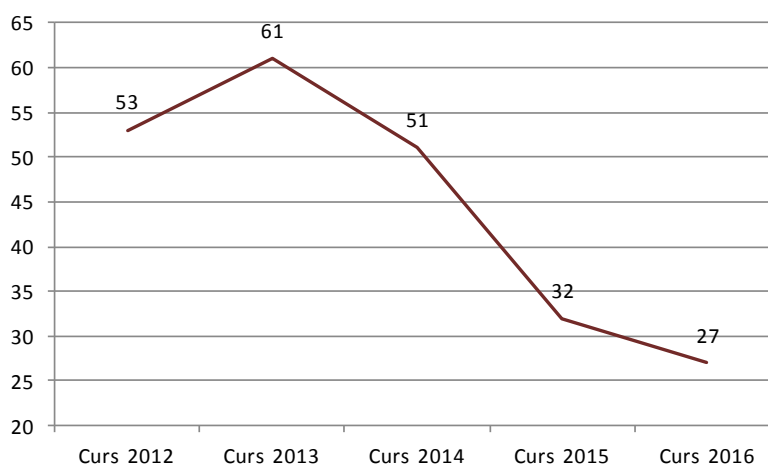
Figura 36. Evolució de l'oferta de cursos ofertats per Foment de Terrassa segons la família professional. 2010-2016. Terrassa

Família professional	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Administració i gestió	18%	13%	9%	14%	25%	20%	12%
Agrària	1%	0%	0%	0%	0%	7%	13%
Comerç i màrqueting	8%	10%	3%	1%	6%	13%	10%
Competències transversals	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Edificació i obra civil	21%	0%	0%	0%	0%	3%	4%
Electricitat i electrònica	4%	5%	6%	0%	0%	3%	5%
Electricitat i obra civil	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Energia i Aigua	5%	10%	21%	23%	6%	10%	6%
Fabricació mecànica	5%	5%	3%	0%	3%	0%	0%
Fusta i moble	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Hostaleria i turisme	10%	23%	6%	15%	6%	7%	4%
Imatge i so	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Imatge personal	2%	3%	3%	0%	0%	0%	0%
Indústries alimentàries	0%	0%	0%	0%	3%	3%	2%
Informàtica i comunicacions	6%	3%	6%	1%	0%	3%	5%
Instal·lació i manteniment	2%	3%	9%	3%	22%	0%	3%
Química	0%	3%	3%	14%	3%	3%	6%
Sanitat	1%	3%	3%	0%	0%	0%	3%
Seguretat i medi ambient	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Serveis a la comunitat i socioculturals	9%	23%	29%	28%	25%	27%	23%
En blanc	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de Foment de Terrassa

L'Escola Pia de Terrassa realitza formació per a l'ocupació de gestió administrativa, vinculada a un certificat de professionalitat. Durant els darrers cinc cursos han format un total de 224 persones de les quals tres quartes parts han estat dones. El 80% de les persones formades té més de 30 anys i els nivells formatius previs majoritaris (amb el 38%) no han assolit els estudis postobligatoris.

Figura 37. Evolució de l'alumnat de formació ocupacional a l'Escola PIA de Terrassa. 2012-2016

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Escola PIA de Terrassa

— **Formació per a l'ocupació adreçada majoritàriament a persones aturades. SOC**

El SOC fomenta accions formatives que comprenen diferents iniciatives, i que s'agrupen en dos grans blocs: 1) el de Programes de Formació Professional per a l'Ocupació (en endavant PFPO) i 2) els Programes que combinen formació amb altres actuacions i/o experiències professionals.

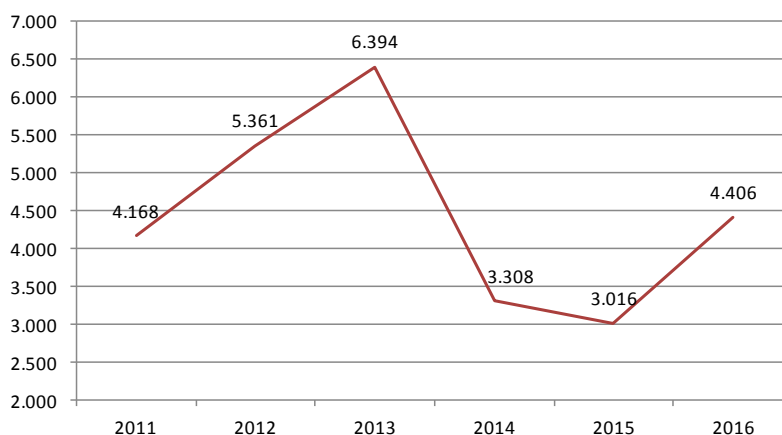
Els PFPO són programes formatius teoricopràctics, especialitzats i adaptats a les persones i a les necessitats de les empreses i del territori, i que tenen com a finalitat millorar la qualificació professional i/o la capacitat d'inserció laboral mitjançant la consecució i el perfeccionament de les competències professionals de les persones participants. Aquests programes donen la possibilitat d'obtenir una acreditació oficial, amb validesa en el mercat de treball, mitjançant els certificats de professionalitat anteriorment esmentats.

De programes que combinen formació amb altres actuacions n'hi ha diversos: 1) les accions formatives en el marc del Programa de Garantia Juvenil (en endavant PGJ), una iniciativa europea d'ocupació per reduir l'atur juvenil, que garanteix oportunitats per als i les joves i ofereix ajuts a les empreses. 2) el Programa Treball i Formació (en endavant PTF) que té l'objectiu d'afavorir la contractació de persones en situació d'atur, a través del suport a entitats perquè duguin a terme accions d'experiència laboral, de formació, de coordinació i de suport tècnic a persones vulnerables en l'accés al mercat de treball. I finalment, 3) accions formatives en el marc del Programa de Serveis integrals d'orientació, acompanyament i suport a la inserció de les persones amb discapacitat o trastorns de salut mental (en endavant SIOA), gestionats des del Departament de treball.

A Terrassa l'any 2016¹¹ es van beneficiar 4.406 persones en situació d'atur de les accions formatives impulsades pel SOC. Aquesta xifra és significativament superior a la de l'any anterior i s'equipara a l'any 2011, tot i que no assoleix els nivells màxims de l'any 2013 amb un total de 6.394 participants. En aquest sentit cal esmentar que a partir de l'any 2013, com a conseqüència de la conjuntura econòmica del moment, es va produir una reducció de la inversió en formació per a l'ocupació que va comportar una reducció a Catalunya del nombre de beneficiaris d'aquests programes. Si observem les dades segons el sexe de la persona beneficiària apreciem que a excepció de l'any 2012 el pes dels homes és lleugerament superior al de les dones. En termes d'evolució apreciem que són les dones a les que més els ha afectat aquesta reducció de les accions ja que abans de la davallada es formaven més. Aquesta tendència és previsible ja que en època de crisi econòmica les dones són les primeres que surten o deixen d'accedir al mercat de treball i, per tant, tot i estar a l'atur deixen de formar-se.

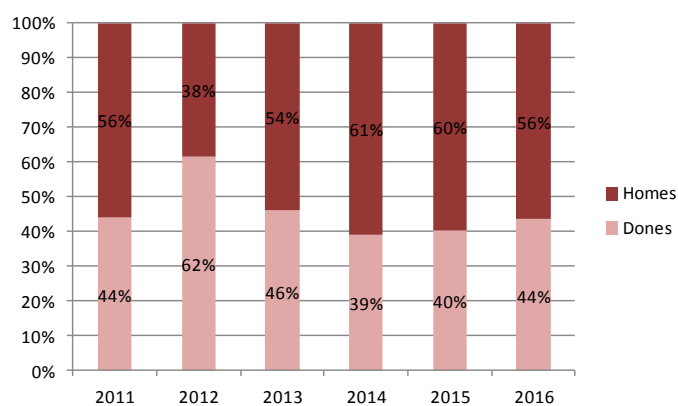
¹¹ En el moment d'elaborar l'estudi les dades de l'any 2017 encara no estan disponibles.

Figura 38. Evolució de les persones beneficiàries dels programes del SOC. 2011-2016. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SOC.

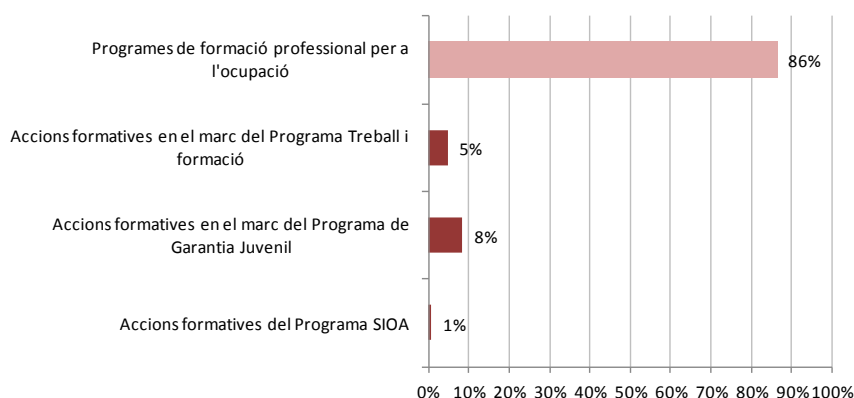
Figura 39. Evolució de les persones beneficiàries dels programes del SOC per sexe. 2011-2016. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SOC.

De les 4.406 persones, 3.799 van participar en el PFPO i representen el 86% de la del total, la resta, 607 (el 14%) en els programes que combinen formació amb altres activitats, és a dir, bloc de programes mixtes: concretament els PTF, els PGJ i els SIOA. És important esmentar que l'anàlisi de la informació s'ha elaborat d'acord a aquesta divisió dels programes anteriorment esmentada.

Figura 40. Persones beneficiàries dels programes del SOC segons la tipologia. 2016. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SOC.

Figura 41. Convocatòries segons programes. 2016. Terrassa

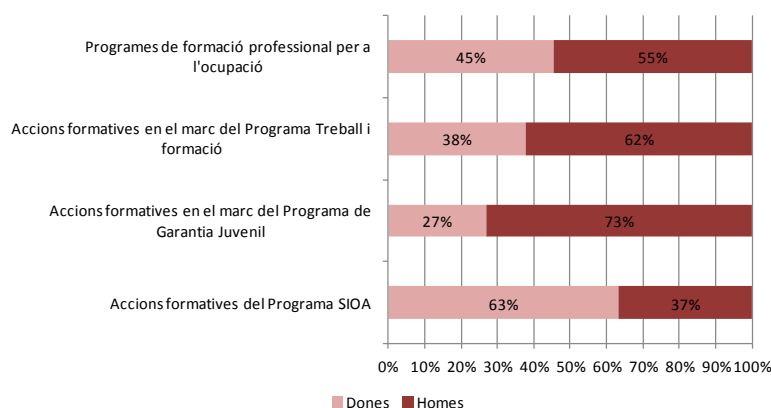
Programes SOC	Convocatòries	Total	%
Accions formatives del Programa SIOA	SIOA 2016	30	100%
	Total	30	1%
Accions formatives en el marc del Programa de Garantia Juvenil	GJ Noves Oportunitats 2015 Coneixements i habilitats	38	10%
	GJ Programa Integrals 2015 Catàleg i Certificats de Professionalitat	81	22%
	GJ Programa Integrals 2015 Formació a Mida	85	23%
	GJ Projectes Singulars 2015 Formació Mida	8	2%
	Joves per l'Ocupació 2015	159	43%
	Total	371	8%
Accions formatives en el marc del Programa Treball i formació	Treball i formació PANP 2015	96	47%
	Treball i formació PRMI 2015	110	53%
	Total	206	5%
Programes de formació professional per a l'ocupació	Acord Marc de la Indústria Turística 2015	230	6%
	Acord Marc de la Indústria Turística 2016	54	1%
	CIFO Exercici 2016	350	9%
	CIFO Extraordinària CS 2016	38	1%
	Conveni Aprèn.cat 2015	17	0%
	Conveni Aprèn.cat 2016	16	0%
	Fem Ocupació per a Joves 2015	151	4%
	Fem Ocupació per a Joves 2016	62	2%
	FOAP 2015 - Formació oferta en àrees prioritàries	2.571	68%
	FOAP 2016 - Formació oferta en àrees prioritàries	198	5%
	Formació amb compromís de contractació 2015	20	1%
	Formació amb compromís de contractació 2016	28	1%
Formació de certificats de professionalitat no finançats amb fons públics	64	2%	
	Total	3.799	86%
Total		4.406	2.486

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SOC.

Per sexe i edat de les persones beneficiàries observem que les dones estan més present en el Programa SIOA, tot i que la xifra de persones en aquest programa és baixa i la diferència entre homes i dones no és rellevant (19 dones davant 11 homes). En la resta de programes mixtos hi ha una major presència d'homes que de dones i en els PFPO hi ha una major distribució. Pel que fa a l'edat veiem que hi ha diferències segons el programa. Aquesta dada és d'esperar ja que la tipologia de programa condiona

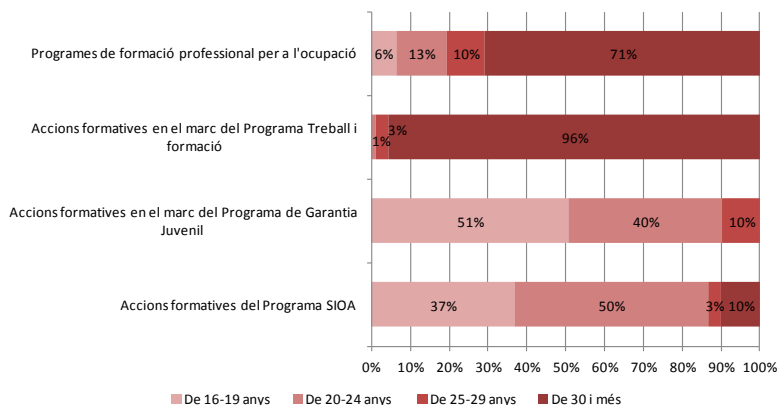
directament el perfil de la persona beneficiària, per tant, en els programes de garantia juvenil, lògicament la població beneficiària són joves fins als 29 anys, on predominen els i les joves entre 16 i 19 anys. En canvi, els programes mixtes de PTF estan destinats a persones majoritàriament major de 30 anys amb dificultats per accedir al mercat de treball i per tant és lògic que el 97% siguin persones majors de 30 anys. On trobem una representació més dispar de l'edat és en el PFPO en què l'edat no és determinant per cursar aquesta formació.

Figura 42. Persones beneficiàries dels programes del SOC segons el sexe. 2016. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SOC.

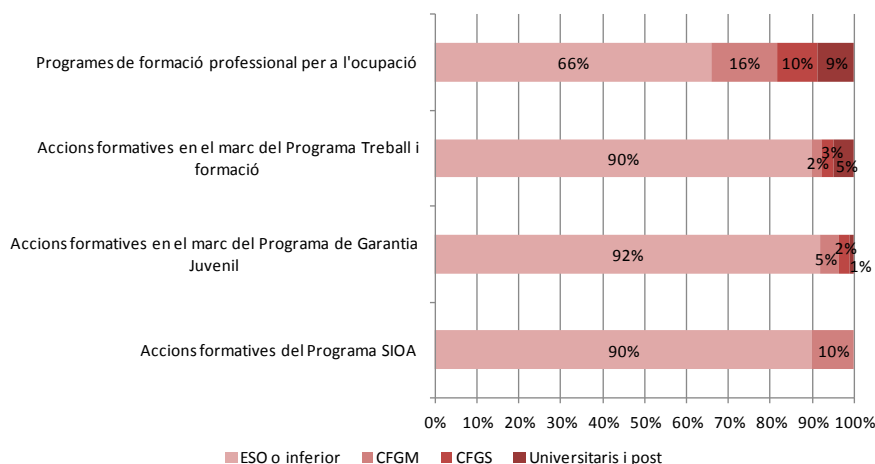
Figura 43. Persones beneficiàries dels programes del SOC segons l'edat. 2016. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SOC.

Per acabar d'analitzar el perfil de les persones en situació d'atur que s'han pogut beneficiar de la formació per a l'ocupació apreciem en termes generals que la majoria tenen estudis d'ESO o inferior i com que aquesta tendència s'aguditza en els programes mixtos on el 90% tenen nivells educatius baixos. Entre les persones que cursen accions de PFPO hi trobem majors nivells formatius i cal destacar el 19% d'aquestes persones tenen estudis superiors; el 10% un CFGS i el 9% estudis universitaris o postuniversitaris.

Figura 44. Persones beneficiàries dels programes del SOC segons els nivells educatius. 2016. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SOC.

Un aspecte rellevant per a l'anàlisi de l'encaix de l'FP amb l'activitat econòmica que genera el territori és la família professional a la que està vinculada la formació. Aquesta ens mostra d'una banda quins dels agents econòmics fan ús de les eines en matèria de reciclatge de les persones treballadores i de l'altra, quina és la temàtica de la formació més sol·licitada per les persones en situació d'atur i al mateix temps la més requerida pel teixit productiu.

El PFPO, és a dir, la formació adaptada a les necessitats de les persones i de les empreses i, per tant del territori, mostra una menor diversitat que l'FP inicial. Les accions formatives vinculades al *Comerç i màrqueting* (23%) i *Administració i gestió* (18%) són les més cursades o ofertades a Terrassa. En la formació de programes mixtos la formació complementària, és a dir, l'aprenentatge de competències transversals té un pes rellevant en la tipologia de la formació. Aquesta dada és d'esperar ja que un dels objectius d'aquests programes també és empoderar i millorar les habilitats transversals de les persones per a millorar els seus nivells d'ocupabilitat a partir de la formació de competències bàsiques. En canvi en el PFPO hi trobem una formació més tècnica i específica en el sector concret com és l'administració, el comerç, la informàtica o els serveis a les persones.

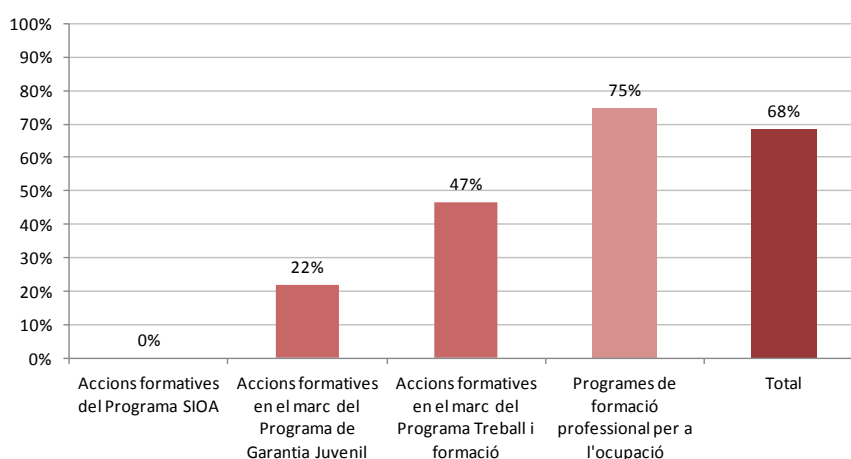
Un aspecte rellevant de la formació adreçada a les persones aturades és la certificació que acredita la qualificació professional rebuda. Durant l'any 2016 s'han atorgat 3.017 certificacions, de les quals el 73% estan vinculades als PFPO i la resta als programes mixtos. Per especialitats el *Comerç i màrqueting* i *Administració i gestió* són les dues famílies amb més certificacions acreditades. Ara bé, la família d'*Edificacions i obra civil*, *Energia i aigua* i *Química* són les tres que han certificat el 100% de la seva formació. La resta de famílies ho han fet tres quarts parts a excepció de la família d'atenció a les persones que ha certificat la meitat. Aquestes dades són molt positives perquè mostra la importància creixent d'acreditar la formació per a l'ocupació i atorgar-li una qualificació per accedir al mercat de treball.

Figura 45. Distribució de les persones beneficiàries dels programes del SOC segons la família professional. 2016.Terrassa

Família professional o temàtica	Accions formatives del Programa SIOA	Accions formatives en el marc del PGJ	Accions formatives en el marc del PTF	Programes de formació professional per a l'ocupació	Total
Administració i gestió	0%	0%	0%	21%	18%
Agrària	0%	3%	5%	0%	1%
Comerç i màrqueting	0%	29%	7%	24%	23%
Edificació i obra civil	0%	0%	14%	0%	1%
Electricitat i electrònica	0%	0%	0%	4%	4%
Energia i aigua	0%	0%	0%	3%	3%
Fabricació mecànica	0%	0%	0%	2%	2%
Formació complementària	100%	37%	48%	4%	10%
Hostaleria i turisme	0%	22%	0%	5%	6%
Indústria alimentària	0%	3%	0%	0%	0%
Informàtica i comunicacions	0%	2%	0%	12%	10%
Instal·lació i manteniment	0%	0%	0%	1%	1%
Química	0%	0%	0%	3%	3%
Seguretat i medi ambient	0%	0%	0%	1%	1%
Serveis socioculturals i a la comunitat	0%	4%	26%	15%	14%
Transport i manteniment de vehicles	0%	0%	0%	4%	4%
Total programa	100%	100%	100%	100%	100%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SOC.

Figura 46. Percentatge de la formació vinculada a un certificat de professionalitat segons el programa. 2016. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SOC.

— **Formació per a l'ocupació majoritàriament a persones ocupades. Consorci**

L'oferta formativa per a persones treballadores ocupades té l'objectiu d'oferir-los una formació que doni resposta als requeriments de productivitat i competitivitat de les empreses, a les necessitats d'adaptació als canvis en el sistema productiu i a les possibilitats de promoció professional i desenvolupament personal de les persones treballadores, de fora que les capaciti per a l'acompliment qualificat de les diferents professions i en permeti millorar l'ocupabilitat.

Aquesta oferta formativa per a persones treballadores dona resposta a les necessitats no cobertes per la formació programada per les empreses i es desenvolupa de manera complementària a aquesta mitjançant programes de formació que inclouen accions formatives que responen a necessitats de caràcter tant sectorial com transversal. En concret aquesta formació garanteix, a més dels programes de formació sectorial, la formació per competències transversals conforme a les necessitats identificades en l'escenari plurianual i l'informe anual a que es refereix l'article 4 i 5 de la Llei 30/2015 que regula el Sistema de Formació Professional per a l'ocupació en l'àmbit laboral. Així mateix, amb l'objectiu d'incentivar i facilitar la participació i l'accés dels i les treballadores ocupades a l'oferta formativa dirigida a l'obtenció dels certificats de professionalitat, les administracions competents desenvolupen programes de qualificació i reconeixement professional procurant una oferta de formació modular que afavoreixi l'acreditació parcial acumulable, així com els procediments que permetin un reconeixement efectiu de les competències adquirides via experiència laboral.

Abans de passar ha analitzar les dades facilitades pel Consorci de formació contínua de la Generalitat de Catalunya, presentem l'oferta d'FP de la Cambra de comerç de Terrassa degut a la rellevància d'aquesta institució a la ciutat. És un exemple que al territori existeixen entitats que ofereixen formació de manera privada o bonificada.

Figura 47. Relació de l'oferta de formació per l'ocupació. 2017. Terrassa

Comerç internacional

Operacions triangulars
Gestió del transport marítim de contenidors
Com podem comprar i vendre amb seguretat en l'àmbit internacional
Crèdits documentaris. tipus i aspectes conflictius. com resoldre'ls
Canalització legal de les vendes a l'estranger: contractes de compravenda, agència i distribució
Negociació internacional
Gestió administrativa en el comerç internacional. nivell 1
Gestió administrativa en el comerç internacional. nivell 1 i 2
Gestió administrativa en el comerç internacional. nivell 2
Gestió duanera

Comercial i màrqueting

Tècniques de venda per al context actual
Auxiliar de comerç - garantia juvenil
Màrqueting digital
Màrqueting digital - garantia juvenil
Administratiu comercial - garantia juvenil

Econòmic financera

Comptabilitat general
Interpretació dels comptes anuals. com interpretar els balanços de l'empresa
Finances, costos i pressupostos per a no financers

Habilitats

els beneficis del mindfulness en la salut... i per l'empresa
negociar i saber resoldre situacions conflictives

Tècniques per parlar en públic
 Lideratge i treball en equip
 Taller pràctic de mindfulness. programa de reducció de l'estrés
 Autoorganització i creativitat amb mapes mentals

Informàtica i noves tecnologies

Full de càlcul excel. nivell avançat
 Full de càlcul excel. nivell intermedi
 Power pivot
 Taules dinàmiques

Producció i logística

Gestió dels processos de la cadena de subministrament
 Gestió de compres
 Gestió integral de magatzems
 Mosso de magatzem - garantia juvenil

RRHH

Nòmines, seguretat social i contractació laboral

Serveis socioculturals i a la comunitat

Atenció sanitària immediata - creu roja - garantia juvenil
 Monitor de futbol - fcf - garantia juvenil

Agrària

Gestió forestal aplicada - garantia juvenil

Hostaleria i turisme

Hosteleria - garantia juvenil

Font: dades de la Cambra de comerç de Terrassa.

A Terrassa l'any 2017 15 entitats han ofert formació contínua a les persones treballadores. Cal esmentar que aquesta xifra depèn de les subvencions atorgades i de la sol·licitud que fan les empreses per a poder optar a una formació de reciclatge. A la figura 47 es detalla la raó social de les diferents entitats. En total han ofert 3.594 places de formació. També s'aporta l'oferta formativa existent a la ciutat al llarg de l'any 2017. Aquesta ens mostra que l'oferta més cursada és la relacionada amb el desenvolupament de competències transversals ja que representa el 12%.

Figura 48. Relació de centres de formació adreçada a persones ocupades. 2017. Terrassa

Raó social del centre de formació	Persones	%
Acondicionamiento Terrasense	33	1%
ACTIUHUMA, S.L.	150	4%
Associació Educativa Can Palet	17	0%
Carretillas Terrassa, S.L.	49	1%
CATER S.L.	23	1%
CCOO Terrassa	87	2%
CECOT-Vapor Universitari de Terrassa	701	20%
Centre Cultural	66	2%
Fundació CECOT-Formació	660	18%
Fundació Paco Puerto Terrassa	652	18%
GREINTEC	36	1%
Hospital de Terrassa	12	0%
IDFO Terrassa	873	24%
IDFO-UGT Terrassa	14	0%
Julio Lucía Lucía	48	1%
La Vinya del Menjar, S.A.	54	2%
Serveis de formació empresarial EGARA, S.L.U.	89	2%
UGT Terrassa	30	1%

Total general	3.594	100%
----------------------	--------------	-------------

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci.

Figura 49. Oferta formativa adreçada a persones ocupades. 2017. Terrassa

Especialitat	Persones	%
Agroalimentària		
Manipulador de productes fitosanitaris. Nivell bàsic		
Seguretat alimentària: manipulació i control d'aliments		
Agroalimentària Total	54	2%
Altres accions formatives de caràcter transversal		
Analítica Web i pla de màrqueting digital		
Community manager		
Estratègies de Marketing 2.0		
Formació programada per les empreses		
Funcions del representant legal dels treballadors		
Introducció al posicionament web		
Màrqueting		
Operació de carretons Norma UNE 58451		
Operador de plataformes mòbils de personal (PEMP)		
Posicionament web SEO/SEM		
Transpalet : Elèctrica o Apilador , Manual i de Conductor a bord		
Xarxes socials		
Altres accions formatives de caràcter transversal Total	422	12%
Autònoms		
Fiscalitat i altres obligacions per a empresari i autònoms		
Autònoms Total	10	0%
Certificats de Professionalitat		
MF0233 Ofimàtica		
MF0257 Servei bàsic de restaurant-bar		
MF0258 Aprovisionament, begudes i menjars ràpids		
MF0432 Manipulació de càrregues amb carretons elevadors		
MF0950 Construcció de pàgines web		
MF0951 Integració de components de programari en pàgines web		
MF0952 Publicació de pàgines web		
MF0969 Tècniques administratives bàsiques d'oficina		
MF0979 Gestió operativa de tresoreria		
MF0980 Gestió auxiliar de personal		
MF0981 Registres comptables		
MF1016 Suport en l'organització d'intervencions en l'àmbit institucional		
MF1017 Intervenció en l'atenció higienicoalimentària en institucions		
MF1018 Intervenció en l'atenció socio sanitària en institucions		
MF1019 Suport psicosocial, atenció relacional i comunicativa en institucions		
MF1026 Impuls de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes		
MF1038 Contextos socials d'intervenció comunitària		
MF1039 Prevenció de conflictes		
MF1040 Gestió de conflictes i procés de mediació		
MF1041 Valoració, seguiment i difusió d'accions de mediació		
MP0015 Mòdul de pràctiques professionals no laborals d' 'Operacions bàsiques de restaurant i bar'		
MP0029 Mòdul de pràctiques professionals no laborals d' 'Atenció socio sanitària a persones dependents en institucions socials'		
MP0169 Mòdul de pràctiques professionals no laborals de 'Mediació comunitària'		
MP0278 Mòdul de pràctiques professionals no laborals de 'Confeció i publicació de pàgines web'		
Certificats de Professionalitat Total	437	12%
Comerç		
Analítica Web i pla de màrqueting digital		
Atenció al client del petit comerç en llengua estrangera: Anglès		
Comerç a través de les xarxes socials		
Comerç electrònic i botiga virtual		
Community manager		

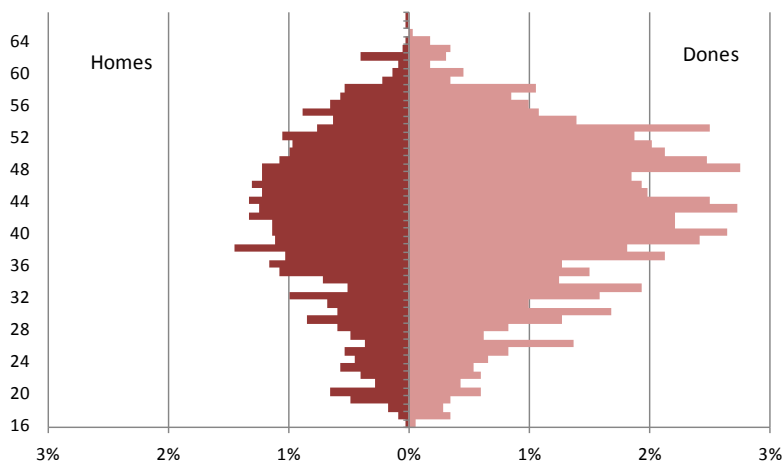
Estratègies de Marketing 2.0		
Operació de carretons Norma UNE 58451		
Posicionament web SEO/SEM		
Tècniques de venda i formació de venedors		
Comerç Total	165	5%
Educació i formació		
Aplicació de TICs a la formació		
Atenció a la diversitat		
Atenció a la diversitat: dislèxia		
Atenció a la diversitat: TDA		
Estratègies personals per al control de l'estrès, burnout i altres cingles psicossocials al sector de l'ensenyament		
Educació i formació Total	128	4%
Gestió comptable, econòmica, financera i de RRHH		
Atenció al client		
Comptabilitat bàsica		
Gestió de recursos humans		
Nòmines i Seguretat Social I		
Plans d'igualtat		
Gestió comptable, econòmica, financera i de RRHH Total	169	5%
Habilitats interpersonals o directives		
Com parlar en públic		
Eines de coaching nivell 1		
Eines de coaching nivell 2		
Gestió del canvi en l'organització		
Gestió del temps		
Habilitats de comunicació		
Habilitats directives		
Intel·ligència emocional		
Lideratge d'equips		
MINDFULNESS		
Programació neurolingüística		
Resolució de conflictes		
Tècniques de negociació		
Treball en equip		
Habilitats interpersonals o directives Total	800	22%
Idiomes		
Advanced English Conversation (per a participants acreditats B2 i C1)		
Anglès A.1.A.		
Anglès A.1.B.		
Anglès A.2.A.		
Anglès A.2.B.		
Anglès B.1.A.		
Anglès B.1.C.		
Anglès B.2.A.		
Anglès B.2.B.		
Anglès B.2.C.		
Anglès B.2.D.		
Català C (suficiència)		
Francès A.2.A.		
Iniciació a la Llengua de Signes Catalana		
Millorant el coneixement de la Llengua de Signes Catalana		
Idiomes Total	497	14%
Metall		
Manteniment d'instal·lacions de climatització		
Mesures preventives en treballs en alçada		
Mesures preventives en treballs en alçada. Renovació		
Metall Total	36	1%
Sanitat		
Gestió de l'estrès per professionals socio-sanitaris		
Malalts terminals i cures pal·liatives		
Nutrició i dietètica		

Sanitat Total	51	1%
Seguretat i salut laboral		
Al·lèrgies i intoleràncies alimentàries		
Delegats de prevenció		
Gestió de l'estrés		
Manipulació d'aliments		
Prevenció de riscos laborals (mòdul bàsic 30h., segons normativa)		
Primers auxilis		
Seguretat i salut laboral Total	172	5%
Serveis a col·lectius i a les persones		
Aspirant a vigilant de seguretat privada		
Controlador d'accessos		
El menjador escolar		
Transport per carretera: CAP mercaderies. Formació contínua renovació		
Vetllador/a: Suport a la inclusió escolar		
Serveis a col·lectius i a les persones Total	130	4%
Serveis financers, administratius i assegurances		
Anàlisi i control de costos		
Comptabilitat avançada		
Comptabilitat informatitzada		
Control de gestió		
Gestió fiscal de l'empresa		
Serveis financers, administratius i assegurances Total	101	3%
TIC		
Creació i manteniment de pàgines web (avançat)		
MOS: Microsoft Office Access		
MOS: Microsoft Office Excel		
MOS: Microsoft Office Excel II		
MOS: Microsoft Office PowerPoint		
MOS: Microsoft Office Word		
MOS: Microsoft Office Word II		
TIC Total	300	8%
Transports, comunicacions i mar		
Formació de formador especialista CAP en logística i transport per carretera		
Transport per carretera: CAP. Formació contínua renovació		
Transports, comunicacions i mar Total	57	2%
Turisme, hostaleria i joc		
Cuina		
Cuina japonesa		
Informació i atenció turística en llengua estrangera: Anglès.		
Sumilleria i maridatge		
Turisme, hostaleria i joc Total	65	2%
Total general	3.594	

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci.

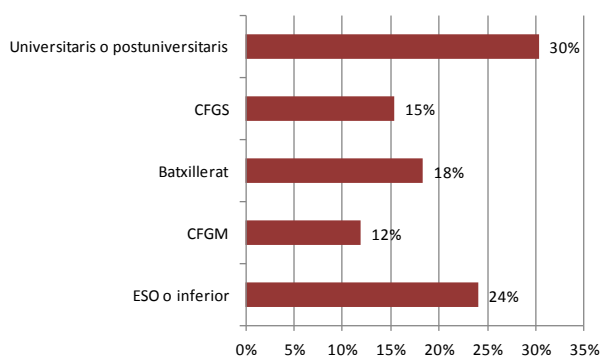
A Terrassa es van beneficiar d'aquesta formació 3.517 persones residents a la ciutat. Aquesta xifra és equiparable al nombre de places que s'ofereix a la ciutat, i per tant, podem pensar que durant aquest any 2017 hi ha hagut un equilibri entre l'oferta i la demanda. Si observem la figura 49 veiem que el 64% són dones i el 36% homes i que la franja d'edat més representada és la dels 40 als 55 anys. En termes educatius apreciem que les persones amb estudis universitaris o postuniversitaris són les que més participen en aquests tipus de formació seguit de les persones amb estudis d'ESO o inferior. Els municipis de destinació són principalment Barcelona i Sabadell. La teleformació (3% del total) també agrupa un volum important de persones si ho comparem amb altres destinacions.

Figura 50. Persones residents beneficiàries dels programes del Consorci segons el sexe i l'edat. 2017

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci

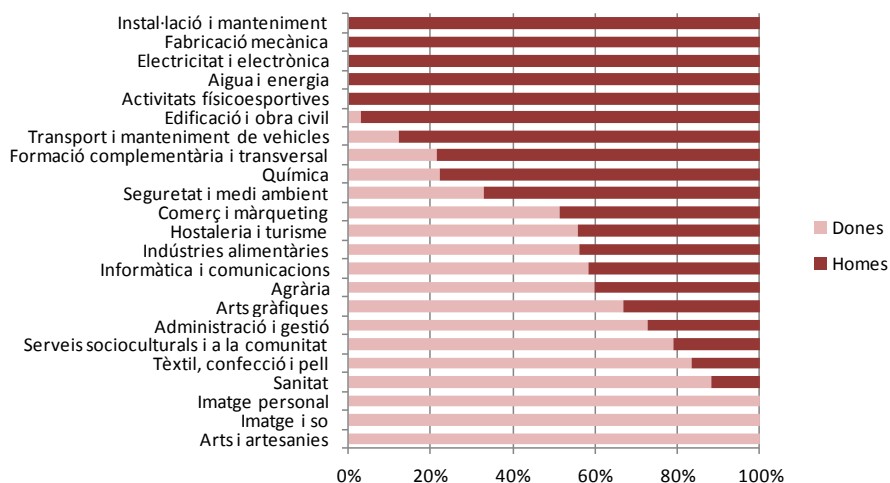
Figura 51. Persones residents beneficiàries dels programes del Consorci segons el nivell educatiu. 2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci

La família professional de *Serveis socioculturals i a la comunitat* (29%), *Administració i gestió* (28%) i *Comerç i màrqueting* (14%) són les tres més sol·licitades i, per tant, les que concentren més persones residents a la ciutat i que s'han beneficiat de la formació contínua. Si observem l'elecció pel sexe de la persona apreciem que les dones es reciclen més en formacions vinculades als serveis a les persones, sanitat i aquelles especialitats més vinculades als rol tradicionalment femenines, al mateix succeeix en el cas dels homes. Un cop més observem que les ocupacions malauradament estan feminitzades i masculinitzades.

Figura 52. Persones residents beneficiàries dels programes del Consorci segons el sexe i la família professional. 2017. Terrassa

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci.

Figura 53. Especialitat formativa cursada per les persones residents a Terrassa i beneficiàries de la formació dels programes del Consorci. 2017. Terrassa

Especialitat	Total	%
Activitats físicoesportives		
MF0274 Programació específica SEP		
Activitats físicoesportives Total	Inferior a 10	0%
Administració i gestió		
Anàlisi de balanços		
Anàlisi i control de costos		
Assessorament per a la creació d'empreses		
Atenció al client		
Com parlar en públic		
Comptabilitat avançada		
Comptabilitat bàsica		
Comptabilitat informatitzada		
Contractació		
Control de temps i productivitat		
Eines de coaching nivell 1		
Eines de coaching nivell 2		
Eines per a la mediació		
Emprenedoria		
Fiscalitat i altres obligacions per a empresari i autònoms		
Fiscalitat operativa		
Funcions del representant legal dels treballadors		
Gestió de PIMES SG900		
Gestió de projectes amb PROJECT MANAGER		
Gestió de recursos humans		
Gestió del canvi en l'organització		
Gestió del temps		
Gestió financera		
Gestió fiscal de l'empresa		
Habilitats de comunicació		
Habilitats directives		

Igualtat i no discriminació en l'entorn laboral		
Impost sobre el valor afegit (IVA)		
Impost sobre la renda de les persones físiques - IRPF		
Lideratge d'equips		
Llei de protecció de dades		
Marc legal de les relacions laborals		
MF0233 Ofimàtica		
MF0969 Tècniques administratives bàsiques d'oficina		
MF0973 Enregistrament de dades		
MF0979 Gestió operativa de tresoreria		
MF0980 Gestió auxiliar de personal		
MF0981 Registres comptables		
MF0984 Anglès professional per a l'assistència a la direcció		
MINDFULNESS		
Nòmines i Seguretat Social I		
Nòmines i Seguretat Social II		
Nòmines i seguretat social nivell avançat		
Personal branding		
Plans d'igualtat		
Responsable sindical d'igualtat		
Tècniques de negociació		
UF1821 Posada en marxa i finançament de petits negocis o microempreses		
Administració i gestió Total	970	28%
Agrària		
Art floral		
Benestar animal		
Manipulador de productes fitosanitaris. Nivell bàsic		
Manipulador i aplicador de productes biocides d'ús ramader		
Agrària Total	15	0%
Aigua i energia		
MF1523 Posada en servei, inspecció i revisió d'instal·lacions receptores de gas		
MF1524 Posada en marxa i adequació d'aparells a gas		
MF1525 Manteniment i reparació d'instal·lacions receptores i aparells de gas		
Aigua i energia Total	Inferior a 10	0%
Arts gràfiques		
ADOBE ILLUSTRATOR I		
ADOBE INDESIGN I		
ADOBE INDESIGN II		
Arts gràfiques Total	Inferior a 10	0%
Arts i artesanies		
Disseny de joies assistit per ordinador		
Disseny de joies assistit per ordinador. Avançat		
Arts i artesanies Total	Inferior a 10	0%
Comerç i màrqueting		
Analítica Web i pla de màrqueting digital		
Aparadorisme		
Atenció al client del petit comerç en llengua estrangera: Anglès		
Atenció i venda en establiments comercials		
Comerç a través de les xarxes socials		
Comerç electrònic i botiga virtual		
Comerç exterior		
Community manager		
Estratègies de Marketing 2.0		
Gestió comercial		
Gestió de compres i aprovisionaments		
Introducció al posicionament web		
Logística integral		
Màrqueting		
MF0432 Manipulació de càrregues amb carretons elevadors		
MF1002 Anglès professional per a activitats comercials		
MF1005 Optimització de la cadena logística		

Operació de carretons Norma Renovació UNE 58451		
Operació de carretons Norma UNE 58451		
Posicionament web SEO/SEM		
Tècniques de venda i formació de venedors		
Transpalet : Elèctrica o Apilador , Manual i de Conductor a bord		
Xarxes socials		
Comerç i màrqueting Total	509	14%
Edificació i obra civil		
Actualització plataformes elevadores mòbils de personal (PEMP)		
Interpretació de plànols		
Operador de plataformes mòbils de personal (PEMP)		
Treball en espais confinats		
Edificació i obra civil Total	33	1%
Electricitat i electrònica		
Automatització Progammable I		
Automatització Progammable II		
Electricitat industrial		
MF0820 Instal·lacions elèctriques en edificis de vivendes		
Electricitat i electrònica Total	11	0%
Fabricació mecànica		
Introducció al procés d'injecció		
Soldadura: TIG		
Soldadura: Xapes i perfils		
Tecnologia de matrius i estampació		
UF0877 Prevenció de riscos laborals i mediambientals en la mecanització per arrencament de ferritja		
UF0878 Preparació de màquines, equips i eines en operacions de mecanització per arrencament de fer		
UF0879 Elaboració de programes en CNC per a la fabricació de peces per arrancament de ferritja		
UF0880 Processos auxiliars de fabricació en la mecanització per arrencament de ferritja		
UF0881 Procés de mecanització per arrencament de ferritja		
UF0883 Verificació del producte mecanitzat per arrencament de ferritja		
Fabricació mecànica Total	15	0%
Formació complementària i transversal		
Delegats de prevenció		
Ergonomia i higiene postural		
Estratègies personals per al control de l'estrès, burnout i altres cingles psicosocials		
Mesures preventives en treballs en alçada		
Mesures preventives en treballs en alçada. Renovació		
Prevenció de riscos laborals (mòdul bàsic 30h., segons normativa)		
Prevenció de riscos laborals (mòdul bàsic 50h., segons normativa del sector)		
Prevenció de riscos laborals (mòdul bàsic, segons normativa), específic construcció		
Tècniques de relaxació		
TPC: Específica per ofici		
TPC: Part comú part específica per ofici		
Formació complementària i transversal Total	74	2%
Hostaleria i turisme		
Cocteleria		
Cuina		
Cuina japonesa		
Desenvolupament de productes turístics		
Informació i atenció turística en llengua estrangera: Alemany.		
Informació i atenció turística en llengua estrangera: Anglès.		
Informació i atenció turística en llengua estrangera: Francès.		
Intoleràncies alimentàries en el sector de l'hostaleria		
MF0257 Servei bàsic de restaurant-bar		
MF0258 Aprovisionament, begudes i menjars ràpids		
MP0015 Mòdul de pràctiques professionals no laborals d' 'Operacions bàsiques de restaurant i bar'		

Sumilleria i maridatge		
Tapes, canapès i pinxos		
UF0053 Aplicació de normes i condicions higienicosanitàries en restauració		
UF0058 Ús de la dotació bàsica del restaurant i assistència en el servei		
UF0059 Servei bàsic d'aliments i begudes i tasques de postservei al restaurant		
UF0060 Aprovisionament i emmagatzemament d'aliments i begudes al bar		
UF0061 Preparació i servei de begudes i menjars ràpids al bar		
Hostaleria i turisme Total	120	3%
Imatge i so		
Fotografia digital i tractament d'imatges		
Imatge i so Total	Inferior a 10	0%
Imatge personal		
Estilisme		
Maquillatge		
Perruqueria		
Imatge personal Total	Inferior a 10	0%
Indústries alimentàries		
Al·lèrgies i intoleràncies alimentàries		
Elaboracions amb xocolata		
Fleca		
Manipulació d'aliments		
Masses fullades		
Masses mare natural		
MF0034 Elaboracions bàsiques de fleca i brioixeria		
MF0036 Seguretat i higiene en un obrador de fleca i brioixeria		
MF0307 Productes de confiteria i altres especialitats		
Productes de pastisseria per a diades		
Productes salats		
Reboisteria		
Seguretat alimentària: manipulació i control d'aliments		
Sistemes APPCC		
UF1052 Elaboració de masses i pastes de pastisseria-reboisteria		
UF1053 Elaboracions complementàries en pastisseria i reboisteria		
Indústries alimentàries Total	135	4%
Informàtica i comunicacions		
Adm. Bases de dades ORACLE - ORACLE database: taller d'administració taller d'administració avançada		
Administració de sistemes Linux Red Hat - RHCSA		
Administrador de Xarxes CISCO SYSTEMS. Mòdul 3 CCNA: Escalat de xarxes		
Administrador de Xarxes CISCO SYSTEMS. Mòdul 4 CCNA: Interconnexió de xarxes		
Autocad 2D i 3D		
Creació i manteniment de pàgines web (avançat)		
Creació i manteniment de pàgines web (bàsic)		
Desenvolupament d'aplicacions ANDROID		
Disseny assistit per ordinador Autocad 2D i 3D		
Disseny industrial		
Inventor 3D bàsic		
ITIL Foundation		
LINUX LPIC2		
MCSA SQL SERVER 2012 - administració de Microsoft SQL Server 2012 base de dades		
MCSA WINDOWS SERVER 2012 - administració de Windows server 2012		
MCSA WINDOWS SERVER 2012 - instal·lació i configuració de Windows server 2012		
MF0224 Administració de sistemes gestors de bases de dades		
MF0225 Gestió de bases de dades		
MF0950 Construcció de pàgines web		
MF0951 Integració de components de programari en pàgines web		
MF0952 Publicació de pàgines web		
MOS: Microsoft Office Access		
MOS: Microsoft Office Excel		

MOS: Microsoft Office Excel II		
MOS: Microsoft Office PowerPoint		
MOS: Microsoft Office Word		
MOS: Microsoft Office Word II		
MP0278 Mòdul de pràctiques professionals no laborals de 'Confecció i publicació de pàgines web'		
SYSTEMS NETWORK SECURITY		
VMWARE. VIRTUALITZACIÓ		
Informàtica i comunicacions Total	334	9%
Instal·lació i manteniment		
Manteniment d'instal·lacions		
Manteniment d'instal·lacions de climatització		
MF1158 Muntatge d'instal·lacions de climatització i ventilació-extracció		
Muntatge i instal·lació de fred industrial		
Rehabilitació integral d'edificis		
Instal·lació i manteniment Total	17	0%
Química		
Manipulació de productes químics		
Operacions bàsiques en planta química		
Riscos químics		
Química Total	Inferior a 10	0%
Sanitat		
Atenció al pacient ostomitzat		
Atenció al pacient politraumàtic per infermera		
Cures auxiliars d'infermeria hospitalària		
Cures auxiliars en geriatria		
Cures auxiliars en pacients amb risc de lesions cutànies		
Gestió administrativa sanitària		
Infeccions nosocomials		
Introducció a la terminologia sanitària		
Malalts terminals i cures pal·liatives		
MF0071 Tècniques d'immobilització, mobilització i trasllat del o de la pacient		
MF0072 Tècniques de recolzament psicològic i social en situacions de crisi		
Mobilització i trasllat de pacients		
Nutrició i dietètica		
Tècniques de Massatge		
Sanitat Total	67	2%
Seguretat i medi ambient		
Actualització i especialització per Vigilants de Seguretat, vigilants d'explosius i escortes privats		
Aspirant a vigilant de seguretat privada		
Aspirant escorta privat		
Atmosferes explosives		
Controlador d'accessos		
Formació específica per Vigilants de Seguretat, vigilants d'explosius i escortes privats (Dos especialitats)		
MF0080 Vigilància i protecció en seguretat privada		
MF1313 Neteja d'espais oberts		
MF1314 Neteja d'instal·lacions i equipaments industrials		
MP0242 Mòdul de pràctiques professionals no laborals de 'NETEJA EN ESPAIS OBERTS I INSTAL·LACIONS INDUSTRIALS'		
MP0557 Mòdul de pràctiques professionals no laborals de 'Vigilància, seguretat privada i protecció de persones'		
Primers auxilis		
Protecció de persones		
Vigilant d'explosius		
Seguretat i medi ambient Total	97	3%
Serveis socioculturals i a la comunitat		
Acompanyament durant el procés de dol		
Advanced English Conversation (per a participants acreditats B2 i C1)		
Alemanya A.1.A.		

Alemany A.1.B.
Alemany A.2.B.
Anglès A.1.A.
Anglès A.1.B.
Anglès A.2.A.
Anglès A.2.B.
Anglès B.1.A.
Anglès B.1.B.
Anglès B.1.C.
Anglès B.2.A.
Anglès B.2.B.
Anglès B.2.C.
Anglès B.2.D.
Anglès C.1.A.
Animació sociocultural
Aplicació de TICs a la formació
Atenció a la diversitat
Atenció a la diversitat: autisme
Atenció a la diversitat: dislèxia
Atenció a la diversitat: TDA
Atenció centrada en la persona
Carnet professional de la neteja, nivell bàsic
Català C (suficiència)
Detecció, eines, i recursos per afrontar l'assetjament entre iguals
Dificultats d'aprenentatge: detecció, prevenció i tractament
Disseny de programacions didàctiques per a formadors
Educatió de la veu
Eines i instruments d'avaluació per a formadors
El menjador escolar
Especialista en neteja hospitalària
Estratègies personals per al control de l'estrès, burnout i altres cingles psicosocials al sector de l'ensenyament
Formació de formadors
Formació programada per les empreses
Francès A.2.A.
Francès A.2.B.
Gestió de l'estrès
Gestió de l'estrès per professionals sòcio-sanitaris
Iniciació a la Llengua de Signes Catalana
Intel·ligència emocional
MF1016 Suport en l'organització d'intervencions en l'àmbit institucional
MF1017 Intervenció en l'atenció higienicoalimentària en institucions
MF1018 Intervenció en l'atenció sociosanitària en institucions
MF1019 Suport psicosocial, atenció relacional i comunicativa en institucions
MF1026 Impuls de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes
MF1038 Contextos socials d'intervenció comunitària
MF1039 Prevenció de conflictes
MF1040 Gestió de conflictes i procés de mediació
MF1041 Valoració, seguiment i difusió d'accions de mediació
MF1442 Programació didàctica d'accions formatives per a l'ocupació
MF1443 Selecció, elaboració, adaptació i utilització de materials, mitjans i recursos didàctics en formació professional per a l'ocupació
MF1444 Impartició i tutorització d'accions formatives per a l'ocupació
MF1445 Avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge en formació professional per a l'ocupació
MF1446 Orientació laboral i promoció de la qualitat en la formació professional per a l'ocupació
MF1867 Processos grupals i educatius en el temps lliure infantil i juvenil
MF1868 Tècniques i recursos d'animació en activitats de temps lliure
Millorant el coneixement de la Llengua de Signes Catalana
MP0029 Mòdul de pràctiques professionals no laborals d' 'Atenció sociosanitària a

persones dependents en institucions socials'
 MP0169 Mòdul de pràctiques professionals no laborals de 'Mediació comunitària'
 MP0245 Mòdul de pràctiques professionals no laborals d' 'Informació juvenil'
 MP0270 Mòdul de pràctiques professionals no laborals de 'Dinamització d'activitats de temps lliure educatiu infantil i juvenil'
 MP0503 Mòdul de pràctiques professionals no laborals d'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS (ACNEE) EN CENTRES EDUCATIUS'
 Programació neurolingüística
 Resolució de conflictes
 Resolució de conflictes i mediació escolar
 Serveis assistencials en salut mental
 Treball en equip
 Tutories i orientació
 UF2277 APLICACIÓ DELS SISTEMES ALTERNATIUS I AUGMENTATIUS DE COMUNICACIÓ
 UF2416 UTILITZACIÓ DE LES TÈCNiques DE MOBILITAT EN DESPLAÇAMENTS INTERNS PEL CENTRE EDUCATIU DE L'ACNEE
 UF2417 APLICACIÓ DELS PROGRAMES D'HABILITATS D'AUTONOMIA PERSONAL I SOCIAL DE L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS
 UF2418 ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I DE DESCANS DE L'ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS
 UF2419 PROGRAMES D'AUTONOMIA I HIGIENE DE NETEJA PERSONAL DE L'ACNEE
 UF2420 PROGRAMES D'ACTIVITAT LÚDICA EN L'ESBARJO
 UF2421 PROGRAMES D'AUTONOMIA I HIGIENE PERSONAL, A REALITZAR AL MENJADOR ESCOLAR AMB UN ACNEE
 UF2422 PROGRAMES D'ADQUISICIÓ D'HÀBITS D'ALIMENTACIÓ I AUTONOMIA D'UN ACNEE QUE ES REALITZEN EN UN MENJADOR ESCOLAR
 Vetllador/a: Suport a la inclusió escolar

Serveis socioculturals i a la comunitat Total	1.026	29%
--	--------------	------------

Tèxtil, confecció i pell

Disseny de moda assistit per ordinador: Imatges vectorials II
 Disseny de moda assistit per ordinador: Retoc d'imatge II
 Patronatge per ordinador I
 Patronatge per ordinador II
 UF1599 Mètodes bàsics de producció en teixits de calada
 UF1600 Mètodes bàsics de producció en teixits de punt

Tèxtil, confecció i pell Total	Inferior a 10	0%
---------------------------------------	----------------------	-----------

Transport i manteniment de vehicles

Atenció d'usuaris amb necessitats especials
 Competència professional per al transport
 Conducció eficient
 Formació de formador especialista CAP en logística i transport per carretera
 MF0627 Circuits elèctrics auxiliars de vehicles
 MF0628 Sistemes de seguretat i confortabilitat de vehicles
 Transport per carretera: CAP mercaderies. Formació contínua renovació
 Transport per carretera: CAP. Formació contínua renovació
 Transport per carretera: CAP. Qualificació inicial accelerada, viatgers

Transport i manteniment de vehicles Total	57	2%
--	-----------	-----------

Total	3.517	
--------------	--------------	--

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci.

Nota: s'ha optat per posar inferior a 10 quan el nombre de casos no supera a les 10 persones.

V. Idees clau de la Formació Professional a Terrassa

→ Formació Professional

- Terrassa disposa d'una àmplia oferta d'FP tant inicial com ocupacional.
- En termes d'itineraris professionalitzadors és important esmentar que de les 24 famílies professional en 4 es pot realitzar una trajectòria formativa completa: PFI+CFGM+CFGS+FPO (adreçada per a persones ocupades o desocupades). Aquestes són: *Administració i gestió, Comerç i màrqueting, Hoteleria i Turisme, Transport i manteniment*. Cal tenir present que l'oferta d'FP ocupacional no és estable sinó que va canviant segons la demanda i necessitat del territori.

→ Subsistema de l'FP inicial

- Hi ha un total de 14 centres que ofereixen estudis d'FP inicial de règim general dels quals tots ofereixen estudis de grau mitjà i 13 de grau superior.
- Al curs 2016-2017 es van matricular un total de 3.831 persones de les quals 2.084 ho van fer en estudis de grau mitjà i 1.747 de grau superior. La distribució de la matriculació segons la titularitat és el d'un terç per cada una de les titularitats: 36% centres públics, 36% centre privat amb concert econòmic i el 29% restant en un de privat.
- El perfil de l'alumnat majoritari és el d'un home d'entre 16 i 25 anys de nacionalitat espanyola i que ha accedit a través de l'ESO per cursar un CFGM i del batxillerat per estudiar un CFGS. La família d'*Informàtica i comunicació* és la que presenta més matriculació de les 15 famílies que es poden cursar a la ciutat.
- Existeix un cert equilibri entre la mobilitat d'alumnat resident i l'oferta de places que facilita el municipi: l'índex d'especialització és d'1,13.
- A Terrassa hi ha 8 centres que imparteixen PFI i 1 d'FPB. Aquests ofereixen estudis de 9 famílies professionals diferents.
- Al curs 2016-2017 s'han matricula un total de 204 persones en els PFI i 32 en l'FPB. El perfil majoritari de l'alumnat dels PFI és el d'un home menor de 18 anys de nacionalitat espanyola.
- En termes d'itinerari formatiu cal esmentar que en 6 famílies professionals hi ha l'opció de cursar un itinerari complet: PFI+CFGM+CFGS (*Administració i gestió, Comerç i màrqueting, Hoteleria i turisme, Imatge personal, Tèxtil, comerç i pell i Transport i manteniment*). Per contra, en 2 famílies professionals l'alumnat que cursa un PFI no té continuïtat formativa (*Arts gràfiques, Fusta, moble i suro*) i en 1 es pot cursar un PFI i un CFGM (*Fabricació mecànica*).

→ Subsistema de l'FP ocupacional

- Foment de Terrassa l'any 2016 ha ofertat 94 cursos de formació ocupacional, la majoria d'ells respon al programa FOAP i centrat en l'especialitat de *Serveis socioculturals i a la comunitat, Agrària i Administració i gestió*.
- A Terrassa l'any 2016 es van beneficiar 4.406 persones en situació d'atur segons les dades del SOC. D'aquestes el 56% són homes i el 44% dones. La majoria han participat en el marc dels Programes de formació per a l'ocupació (PFPO).
- Pel que fa a la formació continua l'any 2016 la ciutat ha format 3.594 persones i entre la població resident s'han format un total de 3.517 persones segons les dades del Consorci. Aquest mateix any a la ciutat 15 entitats han oferta formació per a l'ocupació adreçada a persones ocupades. Aquestes són majoritàriament dones amb estudis d'ESO o inferior o bé estudis universitaris o postuniversitaris.

4. El mercat de treball i l'activitat econòmica a Terrassa

El present capítol té com a objectiu realitzar un breu repàs a quina ha estat l'evolució en termes econòmics del municipi de Terrassa els darrers deu anys (2008-2017), període, a més, que coincideix amb l'esclat de la crisi econòmica que assolà el nostre país (que podríem datar entre 2008 i 2012) i la tímida recuperació econòmica posterior (2013-2017). Per tal de realitzar aquesta anàlisi s'ha partit de la informació publicada a l'*Informe de Conjuntura* que anualment elabora el Servei d'Estudis i Observatori de la Ciutat de l'Ajuntament de Terrassa i que parteix, en la majoria dels casos, de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya.

VI. El capital humà i empresarial: població activa i dimensió dels centres de cotització

Un primer element a l'hora de definir l'evolució del mercat de treball i l'activitat econòmica al municipi de Terrassa fa referència a la xifra de població activa, és a dir, el nombre de persones de 16 anys i més que tenen ocupació o estan disponibles i fan gestions per incorporar-se al mercat de treball. Com es pot deduir, al seu torn, es pot dividir entre població ocupada (persones de 16 anys i més que han treballat en una ocupació de forma remunerada, com a mínim una hora durant la setmana de referència, per compte propi o d'altri, incloent-hi les persones temporalment absents que esperen la seva reincorporació) i desocupada (persones de 16 anys i més que no treballen, cerquen feina i estan disponibles per treballar).

— Població activa

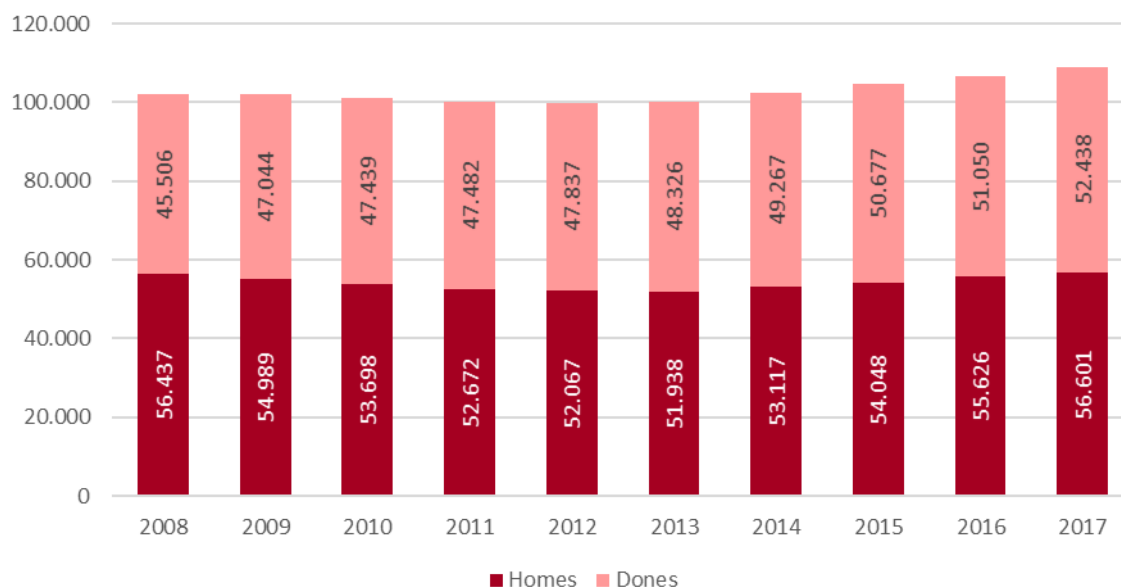
En termes generals, el primer que cal destacar de l'evolució de la població activa de Terrassa (veure figura 53) és el creixement experimentat durant el conjunt del període analitzat: mentre l'any 2008 hi havia al municipi 101.943 persones actives, el 2017 aquesta xifra havia augmentat fins a les 109.039, cosa que implica un creixement del 6,72%. Aquest fet és especialment rellevant si el posem en el context de l'evolució de la població total de la ciutat, que durant aquest mateix període de temps (entre l'1 de gener de 2008 i la mateixa data de l'any 2018) creixé a un ritme anual del 5,23%, és a dir, lleugerament inferior al de la població activa. L'explicació d'aquesta tendència cal buscar-la, probablement, en dos factors complementaris coincidents en el temps: d'una banda, al creixement econòmic un cop superada, almenys parcialment, la crisi econòmica desencadenada l'any 2007, i, de l'altra, a la pròpia estructura per edats de la població terrassenca, que afavoreix la incorporació progressiva al mercat de treball (de manera activa o no) d'un major nombre de joves.

Figura 54. Evolució de la població activa per sexe. Terrassa, 2008-2017

Any	Homes	Dones	Total	% Homes	% Dones
2008	56.437	45.506	101.943	55,4%	44,6%
2009	54.989	47.044	102.033	53,9%	46,1%
2010	53.698	47.439	101.137	53,1%	46,9%
2011	52.672	47.482	100.154	52,6%	47,4%
2012	52.067	47.837	99.904	52,1%	47,9%
2013	51.938	48.326	100.264	51,8%	48,2%
2014	53.117	49.267	102.384	51,9%	48,1%
2015	54.048	50.677	104.725	51,6%	48,4%
2016	55.626	51.050	106.676	52,1%	47,9%
2017	56.601	52.438	109.039	51,9%	48,1%

Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

Figura 55. Evolució de la població activa per sexe. Terrassa, 2008-2017

Font: Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'Informe de Conjuntura de Terrassa, diversos anys.

Aprofundint en el primer dels factors citats, cal fer notar que l'evolució descrita per al conjunt del període amaga, però, dues dinàmiques temporals contraposades: durant un primer període (2008-2011), la població activa no tan sols no va créixer sinó que, fins i tot, va disminuir, fins arribar a situar-se per sota de les 100.000 persones (99.904 l'any 2012, el valor més baix de tota la sèrie històrica analitzada), amb un descens per al conjunt d'aquest primer període del -4,04%. I això que, vinculant-ho amb el segon factor citat, l'evolució de la població total del municipi, fins i tot durant els moments més crítics de la crisi econòmica, va ser positiva, amb increment constant del nombre d'habitants, fet que, evidentment, tan sols pots indicar la reducció del nombre de llocs de treball i l'augment generalitzat de l'atur que es visqué durant aquell període, tal i com es veurà més endavant. Per contra, el període següent (2013-2017) ve marcat per la progressiva recuperació econòmica i el consegüent augment de la població activa (de fins el 16,76% durant aquest període), de manera que en l'actualitat s'ha sobrepassat amb escreix la xifra de persones actives de l'inici del període analitzat.

L'altre element que cal destacar és l'evolució de l'estructura de la població activa per sexes, que és igualment positiva en termes de paritat i equiparació entre homes i dones: mentre l'any 2008 el mercat de treball es trobava clarament masculinitzat (55 homes per cada 45 dones), les últimes xifres disponibles marquen un major equilibri en el nombre d'efectius entre ambdós sexes (52 enfront el 48, respectivament). Aquest fet es pot veure, com es veurà més endavant, en el tipus d'ocupació que es destruí majoritàriament durant el període de crisi (en el sector industrial i de la construcció, tradicionalment força masculinitats) i en el que s'ha creat posteriorment (amb predomini del sector serveis, on la presència de treballadores femenines és força més habitual i, en segons quins casos, fins i tot, majoritari).

— Afiliació a la Seguretat Social

L'evolució de la població afiliada a la Seguretat Social presenta una evolució similar a la de la població activa: entre 2008 i 2017 el seu nombre ha disminuït un -12,3%, de manera que, en termes absolut, la reducció ha estat de 8.854 persones treballadores. Aquesta evolució és similar tant entre la població assalariada com entre la població autònoma, si bé en aquesta darrera el descens en el nombre d'afiliats és menor (-9,6%) que no pas en la primera (-12,3%). Aquesta tendència del major impacte de la conjuntura econòmica en el descens de la població assalariada s'aguditzà especialment en els anys immediatament posteriors a la crisi econòmica, de manera que la recuperació en el nombre de persones en règim autònom ha estat més ràpida, si bé encara, com s'ha comentat, no s'ha retornat a les xifres d'afiliats de l'inici del període analitzat. Dit en unes altres paraules, sembla que la crisi econòmica, malgrat els seus efectes negatius, ha pogut esperonar la creació de nous llocs de treball en el sector de l'autoocupació i l'emprenedoria, fet que ha determinat que el pes de la població autònoma sobre el total d'afiliats a la Seguretat Social s'hagi incrementat (el 18,8% de l'any 2017 enfront el 18,3% del 2008, amb un valor màxim l'any 2013 del 21,4%).

Figura 56. Evolució de la població afiliada a la Seguretat Social segons el tipus de règim. Terrassa, 2008-2017

Any	Assalariada		Autònoma		Total	
	Absoluts	%	Absoluts	%	Absoluts	%
2008	62.451	81,7	14.035	18,3	76.486	100
2009	52.850	80,4	12.908	19,6	65.758	100
2010	49.948	79,9	12.572	20,1	62.520	100
2011	47.417	79,4	12.269	20,6	59.686	100
2012	44.644	78,8	11.999	21,2	56.643	100
2013	44.893	78,6	12.209	21,4	57.102	100
2014	46.367	78,7	12.522	21,3	58.889	100
2015	49.878	79,7	12.676	20,3	62.554	100
2016	53.112	80,5	12.862	19,5	65.974	100
2017	54.891	81,2	12.750	18,8	67.641	100

Font: Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

Si ens centrem en l'evolució de la població afiliada a la seguretat Social en règim general (assalariats), les dades han de ser analitzades des de dos punts de vista: en primer lloc, pel que fa al nombre total, es reproduïx parcialment el que s'ha comentat pel que fa al conjunt de la població activa, en tant que al retrocés experimentat durant el període 2008-2012 (amb una reducció del -66,5%) li ha seguit una recuperació posterior entre 2013 i 2017 (40,1%). Diem parcialment, però, perquè aquest augment dels darrers anys no ha estat prou elevat per fer front a la destrucció de llocs de treball del període anterior, de manera que el nombre total de persones assalariades residents a Terrassa ha disminuït en el conjunt de la darrera dècada en 7.560 persones, xifra que representa un descens del -12,9%.

Figura 57. Evolució de la població assalariada per sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017

Any	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Total	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
2008	29	0,0	11.651	18,7	7.452	11,9	43.319	69,4	62.451	100
2009	19	0,0	10.107	19,1	5.941	11,2	36.783	69,6	52.850	100
2010	23	0,0	10.002	20,0	5.017	10,0	34.906	69,9	49.948	100
2011	36	0,1	9.907	20,9	3.564	7,5	33.910	71,5	47.417	100
2012	49	0,1	9.221	20,7	2.820	6,3	32.554	72,9	44.644	100

2013	41	0,1	9.205	20,5	2.631	5,9	33.016	73,5	44.893	100
2014	41	0,1	9.150	19,7	2.918	6,3	34.258	73,9	46.367	100
2015	51	0,1	9.482	19,0	2.999	6,0	37.346	74,9	49.878	100
2016	54	0,1	9.704	18,3	3.466	6,5	39.888	75,1	53.112	100
2017	46	0,1	9.966	18,2	3.900	7,1	40.979	74,7	54.891	100

Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

L'altre element que cal destacar és l'evolució en el nombre de persones assalariades de cada un dels sectors econòmics: deixant de banda l'agricultura, que té una presència molt testimonial a la ciutat, els tres sectors restants (indústria, construcció i serveis) han experimentat una evolució similar, amb un fort retrocés durant el primer quinquenni i una recuperació posterior, però que, en cap cas, ha permès recuperar la xifra de persones assalariades anterior a l'esclat de la crisi econòmica.

No obstant, malgrat seguir aquesta dinàmica de manera general, la pauta evolutiva de cada sector presenta trets diferencials: en primer lloc, el sector més afectat per la crisi ha estat, tant en termes absoluts com relatius, el de la construcció, en tant que entre 2008 i 2012 es van perdre gairebé 2 de cada 3 llocs de treball assalariats i, en conseqüència, el pes d'aquest tipus d'ocupació sobre el total de la ciutat es va reduir a la meitat (de l'11,9% al 6,3%). Per altra banda, la recuperació posterior ha estat força més tímida que en la resta de sectors, de manera que encara avui dia els llocs de treballs assalariats en la construcció representen poc més de la meitat dels existents l'any 2008.

Per la seva banda, el sector industrial, tradicionalment rellevant a la ciutat, sembla haver resistit força millor la crisi, ja que les pitjors xifres, relatives novament a l'any 2012, la pèrdua de llocs de treball assalariats en aquest sector va ser de, tan sols, el 20% respecte de l'any 2007, valor força menor al de la resta de sectors econòmics principals. Per contra, però, la recuperació posterior sembla haver estat força més tímida, en tant que les dades de 2017 encara reflecteixen un 15% menys d'assalariats que deu anys abans.

Finalment, el sector del serveis, majoritari a la ciutat, experimentà un descens de persones assalariades important durant el primer quinquenni (amb la reducció d'un 25%), si bé la recuperació posterior, malgrat no haver recuperat les xifres de l'any 2007, ha estat força destacable, en tant que actualment la xifra de persones assalariades hi és tan sols un 5% menor que deu anys abans. Aquest fet ha permès que el sector, degut a la menor recuperació del sector industrial, i, sobretot, de la construcció, s'afianciï com el principal sector econòmic de la ciutat, ocupant 3 de cada 4 persones assalariades.

A un nivell de desagregació més gran de cadascun dels tres principals sectors productius, es pot observar com l'estructura empresarial terrassenca ha anat patint una constant transformació: del predomini aclaparador del sector tèxtil, que donava el caràcter eminentment industrial a la ciutat a través de la història, s'ha donat pas a una diversificació de les activitats econòmiques on el comerç, la construcció, els serveis sanitaris, el sector químic i del plàstic amb els preparats farmacèutics i els serveis a les empreses prenen el relleu, convertint Terrassa en un centre de serveis de primer ordre, a nivell comarcal i, fins i tot, supracomarcal. Però la ciutat, malgrat aquests canvis, encara manté un destacat contingent d'assalariats i empreses a la indústria clàssica (metall i tèxtil) i a la indústria més moderna (química i plàstics, alimentària i paper i arts gràfiques).

Així, dins el sector industrial, el metall lidera el rànquing del sector secundari en el nombre d'assalariats (36,75%), tot i que perd pes dins l'estructura productiva de la ciutat, seguit molt lluny per la Indústria química i del plàstic (19,27%) que supera el tèxtil i la confecció (16,64%), que presenta una certa

recuperació, relacionada amb la innovació (Indústria 4.0), la millora en la competitivitat, la producció i la diversificació del sector (apostant per la fabricació de peses de vestir de major qualitat i marques de luxe i peses de recobriment per als sectors de l'automoció i la indústria que tenen més valor) i per una forta política en l'impuls de les exportacions (presència en diverses fires internacionals), fet que ha ajudat a l'augment en les exportacions.

Pel que fa a la construcció, en el moment de la seva emergència, aquest sector ajudava a mitigar l'atur de les persones no qualificades mercè a l'alternança estratègica del sector que permetia ocupar-se tant en l'obra pública com en l'obra de capital privat en la construcció d'edificis. Actualment aquesta alternança s'ha vist molt dificultada ja que l'obra pública s'ha vist frenada bruscament i el sector de l'habitatge mostra una paràlisi notable que contrasta amb el dinamisme d'abans de la crisi. L'escàs dinamisme dels darrers anys del sector en la seva aportació a l'estructura productiva terrassenca ha fet que hagi anat perdent posicions entre els altres grans sectors de l'economia terrassenca i, per exemple, torni a quedar per dessota del sector industrial més ben representat el 2017, essent actualment el 7è sector en el rànquing per nombre d'assalariats quan havia arribat a ser el tercer.

Finalment, pel que fa als serveis, ja s'ha comentat com l'evolució del sector ha estat marcada per un creixement ininterromput fins l'any 2017 tant de les seves xifres absolutes com del pes que representa dins l'estructura econòmica de la ciutat, que li ha permès prendre el relleu de la Indústria com a sector capdavanter. Fruit d'aquest creixement, ha estat el principal sector en creació d'ocupació assalariada al voltant d'activitats que han esdevingut capdavanteres com la sanitat, el comerç o bé els serveis a les empreses:

- El comerç segueix sent un dels pilars bàsics sobre el qual se sosté el terciari terrassenc, tant pel que fa al nombre d'establiments com pel que fa al volum de persones assalariades, reunint actualment el 36,4% del total d'empreses del sector terciari, encara que els darrers anys ha reduït el seu pes relatiu.
- Durant el 2009 el sector de la Sanitat va perdre la posició de privilegi que havia obtingut en esdevenir el sector capdavanter dels Serveis i de tota l'estructura econòmica terrassenca (per raó del nombre d'assalariats). Les raons d'aquesta pèrdua són les mateixes que les del seu auge i rauen en l'enèsim transvasament de part dels seus centres de cotització cap a epígrafs corresponents a l'Administració Pública. De fet, no fou el primer cop que es produïa aquest canvi de criteri en la classificació de centres de cotització.
- En l'heterogeni grup dels serveis a les empreses, des de l'any 2013 s'han encadenat cinc anys d'augment anuals del nombre d'assalariats, en clar signe de recuperació i millora del sector.
- Finalment, el subsector de l'hostaleria té actualment 5.166 persones assalariades, situant-se en el quart lloc dins els serveis, xifra que gairebé quasi la que presentava el 2008, amb 2.746 persones assalariades, i que van ser rebaixats bruscament per l'impacte de la crisi.

Si reproduïm l'anàlisi per la població afiliada a la Seguretat Social en règim d'autònoms, s'observen similituds genèriques respecte de la població assalariada pel que fa a la distribució per sectors però amb algunes diferències destacables. La similitud principal radica en el fet que, com passava entre la població assalariada, el sector dels serveis és el majoritari entre la població autònoma, i a més amb un augment progressiu del seu pes sobre el total. De fet, és l'únic sector en què el nombre de persones autònomes supera amb escreix l'any 2017 el de 2008 (2,3%), ja que la resta de sectors el descens entre aquestes mateixes dades hi és evident: del -27,2% en el cas de la indústria i, sobretot, del -42,3% en el de la

construcció. Dit en uns altres termes, per cada 100 autònoms del sector serveis l'any 2008, ara n'hi ha 102,3, mentre que en la indústria i en la construcció les xifres baixen fins a 76,0 i 64,8, respectivament.

Figura 58. Evolució de la població autònoma per sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017

Any	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Total	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
2008	27	0,2	1.693	12,1	3.123	22,3	9.192	65,5	14.035	100
2009	21	0,2	1.521	11,8	2.510	19,4	8.856	68,6	12.908	100
2010	22	0,2	1.438	11,4	2.253	17,9	8.859	70,5	12.572	100
2011	18	0,1	1.358	11,1	2.100	17,1	8.793	71,7	12.269	100
2012	20	0,2	1.313	10,9	1.888	15,7	8.778	73,2	11.999	100
2013	21	0,2	1.280	10,5	1.876	15,4	9.032	74,0	12.209	100
2014	24	0,2	1.257	10,0	1.932	15,4	9.309	74,3	12.522	100
2015	26	0,2	1.293	10,2	1.990	15,7	9.367	73,9	12.676	100
2016	32	0,2	1.301	10,1	1.979	15,4	9.550	74,2	12.862	100
2017	33	0,3	1.287	10,1	2.023	15,9	9.407	73,8	12.750	100

Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

Finalment, l'altra gran diferència respecte de la població assalariada és el pes que tradicionalment té la població autònoma en el sector de la construcció, molt superior al d'aquella. Així, l'any 2008, un 22,3% dels autònoms pertanyien a aquest sector, i malgrat el notable descens en la seva xifra que s'ha descrit anteriorment, l'any 2017 encara representen un de cada sis autònoms (15,9%), xifra que duplica la relativa al mateix percentatge entre les persones assalariades (7,1%).

El descens assenyalat en el nombre de persones en règim autònom en els sectors de la indústria i la construcció presenta una temporalitat i una casuística diferenciada: així, la crisi es manifestà molt més ràpidament en el sector de la construcció, amb un descens de més de 600 persones entre 2008 i 2009 (de l'ordre de 21,6%) i posteriorment sembla haver moderat i, fins i tot, durant el darrer any, s'ha aconseguit revertir la tendència, en el cas de la indústria el descens ha estat més moderat però sostingut en el temps, sense que es mostrin signes clars de recuperació del nombre de persones autònomes en aquest sector.

— Centres de cotització

La segona dimensió bàsica que cal estudiar fa referència al volum i a les característiques del teixit productiu de la ciutat, a partir del recompte i de l'estudi de les característiques dels seus centres de cotització. La seva evolució és similar a la de la població assalariada, en tant que les pautes temporals i per sectors d'activitats en segueixen el mateix patró: d'una banda, la dicotomia existent entre els dos períodes indicats (2008-2012 i 2013-2017), que dona com a resultat un descens en el nombre de centres de cotització del -14,0% durant la dècada analitzada. De l'altra, un comportament similar en cada un dels sectors, de manera que cap d'ells (agricultura a banda) ha recuperat els valors de 2008 i com, en termes percentuals, l'únic que ha guanyat pes és el dels serveis.

Figura 59. Evolució dels centres de cotització per sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017

Any	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Total	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
2008	6	0,1	1.094	16,4	1.231	18,4	4.355	65,1	6.686	100
2009	4	0,1	984	15,9	1.034	16,7	4.180	67,4	6.202	100
2010	5	0,1	931	15,8	899	15,2	4.070	68,9	5.905	100

2011	5	0,1	901	15,9	732	12,9	4.019	71,0	5.657	100
2012	8	0,1	832	15,6	625	11,7	3.880	72,6	5.345	100
2013	5	0,1	827	15,5	588	11,0	3.905	73,3	5.325	100
2014	6	0,1	837	15,4	605	11,1	4.000	73,4	5.448	100
2015	5	0,1	853	15,1	666	11,8	4.131	73,1	5.655	100
2016	8	0,1	846	14,6	677	11,7	4.244	73,5	5.775	100
2017	8	0,1	837	14,4	712	12,3	4.252	73,2	5.809	100

Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

En aquest sentit, és interessant comprovar com existeixen lleugeres diferències entre el percentatge de persones assalariades i de centres de cotització en els sectors de la construcció i de la indústria: l'explicació passa pel fet que en el primer dels citat el pes dels autònoms és força important, de manera que mentre, prenent les dades de l'any 2017, el percentatge dels persones assalariades del sector sobre el total era de tan sols el 7,1% mentre que el dels centres de cotització ascendia fins al 12,3%. En la indústria, per contra, l'efecte és el contrari, amb major pes relatiu de persones assalariades.

Figura 60. Evolució dels centres de cotització segons la grandària. Terrassa, 2008-2017

Any	1-5	6-10	11-50	51-100	101-250	251-500	> 500	Total
2008	5.022	736	781	79	45	11	12	6.686
2009	4.682	692	697	75	36	14	6	6.202
2010	4.481	636	658	78	35	11	6	5.905
2011	4.300	615	619	66	40	12	5	5.657
2012	4.130	516	579	69	35	11	5	5.345
2013	4.092	548	564	71	34	9	7	5.325
2014	4.214	531	573	79	34	10	7	5.448
2015	4.349	567	609	76	34	12	8	5.655
2016	4.406	583	646	76	43	13	8	5.775
2017	4.378	607	681	77	45	13	8	5.809

Any	1-5	6-10	11-50	51-100	101-250	251-500	> 500	Total
2008	75,1%	11,0%	11,7%	1,2%	0,7%	0,2%	0,2%	100%
2009	75,5%	11,2%	11,2%	1,2%	0,6%	0,2%	0,1%	100%
2010	75,9%	10,8%	11,1%	1,3%	0,6%	0,2%	0,1%	100%
2011	76,0%	10,9%	10,9%	1,2%	0,7%	0,2%	0,1%	100%
2012	77,3%	9,7%	10,8%	1,3%	0,7%	0,2%	0,1%	100%
2013	76,8%	10,3%	10,6%	1,3%	0,6%	0,2%	0,1%	100%
2014	77,3%	9,7%	10,5%	1,5%	0,6%	0,2%	0,1%	100%
2015	76,9%	10,0%	10,8%	1,3%	0,6%	0,2%	0,1%	100%
2016	76,3%	10,1%	11,2%	1,3%	0,7%	0,2%	0,1%	100%
2017	75,4%	10,4%	11,7%	1,3%	0,8%	0,2%	0,1%	100%

Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

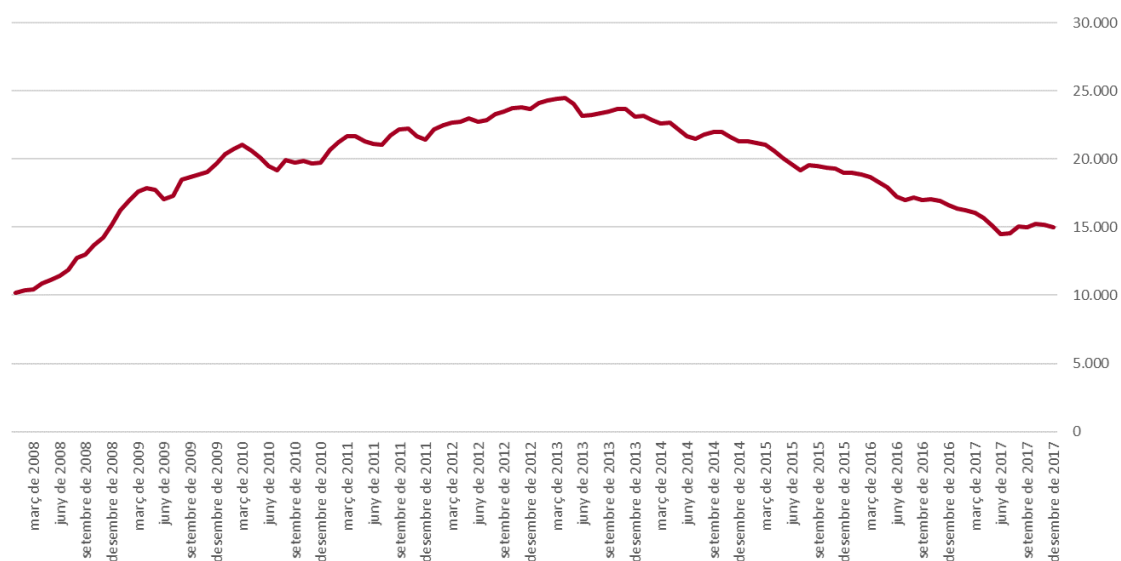
Pel que fa a la grandària dels centres de cotització segons el nombre de persones treballadores, es mostra una certa estabilitat amb el pas dels anys, amb un claríssim predomini de les petites empreses, de fins a 5 treballadors/es. Aquest predomini, sempre situat al voltant de 3 de cada 4 empreses, es va fer lleugerament més intens encara durant l'època justament posterior a la crisi econòmica, fet que podem associar al paper que aquesta va poder tenir a l'hora d'incentivar l'autoocupació i l'emprenedoria i, tal com ja s'ha comentat anteriorment.

VII. Atur registrat

Després d'observar les dades d'inserció i del propi mercat de treball es presenten les dades d'exclusió: la no-entrada o expulsió. Aquest apartat se centra principalment en les dades de l'atur a partir de les taxes d'atur i de l'atur registrat en els registres administratius de la Seguretat Social.

Segons aquestes fonts, al mes de desembre de l'any 2017 a Terrassa hi havia un total de 15.016 persones inscrites en el registre de persones aturades, xifra que representa una taxa d'atur del 13,77%. Es tracta d'una xifra elevada però que presenta una evolució positiva els darrers anys: prenent com a referència novament el mateix període de l'any 2008, el nombre de persones aturades era de 15.184, amb una taxa del 14,89%. Des de llavors, els dos indicadors han seguit una trajectòria paral·lela amb un doble sentit: fins l'any 2013, la xifra de persones aturades es va anar incrementant, fins assolir un màxim el mes d'abril d'aquell any, amb 24.513 demandants de feina (amb una taxa superior al 24%), mentre que a partir de llavors la tendència ha estat cap a la reducció, de manera que des del mes de setembre de l'any 2013 ja s'encadenen 17 trimestres de variació interanual positiva, primer amb valors força baixos però ara ja superiors al 2,5% interanual.

Figura 61. Evolució de la població aturada. Terrassa, 2008-2017

Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

Més enllà de les xifres sobre el nombre de persones registrades a les llistes de desocupació, és interessant dibuixar un cert perfil sociodemogràfic de les persones demandants d'ocupació. En aquest sentit, a continuació s'analitzaran, de manera sintètica, el sexe, l'edat, el nivell d'estudis, la nacionalitat, la durada de la demanda i el sector d'activitat econòmica de la població desocupada. Com en altres apartats de l'informe, el període temporal de referència seran els anys 2008-2017 i les dades es referiran sempre al mes de desembre de cada any, corresponent al quart i últim trimestre. Finalment, cal indicar que les dades es referiran a les persones inscrites en el registre del Servei d'Ocupació de Catalunya, però no pas a la taxa d'atur de cada un dels col·lectius analitzats, ja que aquesta última dada no està disponible.

— Sexe

El perfil segons el sexe de les persones registrades a l'atur a Terrassa s'ha anat feminitzant amb el pas del temps: mentre l'any 2008 hi havia una gairebé completa paritat entre ambdós sexes, d'ençà de llavors, de forma paral·lela a la reducció del nombre de persones aturades ha anat acompanyada d'un percentatge cada cop més gran de població femenina. Així, el mes de desembre de 2017, sis de cada deu persones aturades al municipi eren dones.

Figura 62. Evolució de l'atur registrat per sexe. Terrassa, 2008-2017

Any	Home	Dona	Total
2008	7.741	7.443	15.184
2009	10.413	9.268	19.681
2010	10.472	9.248	19.720
2011	11.406	10.015	21.421
2012	12.146	11.513	23.659
2013	11.571	11.514	23.085
2014	10.293	11.014	21.307
2015	8.778	10.240	19.018
2016	7.460	9.152	16.612
2017	6.404	8.612	15.016

Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

— Edat

El perfil de la persona aturada s'ha anat envellint amb el pas dels anys: si bé l'any 2008 els menors de 40 anys representaven més de la meitat de la població aturada (53,0%), l'any 2017 aquest percentatge ha disminuït fins al 34,7%, en detriment, sobretot, de les persones majors de 50 anys (27,2% i 40,3%, respectivament). Si bé l'envelliment de l'estructura d'edat del conjunt de la població del municipi pot influir en aquest fet, no sembla que en sigui la principal causa, sinó que, molt probablement, la nova ocupació creada a partir de l'any 2008 demanda perfils d'edat més joves.

Figura 63. Evolució de l'atur registrat segons l'edat. Terrassa, 2008-2017

Any	< 20	20-24	25- 29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55- 59	≥ 60	Total
2008	407	1.220	1.965	2.379	2.079	1.639	1.371	1.469	1.691	964	15.184
2009	434	1.485	2.328	3.201	2.951	2.384	1.922	1.889	1.966	1.121	19.681
2010	374	1.209	2.087	3.065	2.945	2.497	2.134	2.106	2.158	1.145	19.720
2011	400	1.208	2.121	3.135	3.228	2.751	2.540	2.366	2.447	1.225	21.421
2012	399	1.219	2.132	3.110	3.662	3.218	3.025	2.787	2.732	1.375	23.659
2013	399	1.219	2.132	3.110	3.662	3.218	3.025	2.787	2.732	1.375	23.659
2014	398	1.153	1.827	2.689	3.424	3.257	3.041	2.807	2.908	1.581	23.085
2015	364	1.086	1.642	2.235	2.876	2.901	2.876	2.661	2.949	1.717	21.307
2016	298	684	1.184	1.574	1.961	2.132	2.241	2.174	2.540	1.824	16.612
2017	331	670	1.102	1.370	1.740	1.819	1.938	1.913	2.270	1.863	15.016

Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

— Nivell d'estudis

El perfil prototípic d'una persona aturada pel que fa al nivell d'estudis és el d'una persona amb educació general equivalent a estudis secundaris. Aquest fet no és d'estranyar si tenim en compte que és el nivell d'estudis majoritari entre la població terrassenca. Per altra banda, no s'observen variacions significatives durant el període analitzat, si bé el percentatge de persones aturades amb aquest nivell d'estudis de l'any ha disminuït amb el pas del temps (68,2% el 2008 enfront el 65,4% del 2017), probablement per l'efecte del lent però progressiu augment en el nivell d'estudis de la població.

Figura 64. Evolució de l'atur registrat per el nivell d'estudis. Terrassa, 2008-2017

Any	Sense estudis	Estudis primaris incomplets	Estudis primaris complets	Formació professional	Educació general	Tècnics-professionals superiors	Universitaris primer cicle	Universitaris segon i tercer cicle	Altres estudis post-secundaris	Total
2008	227	842	1.185	1.215	10.356	634	340	380	5	15.184
2009	255	1.108	1.585	1.602	13.193	884	462	579	13	19.681
2010	297	1.237	1.681	1.454	13.169	855	416	590	21	19.720
2011	376	1.359	1.765	1.661	14.261	887	456	640	16	21.421
2012	367	1.304	1.891	2.008	15.376	1.268	558	872	15	23.659
2013	341	1.249	1.805	2.077	14.889	1.277	550	881	16	23.085
2014	350	1.195	1.743	1.882	13.816	1.108	436	764	13	21.307
2015	355	1.204	1.600	1.679	12.225	939	360	644	12	19.018
2016	308	954	1.324	1.446	10.751	857	307	652	13	16.612
2017	310	864	1.141	1.323	9.822	734	237	570	15	15.016

Font: elaboració pròpia a partir de l'Informe de Conjuntura de Terrassa, diversos anys. Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit.

— Nacionalitat

Com en el cas del nivell d'estudis, l'estructura per edats de les persones aturades ve molt determinada per la pròpia composició del conjunt de la població terrassenca. Així, prop de 8 de cada 10 persones inscrites en el registre de desocupació tenen nacionalitat espanyola, situació que, però, s'ha anat reduint lleugerament amb el pas dels anys (el 8136% el 2008 i el 78,2% el 2017).

— Durada de la demanda

Segons el temps que fa que la persona està inscrita al registre d'atur, observem com, en termes generals, la durada s'ha anat incrementant: l'any 2008, les demandes de més d'un any representaven el 24,2% del total, mentre que l'any 2017 aquest percentatge s'ha incrementat fins al 44,5%. I si restringim l'anàlisi a les persones que fa més de dos anys que cerquen feina, el percentatge ha passat del 12,8% al 30,4% durant el mateix període. Molt probablement aquest fet té a veure amb el que s'ha comentat anteriorment en relació a l'envelliment de l'edat de la persona desocupada.

Figura 65. Evolució de l'atur registrat segons la durada de la demanda (en mesos). Terrassa, 2008-2017

Any	≤ 3	3-6	6-9	9-12	12-15	15-18	18-21	21-24	> 24	Total
2008	6.133	2.834	1.541	997	605	467	344	319	1.944	15.184
2009	5.917	3.378	2.254	1.940	1.699	987	699	479	2.328	19.681
2010	5.414	2.959	1.987	1.693	1.371	1.125	951	869	3.351	19.720

2011	5.653	3.421	2.125	1.900	1.381	1.053	826	735	4.327	21.421
2012	5.672	3.438	2.369	1.960	1.548	1.286	1.018	1.043	5.325	23.659
2013	5.120	3.069	1.877	1.818	1.477	1.162	1.070	973	6.519	23.085
2014	5.083	2.713	1.524	1.402	1.046	948	759	882	6.950	21.307
2015	4.873	2.387	1.481	1.218	952	732	534	584	6.257	19.018
2016	4.351	2.128	1.247	1.024	899	676	542	463	5.282	16.612
2017	3.983	2.358	1.112	877	706	589	449	381	4.561	15.016

Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys. Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit.

— Sector d'activitat

Finalment, la composició de l'atur segons el sector d'activitat mostra un predomini creixent del sector dels serveis, que és el majoritari: del 52,2% el 2010 s'ha passat al 64,35 el 2017. Per contra, de manera paral·lela, s'ha reduït, en termes percentuals, la presència de persones procedents de la construcció i, sobretot, del sector industrial. Una dada més que permet afirmar que ha estat en aquest sector on s'ha creat major nombre de nova ocupació.

Figura 66. Evolució de l'atur registrat segons el sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017

Any	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior	Total
2008	123	4.332	2.854	7.191	684	15.184
2009	95	4.580	4.533	9.640	833	19.681
2010	103	4.193	4.539	9.880	1.005	19.720
2011	130	4.021	4.978	11.073	1.219	21.421
2012	159	4.375	4.950	12.729	1.446	23.659
2013	170	4.076	4.305	12.967	1.567	23.085
2014	183	3.589	3.482	12.293	1.760	21.307
2015	161	3.083	2.865	11.145	1.764	19.018
2016	149	2.592	2.350	9.986	1.535	16.612
2017	132	2.181	2.064	9.059	1.580	15.016

Les dades fan referència a l'últim trimestre de l'any referit. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

VIII. Contractació

L'últim element per conèixer el dinamisme del mercat laboral és el volum de contractació, és a dir, el nombre anual de nous contractes laborals. Cal fer constar, abans d'analitzar les dades, que la unitat de mesura és, com s'ha indicat, el nombre de contractes, no pas el de les persones que els subscriuen, en tant que pot ser que hi hagi el cas d'una mateixa persona que, al llarg d'un mateix any, signi dos o més contractes laborals.

L'evolució de la contractació ha seguit una evolució similar a la de la resta de les variables del mercat de treball analitzades fins el moment: en primer lloc, l'esclat de la crisi econòmica provoca un descens important en la subscripció de nous contractes laborals, en passar dels pocs més de 50.000 de l'any 2008 als 34.500 de cinc anys més tard; en segon lloc, la posterior revifalla econòmica s'ha traduït en una

recuperació igualment ràpida de noves incorporacions al mercat de treball, de manera que l'any 2017 no tan sols s'assolí un nombre de contractes similar al de 2008, sinó que, fins i tot, se superà (55.751).

Figura 67. Evolució del nombre de contractacions segons la seva modalitat. Terrassa, 2008-2017

Any	Indefinit		Temporal		Total	
	Absoluts	%	Absoluts	%	Absoluts	%
2008	10.099	19,5%	41.607	80,5%	51.706	100%
2009	6.720	17,2%	32.276	82,8%	38.996	100%
2010	6.192	14,6%	36.317	85,4%	42.509	100%
2011	5.351	14,0%	32.993	86,0%	38.344	100%
2012	5.840	15,5%	31.719	84,5%	37.559	100%
2013	5.225	15,1%	29.318	84,9%	34.543	100%
2014	6.521	16,6%	32.670	83,4%	39.191	100%
2015	7.767	16,3%	39.935	83,7%	47.702	100%
2016	9.292	17,9%	42.562	82,1%	51.854	100%
2017	9.060	16,3%	46.691	83,7%	55.751	100%

Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

Aquesta xifra representa un augment de la contractació entre 2016 i 2017 del 7,52%, variació interanual superior de la comarcal (4,82%), provincial (6,90%) i catalana (6,92%). D'aquesta manera, i tenint en compte la reforma laboral aprovada el 2012 que pretenia afavorir la presa de decisions empresarials en matèria de contractació, aquestes millors expectatives s'estan concretant en un repunt de les contractacions, després de les caigudes notables dels darrers anys.

No obstant, aquest millora de la conjuntura econòmica amaga, però, un fet preocupant: la proporció de contractes indefinits que es subscriuen és molt menor ara que no pas fa deu anys, ja que si bé la situació ha millorat respecte l'any 2013 (on tan sols un 15,1% del total de contractes no tenia una data límit de finalització), aquest percentatge l'any 2017 (16,3%) encara és lluny del valor previ a l'inici de la crisi (19,5%). En conseqüència, la revifalla de l'activitat econòmica no s'ha traduït en una millora de les condicions en l'entrada al mercat de treball, sinó que tot el contrari: respecte a l'inici de la crisi, la precarització, en forma de temporalitat de la contractació, ha augmentat. En aquest sentit, cal prendre les dades d'evolució de la contractació amb certa precaució, en tant que es refereixen al nombre total de contractes subscrits i no pas al nombre de persones contractades, de manera que l'augment observat els darrers anys es pot deure tan sols al fet que una mateixa persona pugui encadenar dos o més contractes laborals temporals.

— Sexe

Segons el sexe de la persona contractada, el primer que cal destacar és que mentre l'any 2008 hi havia una pràctica igualtat entre el nombre de contractes realitzats a homes (50,9%) i dones (49,1%), amb el pas dels anys el pes de la contractació femenina ha anat guanyant rellevància, de manera que l'any 2017 representa ja el 52,2%. Tanmateix, la diferència en favor de les dones és a costa d'una major taxa de temporalitat d'aquestes (tan sols el 13,6% de la contractació femenina de l'any 2017 és de tipus indefinit, enfront el 18,9% entre els homes). Dit en unes altres paraules, les dones han signat més contractes que els homes, però la majoria d'aquests han estat per durada determinada, mentre que els homes segueixen liderant la contractació indefinida (fins a 1.028 contractes indefinits més que no pas les dones).

Figura 68. Evolució del nombre de contractacions segons la seva modalitat i el sexe. Terrassa, 2008-2017

Any	Homes			Dones		
	Indefinit	Temporal	Total	Indefinit	Temporal	Total
2008	5.523	20.816	26.339	4.576	20.791	25.367
2009	3.844	16.050	19.894	2.876	16.226	19.102
2010	3.750	16.701	20.451	2.442	19.616	22.058
2011	3.367	15.644	19.011	1.984	17.349	19.333
2012	2.757	14.324	17.081	3.083	17.395	20.478
2013	3.014	13.189	16.203	2.211	16.129	18.340
2014	3.904	14.997	18.901	2.617	17.673	20.290
2015	4.595	17.756	22.351	3.172	22.179	25.351
2016	5.371	19.453	24.824	3.921	23.109	27.030
2017	5.044	21.593	26.637	4.016	25.098	29.114

Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

— Edat

Per grups d'edat, els adults entre 30-44 anys són protagonistes principals de la contractació, atès que aquest col·lectiu signà un total de 19.725 nous contractes (35,4% del total l'any 2017), seguit dels majors de 45 anys (22,3%). No obstant això, cal fer constar que és entre aquest darrer grup on la contractació ha augmentat més durant els darrers deu anys, en detriment de la contractació dels més joves (del 8,7% l'any 2008 al 7,1%) i, sobretot, de la franja d'edat 25-29 (18,1% enfront 15,5%). Aquest fet és vàlid, com diem, pel conjunt de la dècada analitzada, tot i que si ens centrem en què ha succeït els darrers cinc anys, els corresponents a la recuperació econòmica, des de l'any 2013 em endavant, són els més joves (els menors de 25 anys, i molt especialment entre els 16 i els 19) els que han experimentat el creixement de contractació.

Figura 69. Evolució del nombre de contractacions segons l'edat. Terrassa, 2008-2017

Any	<20	20-24	25-29	30-44	45 i més	Total
2008	4.518	9.686	9.333	20.134	8.035	51.706
2009	2.490	6.902	6.347	16.308	6.949	38.996
2010	2.513	8.048	6.796	17.724	7.428	42.509
2011	1.894	7.073	6.508	16.417	6.452	38.344
2012	1.270	6.183	5.913	16.273	7.920	37.559
2013	1.297	6.165	5.652	14.741	6.688	34.543
2014	1.571	7.164	6.379	16.258	7.819	39.191
2015	2.251	9.441	7.545	18.437	10.028	47.702
2016	3.004	10.821	8.119	19.448	10.462	51.854
2017	3.943	11.036	8.639	19.725	12.408	55.751

Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

Pel que fa a la modalitat dels contractes en funció de l'edat, les dades permeten comprovar com existeix una certa gradació, en tant que la temporalitat és més gran entre les edats més joves i tendeix a disminuir progressivament a mesura que l'edat augmenta. En tot cas, però, sembla que amb el pas dels anys les diferències entre els diferents grups d'edats tendeixen a reduir-se, després de les grans divergències observades durant els pitjors anys de la crisi econòmica.

— Sector d'activitat

El sector terciari continua ocupant el major nombre de contractacions en relació amb els altres sectors, de manera que el sector dels serveis, tot i ser el que més treballadors/es expulsa del mercat laboral, també és el que més en contracta, com a reflex de l'elevat grau de terciarització del municipi, i ahora, de l'elevada rotació en els negocis del sector.

Així, en clau evolutiva, i en termes percentuals, l'any 2008 les contractacions del sector representaven el 72,6% del total, l'any 2017 ja en són el 78,2%, creixement que s'ha produït en detriment, sobretot, de la incorporació de treballadors/es en el sector de la construcció. Per contra, el sector industrial guanya pes (12,2% enfront el 7,7%), mentre que l'agricultura té un res testimonial.

Figura 70. Evolució del nombre de contractacions segons el sector d'activitat. Terrassa, 2008-2017

Any	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
2008	123	3.990	10.033	37.560	51.706
2009	30	2.639	8.329	27.998	38.996
2010	13	2.931	6.845	32.720	42.509
2011	21	2.967	5.328	30.028	38.344
2012	41	2.736	4.189	30.593	37.559
2013	58	2.901	3.651	27.933	34.543
2014	44	4.520	4.794	29.833	39.191
2015	55	5.494	5.344	36.809	47.702
2016	53	6.044	5.355	40.402	51.854
2017	72	6.775	5.310	43.594	55.751

Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

Pel que fa a la modalitat dels contractes, el sector industrial lidera la contractació indefinida, de manera que prop d'un de cada tres contractes no tenen una data fixa de finalització, valor molt superior al de la resta dels sectors, especialment en relació al servei, on la temporalitat, com s'ha comentat, és molt elevada.

— Durada dels contractes temporals

La gran majoria de les contractacions temporals són per períodes molt curts: l'any 2017, el 36,4% tenien una duració igual o inferior a un mes, i si ho ampliem fins als tres mesos, el percentatge ja assoliria la meitat de la contractació efectuada (50,1%). A aquest fet, clara mostra de la precarietat de l'ocupació creada, cal afegir que prop d'una altra tercera part són contractes de durada indeterminada (per obra i serveis), una altra modalitat vinculada, sovint, a contractes precaris.

El més preocupant, però, és que la sèrie evolutiva ens mostra com aquesta precarització ha estat constant i continuada amb el pas del temps (l'any 2008 els contractes de fins a 3 mesos eren el 41,5% del total), i sense que la crisi econòmica i la posterior recuperació hagin implicat canvis substancials en el seu patró evolutiu.

Figura 71. Evolució del nombre de contractacions temporals segons la durada (en mesos). Terrassa, 2008-2017

Any	<=1	>1 a <=3	>3 a <=6	>6 a <=12	>12 a <=18	>18 a <=24	>24	Indeterminada	Total
2008	9.449	7.799	5.728	1.609	51	33	532	16.406	41.607

2009	8.930	5.158	3.663	1.147	17	25	343	12.993	32.276
2010	11.459	5.062	4.376	1.229	23	19	200	13.949	36.317
2011	10.758	4.590	4.365	1.143	24	11	212	11.890	32.993
2012	10.261	4.343	3.310	1.146	24	28	245	12.362	31.719
2013	9.643	4.249	3.160	1.181	19	12	216	10.838	29.318
2014	10.677	4.597	3.608	1.291	17	28	248	12.204	32.670
2015	14.187	5.300	4.172	1.686	43	26	318	14.203	39.935
2016	14.583	5.698	4.820	1.605	53	25	426	15.352	42.562
2017	16.981	6.392	5.288	1.787	41	14	365	15.823	46.691

Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

— Nivell d'estudis

L'estructura dels nivells d'estudis i d'edat de la població influeix en gran mesura en el nombre de contractes subscrits per cada grau: així, el gruix dels contractes es correspon al d'una persona amb educació general (el 48,7% l'any 2017), si bé, amb el pas del temps, van guanyant pes el de persones amb estudis primaris (18,5%), graus universitaris (11,7%) i cicles formatius de formació professional (9,2%).

Figura 72. Evolució del nombre de contractacions segons el nivell d'estudis. Terrassa, 2008-2017

Any	Sense estudis	Primària incompleta	Primària completa	FP	Ed. general	Tècnics-professionals superiors	Universitaris	Altres estudis post-secundaris	Total
2008	4.477	2.882	0	3.737	34.510	1.932	4.168	0	51.706
2009	3.698	2.170	0	2.324	26.462	1.199	3.143	0	38.996
2010	3.610	2.009	0	2.833	28.032	1.815	4.210	0	42.509
2011	2.928	1.353	0	2.492	25.717	1.995	3.859	0	38.344
2012	2.975	1.292	2.142	2.349	22.716	1.876	3.657	157	37.164
2013	1.609	1.115	3.470	2.299	19.820	1.915	3.887	236	34.351
2014	1.462	717	4.347	3.035	22.656	2.128	4.324	377	39.046
2015	697	1.092	6.747	4.379	25.982	2.648	5.507	510	47.562
2016	862	1.594	8.234	4.818	26.219	2.777	6.652	541	51.697
2017	1.085	1.946	10.293	5.137	27.073	2.915	6.499	614	55.562

Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

Pel que fa a la modalitat de contractació, les dades no mostren una gradació tant clara com en el cas de l'edat, tot i que, com s'ha comentat, la influència d'aquesta variable en el nivell d'estudis és evident. Així, el que més hi destaca és l'elevat percentatge de contractes indefinits entre la població sense estudis (sovint relatives a persones d'una certa edat), però cal tenir en compte que el pes relatiu d'aquest nivell formatiu sobre el conjunt de la població es molt baix.

Deixant de banda aquest col·lectiu minoritari, els graduats universitaris i les persones amb altres estudis post-secundaris presenten una temporalitat de contractació menor, si bé cal apuntar la major precarietat dels contractes a persones amb títols de formació professional: tan sols un 11,0% dels contractes d'aquest col·lectiu és de tipus indefinit, amb un valor similar als dels tècnics-professionals superiors i tan sols en millor situació que les persones amb només estudis primaris incomplets. Per altra banda, en aquest cas concret de l'FP, però també en la majoria de la resta de nivell, la comparació entre

els anys 2008 i 2017 és clarament negativa, en tant que la temporalitat és molt major ara que no pas deu anys enrere.

— Sector d'ocupació

Les dades mostren com són les ocupacions elementals, juntament amb les relacionades amb la restauració, els serveis personals, la protecció i el comerç, les que concentren un major nombre de contractacions (32,4% i 27,6%).

Sobre aquest fet cal fer constar dues idees clau: en primer lloc, és lògic que sigui així ja que es corresponen a activitats incloses en el sector dels serveis, que ja hem vist com és el majoritari a la ciutat i el que més contractacions noves ha originat els darrers anys; en segon lloc, però, cal remarcar que es tracta, sovint, dels escalafons més baixos de les ocupacions, vinculats a una major precarietat en forma de pitjors condicions, tant de contractació com de salaris. No en va, són els dos col·lectius que presenten una temporalitat major dels seus contractes (90,4% i 88,2%)

En aquest sentit, és, doncs, especialment preocupant l'increment del seu pes en el conjunt de les contractacions durant el període 2008-2017, en detriment, per exemple, de la contractació d'especialistes industrials, com ara els artesans i treballadors/es qualificats/des de les indústries manufactureres i la construcció (CCO_7). No obstant, una nota optimista és el creixement, en termes absoluts i relatius, dels contractes de tècnics i professionals científics i intel·lectuals (CCO_2), que l'any 2017 representen un de cada deu contractes subscrits.

Figura 73. Evolució del nombre de contractacions segons el sector d'ocupació. Terrassa, 2008-2017

Any	CCO_0	CCO_1	CCO_2	CCO_3	CCO_4	CCO_5	CCO_6	CCO_7	CCO_8	CCO_9	Total
2008	5	247	3.465	6.166	4.807	10.420	124	7.345	2.772	16.355	51.706
2009	1	161	2.629	5.877	2.981	8.252	131	5.208	1.701	12.055	38.996
2010	4	164	3.598	4.678	4.158	10.998	108	4.667	1.794	12.340	42.509
2011	1	138	3.659	3.553	3.145	11.352	76	4.135	1.490	10.795	38.344
2012	1	114	4.544	3.152	2.873	9.889	63	3.299	1.450	12.174	37.559
2013	1	136	3.635	3.489	2.901	8.947	41	3.388	1.343	10.662	34.543
2014	16	143	4.483	3.743	3.176	10.994	51	4.270	1.498	10.817	39.191
2015	32	119	5.217	4.852	3.648	13.170	78	4.739	1.810	14.037	47.702
2016	7	135	5.795	5.531	4.132	13.640	60	4.837	1.919	15.798	51.854
2017	1	159	6.062	5.257	3.892	15.384	110	4.834	1.973	18.079	55.751

Nota: CCO_0, ocupacions militars; CCO_1, directors i gerents; CCO_2, tècnics i professionals científics i intel·lectuals; CCO_3, tècnics i professionals de suport; CCO_4, empleats comptables, administratius i altres empleats d'oficina; CCO_5, treballadors/es dels serveis de restauració, personals, protecció i venedors; CCO_6, treballadors/es qualificats/des en activitats agrícoles, ramaderes, forestals i pesqueres; CCO_7, artesans i treballadors/es qualificats/des de les indústries manufactureres i la construcció (excepte operadors d'instal·lacions i màquines); CCO_8, operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors; CCO_9, ocupacions elementals. Font: elaboració pròpia a partir de l'*Informe de Conjuntura de Terrassa*, diversos anys.

IX. Idees claus del mercat de treball i l'activitat econòmica a Terrassa

→ Capital humà

- Retrocés del nombre de persones actives i d'afiliats a la seguretat social durant el període 2008-2013 i una lleugera recuperació pel 2014-2017 ja que no recuperem el nombre d'afiliats anterior a la crisi econòmica en cap de les tres principals activitats econòmiques.
- L'impacte de la crisi econòmica ha afectat més al sector de la construcció que al de la indústria o serveis. Mentre que la indústria no ha notat tant els efectes de la crisi el seu creixement ha estat més lent. Quant al sector serveis és actualment el sector que més persones ocupa malgrat no haver recuperat els nivells d'abans de l'any 2007.
- Els principals subsectors econòmics amb més persones ocupades són: activitats comercials, serveis sanitaris, químics i plàstics amb els preparats farmacèutics, del metall i tèxtil.

→ Atur

- El perfil majoritari de les persones desocupades és el de dona, major de 50 anys amb estudis d'educació general de l'època. Aquesta és de nacionalitat espanyola i gairebé una de cada dues persones troba feina abans de l'any. Pel que fa al sector econòmic el sector serveis és el que concentra més persones desocupades.

→ Contractació

- La modalitat temporal és la majoritària. Les dones són les més contractades i per grup d'edat de 30 a 44 anys i amb estudis d'educació generals. Els contractes es realitzen en el sector serveis per menys de sis mesos de durada.
- El sector industrial és el que presenta una major indefinició si els comparem amb la resta de sectors.

5. Adequació i reptes de l'FP de Terrassa

En aquest apartat es mostra quina és l'adequació de l'FP amb el teixit productiu i es presenten els reptes que han sorgit de la dinàmica participativa realitzada entre els propis agents i de les dades analitzades en la primera part d'aquest document. Així doncs, aquest apartat és el resultat de l'anàlisi qualitativa i quantitativa que s'ha realitzat al llarg del curs 2017-2018.

Si la primera part de l'estudi és més descriptiva a partir de les dades oficials, aquesta segona part de l'estudi s'ha centrat en la part col·laborativa i qualitativa al llarg del primer semestre de l'any 2018. Durant aquest semestre s'ha elaborat un procés participatiu entre els diferents agents formatius i econòmics de la ciutat. Concretament, s'ha utilitzat dues tècniques: l'entrevista en profunditat i la Investigació-acció-participació (en endavant IAP). Pel que fa a les entrevistes se n'han realitzat 8, tant a persones del món educatiu i formatiu com del món productiu. La metodologia IAP permet concretar els reptes i definir accions per a donar-hi resposta. Des del Consell de l'FP de Terrassa una de les directrius principals ha estat la construcció de coneixement des de la participació i el consens de tots els agents implicat i aquesta és una de les tècniques que més s'ajusta a aquest objectiu. En aquest procés han col·laborat unes 21 entitats (en una entitat poden haver participat més d'una persones) que han participat en 3 sessions en dos grups simultanis les dues primeres sessions, i la tercera de forma conjunta. Aquesta darrera sessió ha permès concretar els reptes plantejats i aportar diverses solucions que han de permetre identificar actuacions que han de portar a l'acció. La detecció i identificació de les persones que han intervingut en la diagnosi ha estat conjunta amb l'Observatori i el Consell de l'FP de Terrassa.

Els objectius específics que es persegueixen en aquesta anàlisi qualitativa són:

- Analitzar l'adequació de l'oferta de l'FP a les necessitats del mercat de treball a Terrassa i detectar desajustos.
- Identificar nous perfils professionals i perfils demandats pel teixit productiu i el mercat de treball que actualment no es troben actualment coberts.
- Detectar eines mecanismes i espais que permetin al municipi tenir un sistema continuat d'alerta sobre les necessitats formatives del teixit productiu.

Aquest procés de treball s'ha plantejat com un espai de consens entre els diferents agents i veus implicades i s'ha buscat generar *inputs* i instruments concrets que orientin la presa de decisions en la realització al desplegament de l'FP a la ciutat.

La primera sessió del procés ha tingut com objectiu principal la presentació del procés, la constitució dels grups de treball i l'establiment d'un punt de partida de treball comú, que s'ha establert mitjançant una presentació de dades recopilades a partir de fonts ja existents sobre la formació i les necessitats del teixit productiu al municipi i l'elaboració d'un mapa dels diferents elements associats a l'objectiu de la investigació. Aquests elements han permès articular la resta del procés.

A la segona sessió s'ha validat el mapa d'afinitats i s'ha centrat en la detecció de perfils professionals requerits pel teixit productiu ja siguin emergents o no. Alhora s'ha relacionat aquests perfils amb la formació o les competències requerides per donar resposta a les necessitats del teixit productiu de la ciutat. La detecció de perfils professionals ha estat una demanda explicitada del Consell de l'FP de Terrassa a més de la prioritització de reptes que planteja l'FP segons les diferents persones col·laboradores en aquesta part de l'anàlisi.

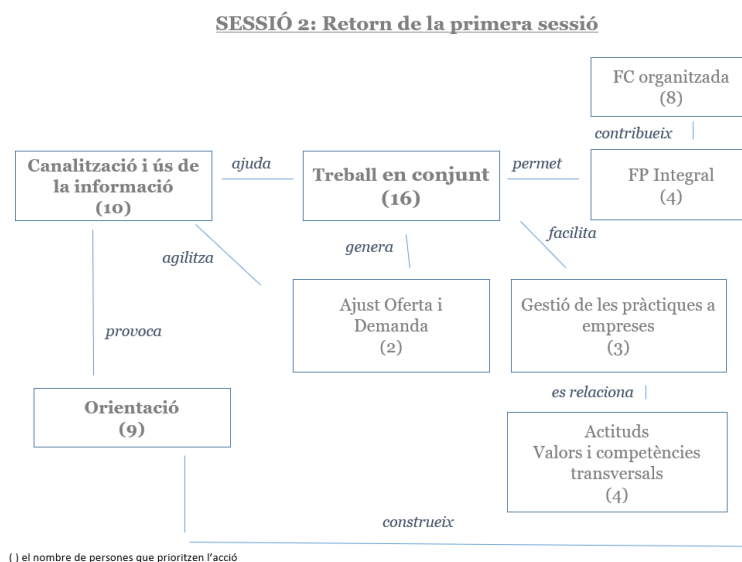
Finalment, la tercera sessió s'ha centrat en validar el document de diagnosi sobre els perfils professionals per famílies professionals (veure annex) resultant de la segona sessió i s'ha treballat línies d'acció relacionades amb els dos principals reptes identificats en la primera sessió.

X. Reptes per millorar l'adequació

Alguns del desajustos entre l'FP i el teixit productiu a Terrassa estan vinculats a aspectes sistèmics i estructurals que va més enllà de les competències del món local i que depenen directament de les administracions supramunicipals competents en matèria educativa i formativa i del teixit productiu. Alguns d'aquests desencaixos són la temporalitat d'alguns continguts curriculars en els cicles formatius o en els certificats de professionalitat (en endavant CP), la manca de flexibilitat en el sistema per poder ofertar formació modular vinculades a CP en els centres o la participació de les empreses en el disseny de la formació per a l'ocupació. Tot i això, sí s'han detectat altres reptes als quals es poden donar resposta des de la ciutat de Terrassa.

Els tres reptes principals que han sorgit a la primera sessió i també en alguna de les entrevistes són: a) un treball conjunt, b) una canalització i ús de la informació, i c) una orientació més integral i objectiva (vegeu figura 73). Cal esmentar que el tema de l'adequació entre la formació i l'empresa no ha sorgit com un element prioritari tot i ser l'eix central de l'estudi. En aquest sentit, el treball de camp ha evidenciat que existeixen relacions bidireccionals de forma continuada que ja hi està donant resposta puntual però no de forma encadenada i adaptada a tots els agents claus de la ciutat.

Figura 74. Reptes identificats i prioritzats a la primera sessió de treball

Font: elaboració pròpia

El repte del treball conjunt ha estat el més puntual i en aquest sentit seria interessant establir un grup permanent de treball amb la concreció de rols i funcions que vagi més enllà de la coordinació que actualment ja es realitza. Aquesta bilateralitat que hi ha establerta explica la necessitat d'una millor canalització i ús de la informació. Aquesta ha estat valorada com la segona causa de desadequació a la

ciutat: la desinformació fa que sovint es desconegui què fa cadascun dels actors i aquest fet dificulta la seva col·laboració.

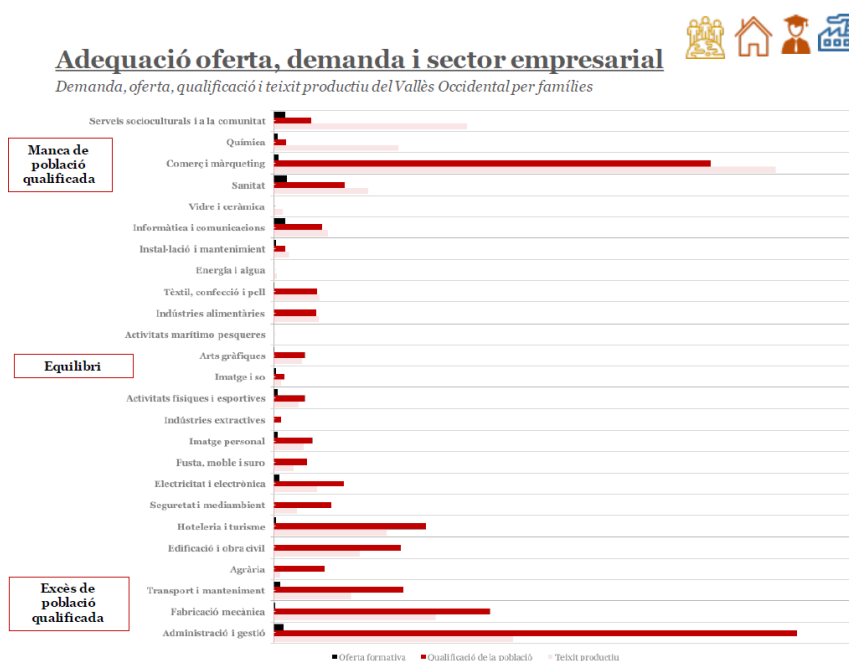
El tercer àmbit més valorat i que ha sorgit al llarg de les dinàmiques col·laboratives és el de l'orientació. En aquest sentit els reptes associats han estat vinculats principalment a l'accés a l'orientació centrada en una orientació precoç, orientació rigorosa i objectiva, que no respongui a interessos particulars, una major informació sobre l'oferta d'FP (tant inicial com per a l'ocupació), les ocupacions i professions i el mercat de treball tant a l'alumnat com a les seves famílies. Sovint es percep l'orientació com a un element que pot revertir els desequilibris entre la demanda del jovent per cursar estudis sense inserció laboral o a la inversa. És el cas dels cicles de la família professional d'activitats esportives amb una matriculació creixent o el sector industrial i tèxtil en el cas invers on no hi ha demanda de l'alumnat.

Per acabar aquest apartat és important esmentar les adequacions detectades en l'anàlisi. En aquest sentit s'aporta informació de l'estudi elaborat pel Consell comarcal del Vallès Occidental *Quadern de dades de la Formació Professional, 2016. Mesa de la formació pel treball del Vallès Occidental*. Des del Consell comarcal es parla d'una manca de població qualificada en les famílies professionals de *Serveis socioculturals i a la comunitat, Química, Comerç i màrqueting, Sanitat, Vidre i ceràmica i Informàtica i comunicacions*. En contraposició hi trobem les famílies professionals en excés de població qualificada com són la d'*Administració i gestió, Fabricació mecànica, Transport i manteniment, l'Agrària, l'Edificacions i obra civil o Hoteleria i turisme* entre les que tenen un desajust més rellevant. En canvi les famílies professionals que presentarien un equilibri més sostenible pel sistema són les d'*Arts gràfiques, Activitats físiques i esportives i Imatge personal*.

Més enllà de si aquesta comparativa d'aquests components és una bona eina per mesurar l'adequació o no, s'ha de tenir present les lògiques internes de cada subsector econòmic i les seves permeabilitats per fer una bona anàlisi. El mercat de treball cada cop més està menys compartimentat i professions vinculades a la família d'*Administració i gestió* tenen cabuda en tots els sectors econòmics si incorpores la seva corresponent especialització. En aquesta línia de reflexió també és important mostrar que la família de *Serveis socioculturals i a la comunitat* presenta unes condicions laborals menys atractives que d'altres sectors econòmics i, alhora, és el propi sector el que no demanda de persones qualificades. No obstant això, cal dir que en els darrers anys aquest sector s'està regularitzant per a que les persones es certifiquin i qualifiquin i garantir un mínim de qualitat en el servei a les persones.

Finalment, també cal tenir present que l'oferta d'FP per a l'ocupació varia d'un any a un altre i, per tant, la variable d'oferta formativa pot fer variar l'ajust de les famílies professionals amb la resposta que se li dona al sector.

Figura 75. Adequació oferta, demanda i sector empresarial. 2016

Font: Consell comarcal del Vallès Occidental

XI. Perfils professionals requerits

La identificació dels perfils professionals és el principal objectiu de l'estudi conjuntament amb la construcció de coneixement consensuat pels agents del territori. Un dels aspectes que cal tenir en compte, i que agents del món econòmic han posat sobre la taula, és l'increment de la temporalitat del mercat de treball, per una banda, i l'augment de les persones autònomes per l'altra. Les dades presentades en l'apartat econòmic sobre la ciutat també mostra que el pes relatiu de les persones que treballen en règim d'autònom s'ha incrementat. Aquest fet comporta que les persones han d'adquirir coneixements de gestió empresarial i unes competències transversals bàsiques per tal de poder liderar la pròpia empresa.

Un altre aspecte que cal potenciar per a millorar els nivells d'inserció de les persones és el relatiu a les competències bàsiques i transversals: les bàsiques perquè cada cop més es requereixen habilitats matemàtiques o lingüístiques i comunicatives en les noves ocupacions, i les transversals perquè davant d'un món cada cop més competitiu i canviant les persones han de poder demostrar que saben gestionar els canvis o adaptar-se als entorns laborals.

La cultura del treball i l'actitud són dos aspectes que es consideren claus per a una bona inserció laboral. L'empresari dona molta importància al fet que les persones s'adaptin bé al lloc de feina i encaixin en l'entorn social i laboral de l'empresa. Ara bé, també cal comentar que aquestes es valoren més o menys segons l'ocupació que desenvolupin. Un bon exemple és no valorar l'emprenedoria en el sector químic ja que aquest requereix d'unes indicacions clarament delimitades. Les competències transversals que més valora el teixit productiu es presenten a continuació.

- Adaptabilitat
- Autonomia
- Capacitat d'aprenentatge
- Compromís
- Coneixements en TICs
- Cultura de l'esforç i treball
- Emprenedoria i treball autònom
- Flexibilitat
- Gestió de projectes
- Habilitats comunicatives
- Idiomes, mínim l'anglès. Cada cop es valoren més altres idiomes per obrir nous mercats
- Orientació al client
- Polivalència
- Responsabilitat
- Treball en equip

En l'FP inicial l'alumnat de grau superior està més ben valorat que el de grau mitjà o PFI perquè sovint són alumnes menors de 18 anys amb mancances de competències bàsiques i transversals fruit del seu moment vital i maduratiu. En aquest sentit s'ha esmentat la importància de reforçar la cultura del treball i la motivació entre aquests col·lectius.

Si concretem els perfils emergents dels propers 5 o 10 anys, en primer lloc s'ha d'esmentar que l'empresa veu difícil poder extreure un perfil emergent ja que sovint desconeixen les noves tecnologies emergents i no desenvolupen plans estratègics a tant temps vista. En aquests sentit s'ha de comentar el fet que veuen difícil poder donar resposta en matèria de formació professional per a ocupacions que encara avui dia no sabem com seran. El ràpid desenvolupament de la indústria 4.0 o de les tecnologies disruptives en la societat fa complex que les empreses puguin identificar les competències que requeriran perquè hi ha un desconeixement del que la impregnació d'aquestes tecnologies comporta.

No obstant això, s'han extret una sèrie de perfils professionals o bé competències professionals que alguns sectors estan requerint actualment. Cada cop més es parla de perfils híbrids o perfils professionals que combina diferents camps de coneixement. Aquest fet fa que cada cop més les persones requereixin de formació a mida segons la seva necessitat. Un bon exemple és el d'un operari que requereix de coneixements de màrqueting i de comunicació perquè avui dia un operari també pot estar en contacte amb el client. Per tant, les fronteres de les ocupacions varien o, fins i tot es poden diluir.

Per tant l'FP entesa com a formació modular i al llarg de la vida pot donar resposta a aquestes noves necessitats del mercat de treball. L'FP inicial es concep com una formació de base que ha de permetre a la persona disposar d'un coneixement sòlid i estructural que després et permeti adaptar-te a les necessitats singular de les tecnologies o coneixements especialitzats que requereix l'empresa. I l'FP per a l'ocupació, ja sigui adreçada a persones aturades o ocupades, és la que ha de facilitar aquesta formació més específica i requerida per les empreses per aquest motiu aquest tipus de formació és més compacte i de curta durada.

Tot seguit es presenten a mode de fitxes segons la família professional els perfils buscats que els agents tenen detectades. En total s'aporta informació de 19 famílies professionals de les 24 existents a Catalunya. Les famílies professionals restants per a les quals no s'ha elaborat una fitxa no vol dir que aquestes famílies no pateixin transformacions com la resta, sinó senzillament no són rellevants per incloure-les en l'estudi. En aquestes fitxes es diferencia si és una ocupació en transformació i, per tant, només cal incorporar coneixements modulars o, per contra, és un nou perfil emergent. Aquesta diferenciació l'han fet directament els agents educatius i econòmics. Alhora, es detalla l'oferta formativa a la ciutat vinculada al perfil o competències detectades.

Activitats Fisicoesportives

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

No s'ha detectat cap

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

No s'ha detectat cap

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incorporar competències específiques adreçades a la gent gran i l'envelliment actiu

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional inicial

CFGM - Conducció d'activitats fisicoesportives en el medi natural

CFGS - Animació d'activitats físiques i esportives

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

FCF - Monitor de futbol

CP2 - Socorrisme a espais aquàtics naturals

CP2 - Socorrisme a instal·lacions aquàtiques

Administració i gestió

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

No s'ha detectat cap

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

No s'ha detectat cap

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incrementar el domini de l'anglès i d'altres idiomes
2. Incorporar coneixements específics sobre exportació i comerç internacional
3. Facilitar perfils híbrids que combinen administració amb comptabilitat i RRHH
4. Reforçar les competències d'atenció al client i comercials

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació professional inicial

PFI- FIAP- Auxiliar d'activitats d'oficina i serveis administratius generals

CFGM - Gestió administrativa

CFGS - Administració i finances

Formació professional per a l'ocupació (per a aturades i ocupades)

CP2 - Activitat administrativa en relació amb el client

CP2 - Activitats de gestió administrativa

n/d- Anàlisi de balanços

n/d- Balanços, tresoreria i fiscalitat operativa

n/d- Càlcul de prestacions de la seguretat social

n/d- Compliance

n/d- Comptabilitat bàsica, avançada, informatitzada.

n/d- Comptabilitat general

n/d- Contractació

CP1 - Enregistrament de dades

n/d- Finances, costos i pressupostos per a no financers

n/d- Fiscalitat operativa

CP3 - Gestió auxiliar de personal

CP3 - Gestió comptable i gestió administrativa per auditoria

Comerç i màrqueting

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. Community Manager especialitzat (amb competències de lideratge, coneixements TIC i comunicatives)
2. Tècnic i operari en transport i logística, tant nacional com internacional
3. Operaris d'embalatge, *packaging* i envasos per empreses de consum

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Comercials
2. Tècnics d'exportacions
3. Tècnics d'atenció al client
4. Mossos de magatzem

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incrementar el domini de l'anglès
2. Incorporar visió internacional i competències de vendes online

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional Inicial

PFI - Auxiliar de vendes, oficina i atenció al públic

CFGM - Activitats comercials

CFGS - Comerç internacional

CFGS - Gestió de vendes i espais comercials

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

- Comerç -

CP1 - Activitats auxiliars de comerç

CP2 - Activitats de comerç

CP2 - Activitats de venda

CP2 - Administratiu comercial

CP3 - Atenció al client, consumidor i usuari

CP1 - Auxiliar de comerç

n/d - Canalització legal de les vendes a l'estranger: contractes de compravenda, agència i distribució

n/d - Com podem comprar i vendre amb seguretat en l'àmbit internacional

n/d - Com projectar pimes a l'exterior

n/d - Crèdits documentaris, tipus i aspectes conflictius. Com resoldre'ls

n/d - El rol del comercial del departament internacional

n/d - Fiscalitat internacional

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d- Gestió administrativa del procés comercial
n/d- Gestió administrativa en el comerç internacional
CP3 - Gestió de màrqueting i comunicació
n/d- Gestió del transport marítim de contenidors
n/d- Gestió duanera
n/d- Incoterms
n/d- L'exportació de serveis
CP3 - Màrqueting i compravenda internacional
n/d- - Negociació internacional
n/d- - Neuromàrqueting
n/d- - Operacions auxiliars d'enregistrament i tractament de dades i documents
n/d- - Operacions auxiliars de serveis administratius i generals
n/d- - Operacions triangulars
n/d- - Publicitat i comunicació externa
CP2 - Registres comptables
n/d- - Tècniques de venda per al context actual

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

- Màrqueting digital -

n/d- - Analítica web i pla de màrqueting digital
n/d- - Comerç a través de les xarxes socials
n/d- - Community manager
n/d- - Estratègies de màrqueting digital
n/d- - Marqueting 2.0
n/d- - Màrqueting digital
n/d- - Posicionament web SEO/SEM
n/d- - Posicionament web
n/d- - Xarxes socials

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

- Producció i logística -

CP1 - Activitats auxiliars de magatzem
n/d- - Gestió de compres
n/d- - Gestió dels processos de la cadena de subministrament
n/d- - Gestió integral de magatzems
n/d- - Logística integral
n/d- - Mosso de magatzem
n/d- - Operacions de carretons (norma UNE 58451)
n/d- - Operador de plataformes mòbils personals (PEMP)
n/d- - Traspallet: elèctrica o apilador, manual i de conductor a bord
n/d- - Operador de carretons elevadors
CP3 - Organització del transport i la seva distribució (Logística)
CP3 - Organització i gestió de magatzems

Electricitat i electrònica

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. No s'ha detectat cap perfil nou. Sí una hibridació de perfils

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Electricistes
2. Electricistes i mecànics alhora

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Programador electromecànic.

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incorporar coneixements en mecànica
2. Integrar la gestió i el manteniment de maquinària
3. Formar operaris que s'encarreguin de processos més llargs i transversals
4. Incorporar competències o especialitzacions en controls de qualitat i gestió de projectes
5. Incrementar el domini de l'anglès
6. Incorporar competències en atenció al client, que permetin perfils híbrids (ofici+comercial)
7. Incorporar competències en delineació que permetin perfils híbrids
8. Desenvolupar accions específiques d'orientació i comunicació que augmentin la demanda d'aquesta línia formativa

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional Inicial

- CFGM - Instal·lacions de telecomunicacions
- CFGM - Instal·lacions elèctriques i automàtiques
- CFGS - Manteniment electrònic
- CFGS - Sistemes electrotècnics i automatitzats

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

- n/d - Comprovacions elèctriques
- n/d - Electricitat industrial
- CP2 - Instal·lacions elèctriques de baixa tensió
- CP2 - Muntatge i manteniment d'instal·lacions elèctriques de baixa tensió
- CP2 - Operacions auxiliars de muntatge d'instal·lacions electrotècniques i de telecomunicacions en edificis

Fabricació mecànica

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. No s'ha detectat cap de nou, sí demanda d'oficis amb noves competències

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Torners i soldadors
2. Freixadors
3. Matriuers

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incorporar coneixements en electrònica
2. Integrar la gestió i el manteniment de maquinària
3. Formar operaris que s'encarreguin de processos més llargs i transversals
4. Incorporar competències o especialitzacions en controls de qualitat i gestió de projectes
5. Incrementar el domini de l'anglès
6. Incorporar competències en atenció al client, que permetin perfils híbrids (ofici+comercial)
7. Desenvolupar accions específiques d'orientació i comunicació que augmentin la demanda d'aquesta línia formativa

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional Inicial

PFI - Auxiliar de mecànica i electricitat

CFGM – Mecanització

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d - Automatització programable

CP3 - Disseny de productes mecànics

n/d - Disseny industrial

CP1 - Operacions auxiliar de fabricació mecànica

n/d - Pneumàtica

n/d - Processos d'electroerosió

n/d - Programació de màquines eina i control numèric

n/d - Robòtica

CP2 - Soldadura

n/d - Tecnologia de matrius i estampació

Hoteleria i turisme

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. Tècnics en enoturisme
2. Professionals de turisme de muntanya
3. Gestió d'esdeveniments i wedding planner

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Cambrers amb formació específica

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incorporar competències bàsiques en enoturisme a l'FP inicial existent o fer una FPO específica
2. Incorporar competències o especialitzacions en controls de qualitat
3. Incrementar el domini de l'anglès
4. Dotar a la formació en gastronomia de major especialització, influències internacionals i creativitat

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional Inicial

PFI - Auxiliar d'establiments hotelers i de restauració
PFI PTT- Auxiliar d'hoteleria: cuina i serveis de restauració
CFGM - Cuina i gastronomia
CFGM - Serveis en restauració
CFGS - Agències de viatges i gestió d'esdeveniments
CFGS - Direcció de cuina
CFGS - Direcció de serveis en restauració
CFGS - Guia, informació i assistència turístiques

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d- Cuina japonesa
n/d- Hostaleria
CP1 - Operacions bàsiques de restaurant i bar
CP 1- Serveis de bar cafeteria
n/d- Servei de vins
n/d- Tapes, canapès i pinxos

Imatge i so

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. Producció de material virtual en 3D i realitat augmentada
2. Pilotatge i ús professional de drons (coneixements mapificació i captació imatges aèries)

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

No s'ha detectat cap

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incorporar la narrativa en la formació existent sobre videojocs

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017

Formació Professional Inicial

CFGM - Vídeo discjòquei i so

CFGS - Il·luminació, captació i tractament d'imatge

CFGS - Producció d'audiovisuals i espectacles

CFGS - Realització de projectes audiovisuals i espectacles

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

No hi ha formació específica

Indústries alimentàries

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

Tècnics especialistes en indústries alimentàries amb competències comercials

Tècnics especialistes en indústries alimentaris amb competències de consultor

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

No s'ha detectat cap

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incorporar competències o especialitzacions en controls de qualitat i gestió de projectes
2. Incrementar el domini de l'anglès

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional

No hi ha oferta a la ciutat,

FP inicial a la comarca

CP – Aplicacions de normes i condicions higièniques-sanitàries en restauració

n/d - Manipulació i control d'aliments

n/d- Al·lèrgies i intoleràncies alimentàries

Informàtica i comunicacions

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. Programadors de materials audiovisuals multimèdia (creatius i domini de softwares en programació audiovisual)

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Informàtics, tant programadors (software) com tècnics de sistema (hardware)

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incorporar competències en atenció al client, que permetin perfils híbrids (ofici+comercial)
2. Incorporar competències en consultoria, que permetin perfils híbrids (ofici+consultor)
3. Incorporar competències o especialitzacions en controls de qualitat i gestió de projectes
4. Incrementar el domini de l'anglès

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT curs 2017-2018

Formació Professional Inicial

CFGM - Sistemes microinformàtics i xarxes

CFGS - Administració de sistemes informàtics en xarxa

CFGS - Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma

CFGS - Desenvolupament d'aplicacions web

Informàtica i comunicacions

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d- Adobe Photoshop
n/d- Aplicacions informàtiques de tractament de textos
CP2 - Aplicacions microinformàtiques
n/d- Autocad
n/d- Bigdata I
n/d- Ciber seguretat industrial
n/d- Confecció, integració de components i publicació de pàgines web
CP3 - Construcció de pàgines web
n/d- Full de càlcul excel
n/d- Google analytics i google metatags
n/d- IoT: internet de les coses
n/d- MOS: Microsoft Office Access, Excel, Power Point, Word
CP2 - Ofimàtica. Mòdul.
n/d- OneNote
n/d- Power BI: business intelligence
n/d- Power pivot
n/d- Presentacions en power point
n/d- Sistemes microinformàtics
n/d- Taules dinàmiques

Instal·lació i manteniment

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. Manteniment i reparacions de drons (competències de mecànica i electrònica)

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Manteniment d'automatismes industrials
2. Manteniment electromecànic (mecatrònica)
3. Lampistes, climatitzadors o oficis tradicionals que desenvolupin muntatges intel·ligents i de reparació als habitatges
4. Instal·ladors de gas i aigua

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Adaptar els oficis tradicionals (lampistes, climatitzadors, etc.) al treball amb muntatges intel·ligents.
2. Incorporar competències o especialitzacions en controls de qualitat i gestió de projectes
3. Incrementar el domini de l'anglès
4. Incorporar competències en atenció al client, que permetin perfils híbrids (ofici+comercial)
5. Incorporar competències en consultoria, que permetin perfils híbrids (ofici+consultor)
6. Professionalització (coneixements tècnics: productes, materials, etc.) de la neteja, especialment a l'àmbit socio sanitari
7. Desenvolupar accions específiques d'orientació i comunicació que augmentin la demanda d'aquesta línia formativa

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional Inicial

CFGM - Instal·lacions de producció de calor, adaptat a Tècnic en instal·lació i manteniment de piscines
CFGM - Instal·lacions frigorífiques i de climatització
CFGM - Manteniment electromecànic
CFGS - Manteniment d'instal·lacions tèrmiques i de fluids
CFGS - Mecatrònica industrial
CFGS - Prevenció de riscos professionals

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d- Agent de posada en marxa
n/d- Certificació gasos fluorats I, II
n/d- Habilitació professional frigorista
n/d- Instal·lacions tèrmiques en edificis
n/d- Instal·lador de gas, categories A, B i C
n/d- Instal·lador elèctric bàsic i especialista
n/d- Instal·lador petrolíferes
CP1 - Llauneria, Calefacció i climatització

Instal·lació i manteniment

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

- n/d- Manteniment d'instal·lacions amb PLC
- n/d- Manteniment d'instal·lacions
- CP1 - Operacions de fontaneria i calefacció-climatització domèstica
- n/d- Operador industrial de calderes
- n/d- Reciclatge aigua, elèctric i gas
- n/d- Reciclatge Rite
- n/d- Cursos pràctics i a mida

Química

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. Tècnics d'injecció de plàstics i disseny de motllos

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Químics amb titulació de grau superior
2. Farmacèutics amb titulació de grau superior

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incorporar competències o especialitzacions en controls de qualitat i gestió de projectes
2. Formar operaris que s'encarreguin de processos més llargs i transversals
3. Incrementar el domini de l'anglès
4. Incorporar competències en atenció al client, que permetin perfils híbrids (ofici+comercial)
5. Incorporar competències en consultoria, que permetin perfils híbrids (ofici+consultor)
6. Desenvolupar accions específiques d'orientació i comunicació que augmentin la demanda d'aquesta línia formativa

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional Inicial

- CFGM - Operacions de laboratori
- CFGM - Planta química (productes farmacèutics i cosmètics)
- CFGS - Fabricació de productes farmacèutics i afins
- CFGS - Laboratori d'anàlisi i control de qualitat
- CFGS - Química industrial

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

- CP3- Elaboració de productes farmacèutics i afins
- CP1 - Operacions auxiliars i de magatzem en indústries i laboratoris químics
- CP2 - Operacions de condicionament de productes farmacèutics i afins

Sanitat

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. Ortopèdia 3D

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

No s'ha detectat cap

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Incorporar competències o especialitzacions adreçades al tractament de la gent gran i les seves malalties i malestar específics i coneixements de materials i tecnologies disruptives

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional Inicial

CFGM - Cures auxiliars d'infermeria

CFGS - Higiene bucodental

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d- Atenció al pacient politraumàtic per infermera

n/d- Atenció sanitària immediata

CP2 - Atenció sanitària a múltiples víctimes i catàstrofes

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d- Control i prevenció de la legionel·la

n/d- Cures auxiliars en geriatria

n/d- Cures auxiliars en pacient amb risc de lesions cutànies

n/d- Ergonomia i higiene postural

n/d- Gestió administrativa sanitària

n/d- Gestió de l'estrès per professionals socio-sanitaris

n/d- Infeccions nosocomials

n/d- Infermera i farmacologia bàsica

n/d- Manipulador de productes fitosanitaris

n/d- Nutrició i dietètica

n/d- Nutrició i estètica

n/d- Primers auxilis

n/d- Salut i exercici físic per l'esquena

CP3 - Tanatopràxia

n/d- Tècniques de massatge

n/d- Tècniques de rehabilitació: fisioteràpia i psicomotricitat

CP3 - Trasllat sanitari

Seguretat i medi ambient

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANDADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. Ciberseguretat
2. Videovigilància domòtica
3. Re-manufacturació de productes (economies circulars)
4. Tècnics d'aprofitament de recursos
5. Innovació en creació de productes a partir de materials reciclables

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

No s'ha detectat cap

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. No existeix formació en formació bàsica inicial en aquesta família professional. La formació continua hauria de formar facilitar l'adquisició de competències per donar resposta a aquests perfils.

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació existent en Formació Professional Inicial a Terrassa

No s'ofereix

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

- n/d- Controlador d'accessos
- n/d- Operari/a de neteja viària
- n/d- Prevenció de riscos laborals
- n/d- Vigilant de seguretat privada
- CP 2- Neteja d'espais oberts i instal·lacions industrials
- CP1 - Neteja de superfícies i mobiliari en edificis i locals

Serveis socioculturals i a la comunitat

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANDADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

1. Envelliment actiu (counselling, orientació, salut i qualitat de vida, etc.)

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Tècnics de geriatria

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Necessitat de regular i dignificar el sector de la gent gran (sous, condicions laborals, etc.) per a que la professió resulti atractiva. Actualment la gent que s'hi forma, no vol treballar-hi.
2. Treballar el valor de l'empatia en les formacions d'aquesta família professional.

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació existent en Formació Professional Inicial a Terrassa

CFGM - Atenció a persones en situació de dependència

CFGS - Educació infantil

CFGS - Integració social

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d- Acompanyament durant el procés de dol

n/d- Animació sociocultural. Actiuhumà

n/d- Atenció a la diversitat: autisme

n/d- Atenció a la diversitat: dislèxia

n/d- Atenció a la diversitat: TDA

n/d- Atenció al malalt d'Alzheimer

n/d- Atenció socio sanitària a persones al domicili

CP2 - Atenció socio sanitària a persones dependents en institucions socials

n/d- Avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge

n/d- Contextos socials d'intervenció comunitària.

CP3 - Docència de la formació professional per a l'ocupació

n/d- El menjador escolar

n/d- Experiència del pacient

CP1 - Gestió de trucades de teleassistència

n/d- Impuls de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

CP1 - Intervenció en l'atenció socio sanitària en institucions

CP1 - Intervenció en l'atenció higienicoalimentària en institucions

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d- La comunicació entre el professional sanitari i el malalt i la família

CP3 - Mediació comunitària

n/d- Mobilització i trasllat de pacients.

n/d- Resolució de conflictes i mediació escolar

n/d- Selecció, elaboració, adaptació i utilització de materials, mitjans i recursos didàctics

CP2 - Suport en l'organització d'intervencions en l'àmbit institucional

CP2 - Suport psicossocial, atenció relacional i comunicativa en institucions

n/d- Vetllador/a: Suport a la inclusió escolar

Textil, confecció i pell

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

Tècnics del disseny i fabricació de teixits intel·ligents

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Professionals del disseny i fabricació de teixits (teixidors)

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Formar operaris que s'encarreguin de processos més llargs i transversals
2. Incorporar competències o especialitzacions en controls de qualitat i gestió de projectes
3. Incrementar el domini de l'anglès
4. Incorporar competències en atenció al client, que permetin perfils híbrids (ofici+comercial)
5. Desenvolupar accions específiques d'orientació i comunicació que augmentin la demanda d'aquesta línia formativa
6. Incorporar tecnologies disruptives en el teixit

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació existent en Formació Professional Inicial a Terrassa

PFI - Auxiliar de confecció en tèxtil i pell

CFGM - Confecció i moda

CFGM - Fabricació i ennobliment de productes tèxtils

CFGS - Disseny tècnic en tèxtil i pell

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

No s'ofereix

Transport i manteniment de vehicles

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

No s'ha detectat cap

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

1. Mecànics de vehicles industrials
2. Repartidors i conductors amb carnets específics

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

No s'ha detectat cap

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional Inicial

PFI - Auxiliar de reparació i manteniment de vehicles lleugers

CFGM - Carrosseria

CFGM - Electromecànica de vehicles automòbils

CFGS - Automoció

Formació Professional per a l'ocupació (per aturades i ocupades)

n/d- CAP de mercaderies

n/d- CAP de reciclatge

n/d- CAP de viatgers

n/d- Mecànica i tecnologia de d'automoció

n/d- Permís C de camió

n/d- Permís D d'autobús

n/d- Tecnologia del vehicle elèctric

n/d- Transport per carretera: CAP

n/d- Transport per carretera: Qualificació inicial accelerada mercaderies

Arts plàstiques i disseny

PERFIL PROFESSIONAL I COMPETÈNCIES DEMANADES

Nous perfils (no existeix formació específica a Terrassa)

No s'ha detectat cap

Professionals que es demanen a l'empresa i no es troben, tot i que hi ha formació

No s'ha detectat cap

Necessitats d'adequació en l'oferta existent

1. Tècnics en disseny industrial amb domini de *Catia* i *Solidworks*

FORMACIÓ PROFESSIONAL EXISTENT (FPI curs 2017-2018/ FPO any 2017)

Formació Professional

No hi ha oferta a la ciutat, sí a la comarca

FP inicial a la comarca

CFGS Mobiliari

CFGS Modelisme Industrial

CFGS Modelisme i Maquetisme

6. Conclusions

L'adequació entre l'FP i el teixit productiu que hi ha actualment a la ciutat de Terrassa és força positiva tant des del punt de vista de l'oferta existent a l'FP inicial com de l'ocupacional. Actualment, la ciutat presenta uns nivells de cobertura del 62% per l'FP inicial respecte l'oferta total de Catalunya i pel que fa a l'oferta per l'ocupació adreçada a persones ocupades i desocupades la cobertura és gairebé del 90% de les famílies professionals.

En primer lloc és interessant esmentar que l'FP va més enllà que la simple formació adreçada a la d'inserir les persones al mercat laboral. L'FP també fa la funció de cohesió social i integració en la societat en els diferents subsistemes -l'educatiu i laboral- i impulsa la formació de ciutadans i ciutadanes per a l'autosuficiència i qualificació al llarg de la vida.

És per aquest motiu que el present estudi contempla la importància de la identificació de perfils professionals emergents, però també la importància del paper que l'FP té en la societat i, per tant, la primera conclusió que es deriva de l'estudi és la importància d'establir un consens d'entendre l'FP de forma unitària i compartida. S'ha detectat que hi ha una diversitat entre els agents de percepció de l'FP. La divisió dels subsistemes propicia que l'FP no s'entengui com un sistema integrat i sovint es simplifiqui com a FP inicial sense tenir present el subsistema de l'FP ocupacional, i viceversa.

Una segona conclusió que cal tenir present és la dificultat que hi ha actualment per identificar perfils professionals emergents, ja que sovint les empreses i les entitats treballen el seu dia a dia sense poder desenvolupar plans estratègics a 5 o 10 anys vista. Sovint són les empreses grans i punteres les que poden marcar les tendències de futur, però sempre des de la seva singularitat i necessitats. Aquest fet és una barrera important per a poder inferir quines són les ocupacions i competències que requeriran els futurs treballadors i treballadores del 2030. De fet, alguns dels agents econòmics van posar sobre la taula la idea que fer "futurologia" no és la solució a les necessitats del mercat de treball, sinó la necessitat d'establir bones xarxes de comunicació i d'informació.

Així doncs, la importància d'establir una bona xarxa de comunicació i col·laboració és una tercera conclusió que s'ha considerat clau per la bona detecció de les necessitats del mercat de treball. Unes necessitats que cada cop són més canviants com a conseqüència, entre altres factors, de la globalització i l'avenç tecnològic cada cop més exponencial. Aquesta xarxa de comunicació s'ha de poder nodrir d'informació estratègica sobre el mercat de treball i les característiques sociodemogràfiques de la població. En aquest sentit cal esmentar que els propis agents territorials estableixen relacions bidireccionals que donen resposta a les necessitats puntuals i del moment. En aquest sentit, Terrassa compta amb agents actius, estratègics, consistents i influents. El Servei d'Estudis i Observatori de la Ciutat de l'Ajuntament de Terrassa és un agent actiu clau per a la detecció de necessitats des de l'expertesa i la detecció de tendències que ofereixen les dades. Al mateix temps, és important esmentar que a la ciutat hi ha altres agents actius rellevants com són Foment de Terrassa, S. A., a través del seu servei de prospecció i les patronals com CECOT, Cambra de comerç i PIMEC, entre altres.

Una quarta conclusió, més aparentment centrada en les necessitats pròpies del mercat de treball i les empreses però que també és rellevant per a formar bons ciutadans i ciutadanes, és la importància creixent que les competències transversals i els valors del treball tenen actualment. El bon desenvolupament de les competències personals són sovint les que determinen la inserció o no al mercat de treball.

Una cinquena conclusió a esmentar és la importància de sectors econòmics estratègics amb el tèxtil, el químic, el farmacèutic o l'industrial més tradicional. Són sectors que generen una facturació important i tenen una tradició a la ciutat que seria interessant promocionar. El cas del sector tèxtil ha estat un aspecte recurrent entre diferents agents. D'una banda, com a sector estratègic per l'emergència de teixits intel·ligents fruit de la incorporació de les noves tecnologies i, de l'altra, com a un sector de cohesió i integració social ja que pot ser atractiu tant per i les joves de la ciutat com per a dones nouvingudes que necessiten una qualificació i remuneració per a millorar les seves condicions de vida.

La sisena conclusió, molt relacionada amb l'anterior i la posterior és la importància cada cop més creixent de promoure perfils híbrids en l'FP. Els camps professionals cada cop més s'estan diluint i, si fins ara la compartimentació ha estat una bona eina per a donar resposta a les ocupacions tradicionals, aquesta tendència està canviant. La confluència de dos o més disciplines és el valor afegit que demana el mercat de treball i això comporta promoure sistemes d'FP més permeables i flexibles. A Terrassa aquesta complementaritat és possible més enllà de l'opció de les dobles o triples titulacions. L'FP per a l'ocupació pot aportar coneixements complementaris a la inicial si es dissenyen trajectòries professionals que donin resposta a ocupacions demandades pel mercat de treball.

En setè lloc, és important el pes que té l'orientació en l'FP com a element facilitador, integrador dels subsistemes i promotor de sectors estratègics per a la ciutat. L'orientació ha sorgit de forma reiterada en totes les dinàmiques participatives com a un repte clau per a garantir una millor adequació de l'FP amb el teixit productiu. Concebre els dos subsistemes, l'FP inicial i l'FP per l'ocupació, de forma conjunta i complementària facilitaria la construcció d'itineraris formatius que donin resposta a la formació al llarg de la vida i permetin la realització d'itineraris que contempli tots els nivells de qualificació, des del nivell 1 al 5. Aquesta idea dona pas a la importància que les persones puguin construir els seus itineraris de forma personalitzada i això és possible si s'impulsa la formació de forma modular. A la ciutat ja hi ha alguna experiència d'un centre que permet realitzar orientació i itineraris formatius a partir de cursar unitats formatives o mòduls professionals que permeten l'opció d'una certificació.

La promoció i la visualització de l'FP per a l'ocupació adreçada a persones ocupades i desocupades és una altra deducció de la diagnosi. Bona part dels agents comparteixen la idea que l'FP inicial és la formació de base que ha d'oferir a les futures persones treballadores i que aquesta ha de permetre una formació flexible i transversal. És a través de l'FP per a l'ocupació i l'FP dual quan la persona adquireix l'especialització que l'empresa demanda.

Un penúltim resultat és la barrera del localisme. Les empreses i la mobilitat habitual per motiu d'estudis o de treball s'incrementa amb el temps. La globalització fa que cada cop més les distàncies siguin un paper secundari si hi ha un bon sistema de comunicació. Els mercats no estan delimitats per fronteres administratives i aquest aspecte també s'ha evidenciat. En aquest sentit cal promoure actuacions supramunicipals que donin resposta a necessitats del teixit productiu local, així com també, a l'alumnat resident i les seves famílies pel que fa a contrarestar i minimitzar l'oferta privada en famílies professionals on és l'única oferta existent a la ciutat.

D'aquesta penúltima conclusió es deriva la darrera conclusió de l'estudi, per no per això menys important: el fet d'impulsar estratègies compartides que contemplin solucions més enllà de sol·licitar cicles formatius nous. Certament seria interessant poder impulsar l'obertura de nous cicles vinculats a la família de fabricació mecànica de grau superior que permeti la continuïtat de l'alumnat que cursa un grau mitjà. Ara bé, abans de fer aquesta sol·licitud caldrà dissenyar accions que permetin incrementar la demanda d'alumnat a les aules d'aquesta família professional o d'altres vinculades al sector industrial.

7. Recomanacions

A continuació s'aporten reptes que contribueixen a la millora del sistema de l'FP de Terrassa. Algunes d'aquestes recomanacions han sorgit directament dels propis agents locals i altres de l'expertesa que l'Observatori de l'FP de la Fundació BCN Formació Professional ha anat adquirint al llarg del projecte.

Les recomanacions s'han organitzat d'acord als reptes plantejats i a les conclusions de l'estudi. L'objectiu és que puguin donar resposta als desajustos detectats i que es poden donar resposta des de l'administració local. S'han plantejat des de la vessant més operativa i factible possible per tal d'aportar d'excel·lència el sistema i fer possible el sistema d'FP i a cada un dels seus subsistemes.

Repte 1: Millorar l'adequació del sistema de l'FP

- **Sistema FP estandarditzat i factible:** Terrassa pot esdevenir un model real de la posada en pràctica del sistema de l'FP, entenent sistema de l'FP com a conjunt d'agents formatius i econòmics que desenvolupen accions formatives que capaciten per poder realitzar diverses professions i accedir a una ocupació per tal de poder participar en la vida social, cultural i econòmica tal com marca la Llei 10/2015.¹² Si tots els agents educatius, formatius i econòmics parteixen d'aquest marc conceptual l'FP inicial i l'FP per a l'ocupació queden completament integrades i deixen d'estar fragmentades. Certament, a data d'avui, la Llei 10/2015 no s'ha desplegat i la integració d'ambos sistemes encara no és real. Terrassa té l'escenari propici poder fer possible aquest sistema integrat. El Consell de l'FP de Terrassa pot coordinar i impulsar aquesta prova pilot.
- **Promoure i facilitar l'accés a l'oferta d'FP de fora la ciutat:** una bona estratègia per no limitar-se a la demanda d'incrementar l'oferta de cicles al Departament d'Ensenyament és establir aliances i estratègies de foment de la formació amb centres d'FP de forma de Terrassa de tal manera que l'alumne resident a la ciutat pugui formar-se fora i fer les pràctiques a les empreses locals. Això permetria ampliar l'accés a l'oferta d'FP i que les empreses de la ciutat es beneficiïn del coneixement adquirit per l'alumne.

Repte 2: Treball en xarxa per un projecte compartit, l'excel·lència de l'FP

- **Construir un projecte compartit:** ja s'ha esmentat diverses vegades que a la ciutat hi ha actors importants i actius amb la voluntat de millorar la formació professional i de donar resposta a les necessitats de les empreses i aquest fet pot ser un bon punt de trobada i de partida per a impulsar un projecte estratègic compartit amb objectius compartits.
- **Optimitzar els agents i els recursos:** un dels aspectes que ha sorgit en l'anàlisi qualitativa ha estat la necessitat d'optimitzar els recursos existents a la ciutat. Es proposa impulsar petites comissions de treball amb caràcter sectorial i especialitzat per donar resposta a les ocupacions concretes. En aquestes comissions han d'estar present tant els centres d'FP inicial com per l'ocupació, l'administració, empreses de referència i el gremi o l'associació d'empreses corresponent.

Repte 3: Orientació integral, precoç i objectiva

- **Formació modular:** es proposa impulsar la formació modular des del punt de vista de l'orientació en els centres d'FP¹³ i al mateix temps que des del Consell de l'FP de Terrassa és pogué exercir de

¹² http://consellfp.gencat.cat/web/.content/home/consellcataladfp/arees-actuacio/llei-fgp-2015/lleiFP_CAT.pdf pàg. 5

¹³ En aquest sentit ja existeixen centres d'FP a la ciutat que ho estan portant a terme.

lobby per fer factible la viabilitat real de la permeabilitat del sistema de l'FP. Aquesta pot donar resposta a la demanda de perfils híbrids per part del teixit productiu: cada cop més el mercat demanda operaris amb habilitats comercials, doncs seria interessant que una persona que està cursant un cicle industrial pogués cursar una unitat formativa o mòdul formatiu d'un cicle de comerç i màrqueting. Ara bé, aquesta formació modular ha d'anar acompanyada d'un procés d'orientació a la persona i de la construcció d'itineraris formatius i professionalitzadors.

- **Apropar al jovent a les empreses:** organitzar visites al teixit productiu, tant adreçades per a professorat de primària i secundària, com als joves de primer o segon de l'ESO. Aquestes visites s'han de valorar de forma sectorial ja que en determinades ocupacions hi ha barreres normatives i de seguretat en què caldria suplantar les visites reals per visites virtuals o altres estratègies que permetin l'acostament a l'ocupació.
- **Ús de les noves tecnologies:** l'ús intensiu de recursos basats en les noves tecnologies i l'ús del llenguatge equitatiu i adaptat al receptor és un altre element d'utilitat per a millorar l'orientació a les persones. A la darrera sessió de treball es va posar sobre la taula la idea de fer ús de videojocs "serious games", microcàpsules que utilitzin realitat virtual o animacions virtuals a Youtube que permetin donar a conèixer els diferents oficis, estudis o entorns laborals per a trencar estereotips i imaginaris socials obsolets.
- **Modificar valors i paradigmes des de la petita infància:** impulsar contes o cançons infantils que garanteixin l'equitat de gènere i construeixin noves visions de la societat actual. Un bon exemple és la visió que tenen els infants de les empreses i de la indústria en general.
- **Superar la barrera del localisme:** seria interessant continuar treballant per l'FP de Terrassa superant la barrera municipalista. L'orientació és un bon exemple: l'oferta cicles formatius existents a Terrassa no ha de limitar l'accés del jovent d'aquells no ofertats a la ciutat. Dit d'una altra forma, tota persona que cerqui informació hauria de poder disposar de l'amplia oferta d'FP així com les diferents opcions existents ja sigui a través de la via de cicles o de certificats de professionalitats. També és interessant establir aliances estratègiques amb empreses o centres de formació de fora el municipi que puguin beneficiar l'alumnat o el teixit productiu de la ciutat.

Repte 4: Canalització i ús de la informació

- **Accedir al coneixement:** També s'ha comentat la importància de poder disposar del coneixement que es genera des de l'Observatori socioeconòmic de la ciutat. Aquesta eina és clau per a la transferència de coneixement sobre sectors emergents i tendències de futur als agents del sistema integrat de l'FP.
- **Impulsar un canal de comunicació únic** que integri tota la informació, tant de l'FP com del mercat de treball, que sigui d'utilitat als agents. La nova web «treballterrassa.cat» pot contribuir en gran mesura a aglutinar la informació i oferir suport a les persones que cerquin informació sobre ofertes de feina, oferta formativa, etc.

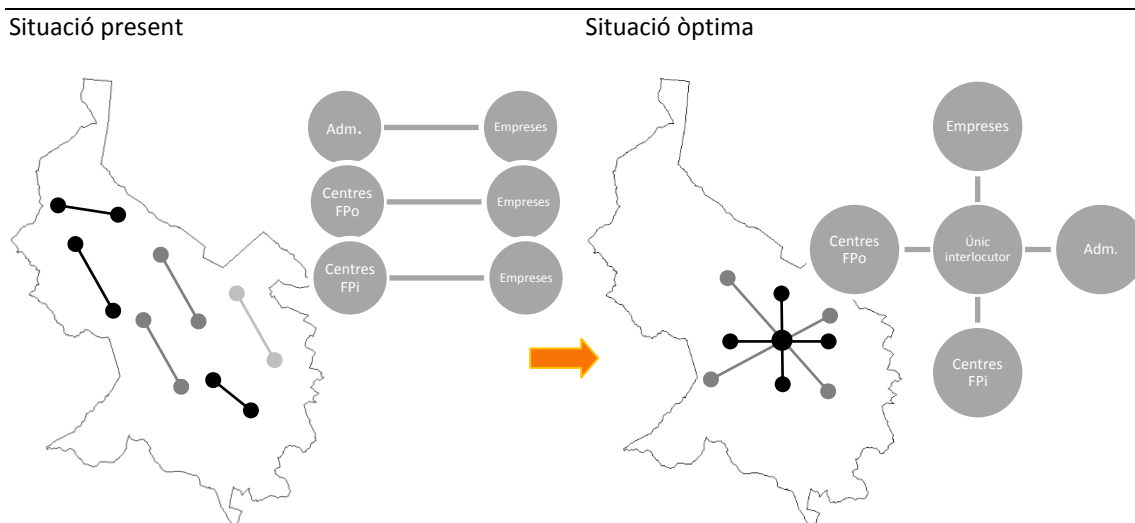
Repte 5: Identificació i donar resposta a necessitats de perfils professionals

- **Dissenyar, construir i promoure itineraris estratègics:** es proposa impulsar itineraris o paquets formatius que contemplin tots els nivells de qualificació i la diversitat d'oferta formativa, tant inicial com ocupacional que poden donar resposta a cada una de les ocupacions. Aquests s'han de dissenyar conjuntament amb els gremis o les empreses d'un mateix sector. Aquesta acció pot adquirir una doble dimensió: l'educativa (formar i qualificar) i la social (integradora). Un exemple

que un dels agents ha proposat és promoure un itinerari en el sector del tèxtil (Garantia juvenil+oferta cicles+ocupacional) adreçat a les dones novingudes de països sud americans o del món àrab o a les seves filles. És un col·lectiu que per qüestions de gènere és receptiu per a formar-se en aquests camps. En aquesta línia de promoure itineraris del camp del tèxtil també seria interessant engrescar a les persones joves perquè cursin aquests estudis incorporant l'element tecnològic al teixit (teixits intel·ligents). Són dos itineraris que permeten promoure un sector estratègic com pot ser el tèxtil.

- **Prospecció constant:** els agents tant educatius i formatius com empresarials consideren necessari realitzar prospecció entre les empreses de forma permanent i per fer-ho es considera necessària la figura d'una persona que faci d'únic interlocutor amb tots els agents implicat. Aquesta persona que de transmetre proximitat, tenir un bon coneixement del món empresarial i formatiu i detectar les necessitats formatives de forma continuada. En aquest sentit també és important esmentar que les empreses reben visites i propostes per diverses vies i això pot saturar al sector empresarial. Una bona opció és establir un interlocutor únic. A la figura 75 es mostra de forma visual quina és la situació actualment i quina seria l'òptima.

Figura 76. Interaccions entre els diferents actors locals

Font: elaboració pròpia

- **Apostar per l'FP ocupacional per donar resposta a l'especialització:** molts dels perfils requerits per les empreses són ocupacions amb una formació de base d'FP inicial que cal una especialització i és a partir de l'FP ocupacional que s'hi pot donar resposta. Actualment Terrassa ja té una bona oferta d'FP per a l'ocupació caldria coordinar més l'oferta inicial amb l'ocupacional.
- **Apostar per adaptacions curriculars:** el Departament d'Ensenyament impulsa les mesures flexibilitzades entre elles l'adaptació curricular. Aquesta pot ser una bona eina i estratègia per complementar les competències dels perfils professionals tradicionals que el mercat laboral demanda amb unes noves competències. Un exemple pot ser el cicle d'esports orientat a l'envelliment actiu.
- **Noves formes d'alternança:** la formació dual s'ha valorat positivament perquè és l'aprenentatge que ofereix l'especialització que el teixit productiu demanda actualment. Una bona estratègia és buscar i impulsar altres fórmules d'alternança que permeti ampliar i complementar la cobertura de

la modalitat dual actual. Una proposta sorgida de la taula de treball és impulsar una FP dual a la inversa. Les empreses que tenen necessitat d'ocupacions especialitzades perquè no hi ha demanda per part de l'alumnat aglutinin les seves necessitats i realitzin convocatòries d'oferta de feina a canvi de rebre una formació dual especialitzada al lloc de treball. És a dir, impulsar la figura de l'aprenent però gestionat des de l'empresa.

8. Annex

— Relació de les entitats participants

Per tal de preservar l'anonimat de les persones participants en l'estudi d'acord el Marc europeu de protecció de dades es presenta la relació d'entitats que han participat a l'anàlisi qualitativa tant en les entrevistes com en les dinàmiques participatives. Els perfils de les persones són des d'alumnat d'FP inicial i per l'ocupació a empreses, professorat i personal de l'administració pública.

- a. Ajuntament de Terrassa
- b. Cambra de Comerç
- c. CCOO
- d. CECOT
- e. CET s. XX
- f. Consell de l'FP de Terrassa
- g. COPCISA
- h. Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya
- i. Estamp Spain
- j. Foment de Terrassa
- k. Gremi empresarial d'hoteleria de Terrassa
- l. Gremi Tèxtil de Terrassa
- m. Institut Cavall Bernat
- n. Institut Nicolau Copèrnic
- o. Institut Santa Eulàlia
- p. Institut Terrassa
- q. Lamp Lighting
- r. Mútua de Terrassa
- s. Productos Aditivos
- t. Sant Domènec Savio - Salesians de Terrassa
- u. Servei d'Estudis i Observatori de la Ciutat. Ajuntament de Terrassa

Cal esmentar que a més de les persones participants s'ha contactat amb més entitats i empreses que no han pogut participar en la dinàmica de treball. Des de la Fundació BCN Formació Professional s'ha treballat activament (contacte a porta freda) per a poder disposar de més presència empresarial. A tots ells un cop més volem agrair des de la fundació la seva implicació en el projecte.